ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 24 НОЕМВРИ | 2017 ГОДИНА/27 | БРОЙ 231 (7828)

СЪВЕТИ

Паргов подари на Фандъкова наръчник за павиране от 1936 г. 4

МИЛИТАРИЗАЦИЯ

Бум на военните разходи в Европа 8

„Великата ограда” по границата падна пак

Елена Йончева показа нови кадри - в 7,52 ч. на 21 ноември преградното съоръжение е като прегазено с булдозер

Нови доказателства, че струващата близо 200 млн. лв. телена ограда по границата с Турция продължава да се разпада, представи вчера Елена Йончева. На снимките, направени в района на Малко Търново в 7,52 ч. на 21 ноември, се вижда, че т. нар. преградно съоръжение е смачкано на земята като прегазено с булдозер. “Става въпрос за огромна корупционна сделка, данъкоплатците са платили между 800 и 1000 лв. за линеен метър”, възмути се депутатката от “БСП за България”.

“Аз имам и снимки там, където имаше пробиви, че всичко това е буквално бетонирано и направено”, опита се да опонира на очевадното вътрешният министър Валентин Радев. 3

ЧЕТИВО

ПЕГАС

В Германия студентите споделят идеите на Вапцаров 21

БЛАГОТВОРИТЕЛИ

Неделник

Свръхбогатството и филантропията невинаги са оксиморон 14

БЕЗОБРАЗИЕ

Златно време за нелепите небостъргачи в София 10

РЕШЕНИЯ

Отпушват „вноса” на работници от трети страни 2

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Облекчават „вноса“ на работници от трети страни

Липсва обективен анализ на работната сила в страната, работодатели ще “извиват ръцете” на местните работници, смятат от левицата

При облекчени условия висококвалифицирани работници от трети страни ще получават разрешение от типа “синя карта” за пребиваване и работа у нас. Това реши парламентът вчера при гласуване на второ четене на промените в Закона за МВР. В момента “синя карта” се издава за 1 година и може да се поднови за още 1 без ограничение на броя на подновяванията. След промените картата ще се издава за 4 години.

Депутатът от БСП Пенчо Милков се възмути, че между първо и второ четене на Закона за МВР са внесени текстове, с които се цели промяна на два закона - за чужденците в България и за трудовата миграция и трудовата мобилност, които регулират достъпа до българския пазар на труда на лица от трети държави. “Това са отношения в обществото, които нямат връзка със Закона за МВР. Двата големи български синдиката са решително против, което се вижда от протокол от обсъждания в Националния съвет за тристранно сътрудничество”, допълни социалистът.

Не може да се приемат прибързани и на парче мерки по отношение на проблем, който трябва да се реши след обективен анализ и при напрягане на научния и интелектуалния капацитет на нашето общество, възмути се Милков. Социалистите смятат, че промените ще позволят на работодателите да “извиват ръцете” на работниците в България и ще дават възможност на чужденци да работят на техните места. Милков е категоричен, че трябва да се предприемат мерки за отваряне на трудовия пазар, но те не бива да бъдат самостоятелни, извън комплекс от мерки - ограничаване на трудовата миграция на българите, особено на висококвалифицираните ни съграждани, повишаване на възнагражденията от българските работодатели за труд, за който в други държави българските работници получават повече, обвързване на българското образование с икономиката. От левицата са категорични, че свързан проблем е износът от България на все повече квалифицирана работна ръка и висшисти. Според Тодор Байчев от БСП страната има нужда от висококвалифицирани кадри, но акцентът трябва да е върху образованието, което да произвежда кадри за бизнеса. Той коментира, че на хората, които са останали тук, им се казва “или ще работите при заплати, каквито ви дадем, или ще внесем хора отвън”.

От левицата подчертават, че двата големи български синдиката са решително против промените, предлагани от мнозинството и подкрепени само от бизнеса.

ДУМА припомня, че от КНСБ настояват да се инвестира в безработни у нас, вместо да бъдат внасяни работници от чужбина. Това най-сериозно се отнася до сезонна заетост на граждани от трети страни.

Междувременно министърът на труда и социалната политика Бисер Петков заяви вчера, че професионалното обучение е ефективен инструмент за трайно решаване на проблема с дефицита на работна ръка. По думите му подготовката на квалифицирани работници, притежаващи търсените от работодателите знания и умения, са сред най-важните фактори за икономическия растеж на страната. Вносът на работна ръка би могъл да облекчи сезонната заетост, но именно професионалното обучение ще доведе до решаване на дефицита на работна ръка, каза министърът.

Снимка БГНЕС

Със среща на четири очи между премиерите Бойко Борисов и Зоран Заев започна вчера посещението на българска делегация в Република Македония за първото съвместно заседание на правителствата на двете страни. Срещата се състоя във Водочкия манастир. Преди началото на пленарните разговори премиерът Борисов и Заев положиха венци пред паметника на Борис Трайковски, президент на Македония в периода 1999-2004 г.

Светият синод ще разгледа молбата на Македонската църква

Светият синод ще разгледа молбата на Македонската архиепископия на 27 ноември, понеделник. Както ДУМА вече писа, православната църква на Македония - Охридската архиепископия, отправи молба към Българската православна църква да я признае за самостоятелна. Ако Светият синод признае Охридската архиепископия за самостоятелна, то Македонската църква ще обяви Българската православна църква за църква майка.

Главният секретар на Светия синод епископ Герасим уточни, че по тази тема вече са проведени редица консултации и срещи. Тепърва предстои да бъде съставена комисия, която да обиколи поместните православни църкви в страната, за да събере и тяхната позиция по въпроса.

“Не може една църква сама да взима каквито и да било такива големи решения. По време на зимната сесия ще бъде разгледан този въпрос, така че би трябвало някакво съобщение и позиция официална да има”, допълни епископ Герасим.

Варненският и Великопреславски митрополит Йоан заяви, че въпросът за Македонската църква е дело и решение, което изисква каноническо разглеждане на темата. И той трябва да бъде решен по много отговорен начин, като съответно се съобрази и вселенското православно мнение, допълни той.

Вчера президентът Румен Радев и патриарх Неофит също обсъдиха темата. И двамата смятат, че отношенията между България и Македония трябва да се развиват и укрепват. Патриархът запозна държавния глава с искането от македонската църква и го увери в добрата воля на БПЦ да се търсят пътища за неговото благополучно разрешаване. Неофит уточни, че въпросът ще получи отговор след предстоящото заседание на Светия Синод, а темата за автокефалността на Македонската православна църква ще бъде обсъдена и с останалите поместни православни църкви. До този момент Македонската православна църква не е призната от нито една от останалите православни църкви.

Инспекторите по труда проверяват за нелегални чужди служители

Аида ОВАНЕС

Инспекторите по труда започват масови проверки в зимните курорти за чужди работници. Това съобщиха от ГИТ. Оттам припомнят, че от началото на т.г. при извършените 2437 проверки в летните и зимните курорти са установени 33 случая на чужди граждани, които работят в страната без разрешение.

От ГИТ напомнят, че когато работодател реши да наеме работник от страна извън ЕС, необходимо е в 7-дневен срок преди реалното започване на работа да декларира в териториалната дирекция на Инспекцията по труда по местонахождение на работното място. Това е едно от най-честите нарушения, установявани от инспекторите по труда, във връзка със заетостта на граждани на страни извън ЕС у нас.

Инспекторите ще проверяват и работодатели, които са получили отказ от АЗ за наемане на работници от трети страни.

73% одобряват оставката на Димитър Главчев

73% от участниците в социологическо проучване на “Галъп интернешънъл” смятат за правилна оставката на екс-шефа на Народното събрание Димитър Главчев. Две трети от анкетираните не одобряват действията му и последвалото изгонване на лидера на БСП Корнелия Нинова от пленарна зала. Мнозинство от близо три четвърти смята, че намесата на Борисов и оставката на Димитър Главчев е предотвратила реален проблем за управляващата формация. Това сочат данните от телефонен сондаж, направен сред 802 души между 20 и 22 ноември, съобщиха от агенцията.

ДУМА припомня, че левицата поиска Главчев да напусне поста, а след намесата на Бойко Борисов той подаде оставка. Според социолозите българите са възприели действията на доскорошния председател на НС като прекомерни. 54% се съгласяват, че с действията си Главчев е навредил на ГЕРБ и на Борисов. 39% одобряват избора на Цвета Караянчева за председател на НС. 79% казват, че предсрочни избори на този етап не са необходими.

Цацаров разговаря със Синдиката на надзирателите

Главният прокурор Сотир Цацаров се срещна с ръководството на Синдиката на служителите на затворите. От държавното обвинение са запознали ръководителя на синдиката Христо Илков и заместника му Радослав Мартинчев с резултатите от проверка в местата за лишаване от свобода от 2015 г. досега. Цацаров е разказал и за препоръките до предишните министри на правосъдието. Основните констатации са свързани с критичното съотношение на броя на надзирателите спрямо лишените от свобода, както и с наличието на незаети щатове за охранителния състав. Проблемите не са преодолени досега, признал е главният прокурор по време на срещата.

Цацаров и синдикалистите са съгласни, че е необходимо съотношението между броя на лишените от свобода и броя на надзирателите да е съобразено с европейските стандарти и с конкретните условия за всеки затвор.

ДУМА

www.duma.bg

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

„БСП влезе в ролята на остра и търсеща линията на сблъсък опозиция, което е много добра новина, защото опозицията трябва така да се държи"

ПОЛИТИЧЕСКИЯТ ПСИХОЛОГ ПРОФ. АНТОАНЕТА ХРИСТОВА ЗА ПОЛИТИЧЕСКАТА СИТУАЦИЯ У НАС

БСП иска временна комисия в НС за санирането

Социалистите искат яснота за определянето на цените и отчет за разходите по програмата

Юлия КУЛИНСКА

БСП внася проект за решение за създаване на временна комисия в НС за установяване на фактите и обстоятелства, свързани с изпълнение на Националната програма за саниране. Това обяви вчера зам.-председателят на ПГ на левицата Желю Бойчев пред журналисти в парламента. "Настояваме да станат ясни критериите на програмата и изпълнението на целите й. Искаме яснота за начина на определяне на пределните цени на строителните дейности, които многократно бяха коригирани, колко са изразходваните пари до момента, както и постигнатите резултати, подчерта Бойчев. Социалистите настояват и за обяснение какво ще е бъдещото развитие на програмата.

Бойчев припомни, че по искане на "БСП за България" в НС се проведоха дебати, на които са били приети решения. "От информация на МРРБ стана ясно, че към момента има подписани договори за близо 2 млрд. лв. Над 4759 са контрактите, сключени между общините и съответните етажни собственици, но няма предвидени финансови средства в бюджета за продължение на програмата и изпълнение на договорите", заяви Бойчев. Министър Нанков твърди, че се нуждаем от разработване на цялостна жилищна стратегия и е необходим ангажимент на собствениците за продължаване на бъдещата програма, добави той. Според него към момента не е ясно дали програмата ще продължи и какъв процент ще бъде заплащан от хората, ако продължат намерението си да санират жилищните си сгради.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Социалистите настояват да станат ясни критериите на програмата за саниране и изпълнението на целите й

"Създава се дискриминация с тези, които ползваха 100% финансов ресурс до момента и тези, които трябва да доплащат. Притеснени сме от констатациите, отразени в доклада на Сметната палата, че е нарушен чл. 119 от Закона за публичните финанси, където е казано, че бъдещи ангажименти за стартиране на програми, които ангажират бюджетен ресурс, може да стане само чрез бюджета и решение на НС. В одита се цитира Националната програма за саниране и ангажирането над 1 млрд. лв. ресурс за 2017 г., който не е гласуван в държавния бюджет", коментира Бойчев. Той изрази надежда, че чрез създаването на анкетна комисия ще стане ясно как са били избирани и определяни фирмите, които са извършвали санирането.

Не сме се договаряли с президента за създаването н анкетна комисия, отговори Генов на въпрос дали президентът Румен Радев е вдъхновил БСП за създаването й. Той напомни, че още в миналия мандат на НС, когато тази програма стартира, БСП имаше много забележки към нея и най-вече по начина, по който тя се провежда. "Акцентът, който се поставя, е как бяха формирани цените? Как се получи така, че бяха намалени около два пъти?", обясни Манол Генов. Той обясни, че 1/3 от сградите са завършени,1/3 са в изпълнение и 1/3 очакват приключване на обществените поръчки. По думите на Генов съвпадението на идеята на БСП за създаване на временна комисия и изказванията на държавния глава в тази насока са случайност. "Обвързването с г-н президента е радостно за нас. Явно всички мислим за резултата, който се е получил от тази програма", категоричен е Генов. Той подчерта, че Националната програма за саниране обхваща 2022 сгради и обърна внимание, че тази цифра се разминава с очакванията на хората.

ГЕРБ ОТХВЪРЛИХА ИСКАНЕТО НА ЛЕВИЦАТА

Ростислава ИВАНОВА

Малко след като БСП обяви, че иска Временна комисия за програмата за саниране, ГЕРБ свикаха спешен брифинг, на който обявиха, че няма да подкрепят искането им. Гербаджията Николай Сираков определи програмата като "голям и сериозен успех" за управляващата партия, и се впусна да хвали финансовите ползи за гражданите от нея. Според него благодарение на нея хората са започнали да се сдружават. Колежката му Даниела Савеклиева пък нарече "недопустимо" искането на депутатите от БСП и ги прати да четат в деловодството за ефектите от санирането. Тя обвини левицата, че произвежда фалшиви новини, докато хората се радвали на ниските сметки за ток.

За повече тежест ГЕРБ привикаха на пожар в парламента ресорния зам.-регионален министър Малина Крумова. Тя докладва, че програмата не е спряна, над 850 сгради са санирани, близо 600 се изпълняват, за останалите се готвят обществени поръчки, а средствата за саниране са осигурени от бюджета. Бъдещето на програмата обаче зависи от разработваната жилищна стратегия, която щяла да е готова до края на годината.

Елена Йончева показа нова снимка на съборената гранична ограда

Депутатът от "БСП за България" опровергава твърденията на вицепремиера, че всичко по оградата с Турция е било поправено. В телевизионен ефир тя показа снимка, направена преди два дни в района на Малко Търново. На фотоса се вижда, че съоръжението е паднало. "Непрекъснато ни подвеждат и лъжат, когато стане дума за въпроси дори за националната ни сигурност. Това съоръжение не е просто една тел. Става дума за търговия с националната ни сигурност. Продават ни по най-евтиния начин", категорична е Йончева. Тя припомни, че и БиБиСи са правили разследване у нас и са констатирали същите факти, които тя представя във филма.

Йончева предаде вчера филма си "Граница" на президента, премиера и главния прокурор. Преведеното му копие вече е предоставено на посланиците на страните в ЕС, съобщи журналистката. "Нямахме за цел да покажем нелегалното преминаване, а корупционната схема, която е извършена със строителството на преградното съоръжение. Внесли сме сигнал до ДАНС и прокуратурата и те вече се разследват", поясни Йончева.

"Не сме били до оградата, за да бием шамари, да пускаме или да спираме мигранти. Затова потърсихме най-близкия патрул на Гранична полиция и след като не го открихме, се върнахме. Част от чуждените вече бяха преминали", отговори Йончева на обвиненията на министъра на отбраната Красимир Каракачанов, че ако той е бил, щял да бие два шамара на мигрантите и да ги върне обратно. По повод твърдението на вицепремиера Валери Симеонов, че е провалила акция за залавяне на трафиканти, тя коментира, че това е абсурдно, защото очевидно от Гранична полиция не са знаели за акцията, тъй като им е било нужно между 25 - 30 минути да локализират къде се е намирала, за да отидат, след като им е сигнализирала за преминаващите мигранти.

ПРЕДСТОЯЩО

На тържествен концерт в читалище "Заря" днес от 18 часа организацията на БСП в Хасково ще отбележи 125 години от създаването си. Празникът е част от инициативите и обществените събития, организирани от социалистите във връзка с годишнината.

СУХИНДОЛЦИ СЕ ЖАЛЯТ НА ВАЛЕНТИН ЛАМБЕВ ОТ ПРОБЛЕМ СЪС СВЛАЧИЩЕ

Трета година няма предприети действия от държавата за свлачището по пътя Сухиндол - Севлиево. За това алармираха жителите на Сухиндол по време на приемната на народния представител от "БСП за България" Валентин Ламбев. 50-метровото свлачище се активизира през април 2015 г. Пряко засегнати от това са стотици хора. Пътят е общински, но свлачището е с голям мащаб, изисква значителни средства и единственият начин за финансиране е Междуведомствената комисия за подпомагане и възстановяване към МС да окаже финансова помощ за проектирането. Най-малко 4 млн. лв. ще са нужни за овладяване на разлома. Основна причина за разширяването му са подпочвените води на река Росица, които продължават да подкопават пътя. Така опасността от тоталното му пропадане и свличане на скална маса все още остава. От 2015 г. досега местните хора продължават да се надяват на средства, а в началото на 2017 г. дори излязоха на протест.

Депутатите от "БСП за България" Весела Лечева, Валентин Ламбев и Явор Божанков са направили предложение преди второ четене на Закона за държавния бюджет да бъдат планирани необходимите средства за укрепване на пътя и обезопасяване на свлачището.

www.duma.bg

БСП подари на Фандъкова наръчник за павиране от 1936 г.

Станахме за посмешище с паветата по улиците, затова искаме да помогнем на кмета, заяви Калоян Паргов

Деси ВЕЛЕВА

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Правилник за редене на павета от 1936 г. подари лидерът на столичните социалисти Калоян Паргов на столичния кмет Йорданка Фандъкова вчера. Целта им бе книжката да послужи като учебник по повод неуспехите на кметството при дългия ремонт на бул. "Княз Дондуков". "Станахме за посмешище с паветата по улиците през последните няколко месеца, затова изнамерихме от архивите един правилник за каменнопаважни настилки, който е от 1936 г. Преди повече от 80 г. нашите предшественици на територията на София очевидно са се вълнували от това как могат да се редят павета ефективно, така че настилката да не бъде нарушавана", разказа Паргов. Той припомни, че това не е лесна работа и е било занаят и преди 1945 г.

Паргов припомни дългата сага с булеварда. "Като започнем от неговото проектиране, след това сагата с павета или асфалт, което забави проекта, някои играха и плажен волейбол върху пясъка, но очевидно и това не помогна, за да се справим в срок и качествено", коментира още Паргов. Затова социалистите поискаха да дадат своя принос в помощ на Фандъкова в тежката ѝ задача по запазването и пренареждането на паветата в София.

Водачът на съветниците от левицата отново наблегна на липсата на контрол и експертност в работата на кмета и на Столичната община. "Имаме нужда от повече спазване на правила, защото има чувство на безнаказаност, което хората вече не могат да търпят, и затова излизат на протест в неделя", каза Паргов. ДУМА припомня, че в неделя ще се състои акция, наречена "ДанчеСлез", като шествие на недоволните ще премине от МС до ул. "Московска" 33.

Кметът Фандъкова обаче се обиди на подаръка и определи действията на Калоян Паргов като спектакъл, с който се поставя началото на предизборна кампания. От общината се оправдаха, че ремонтът на булеварда е бил сложен, а и все още не е готов напълно, за да се правят заключения за качеството му.

8000 т блокчета за 5 млн. лв. изчезнали в София

Около 8000 тона павета, които са премахнати от столичните улици, са изчезнали. Това стана ясно от питане на общинския съветник от РБ Иво Божков. Според него през последните десет години са премахнати 12 000 тона паваж, които трябва да се съхраняват в склад на общинското дружество "Софинвест" в кв. "Враждебна". Оказва се обаче, че само за 4000 тона от тях се знае местоположението. Според изчисления на Божков липсват 2,5 млн. броя павета, които струват по около 1 паунд едното, или общо над 5 млн. лева. Става дума за по-малките павета, които са 8 на 8 см, уточни Божков. Заради съмненията Фандъкова обяви, че ще бъде направена ревизия на тази част от дейността на общинското дружество.

Прокуратурата обвини управителя на мина „Оброчище"

Добричката районна прокуратура обвини управителя на "Евроманган" ЕАД Дейвид Уелингс, съобщиха от държавното обвинение. С постановление от 23 ноември срещу него е повдигнато обвинение, че в 30-дневен срок от спиране на плащанията на дружеството като негов управител и представляващ не е поискал от съда да открие производство по несъстоятелност. Дружеството, на което с концесионен договор е отдадена мина "Оброчище", е изпаднало в несъстоятелност от 30 юни 2016 г. Натрупаните задължения към НАП са около 1,5 млн. лв. НАП е образувала принудително изпълнение за събирането им. Освен това "Евроманган" дължи на частни кредитори за доставки и транспорт около 100 хил. лв. На "Енерго про" дружеството на Уелингс дължи около 200 хил. лв. За престъплението, в което е обвинен, Уелингс може да получи затвор до 3 години или глоба до 5000 лв. Тази година миньорите в "Оброчище" проведоха поредица от стачки заради неизплатени възнаграждения. Част от тях бяха изплатени след натиск от омбудсмана. В мината имаше и поредица от трудови злополуки.

СЪОБЩЕНИЕ

Изгубена диплома на Ася Ефремова Ангелова №6722, издадена от Централния институт за подготовка на здравни кадри, София, на 17.07.1987 г.

Социалистите поискаха намаляване на такса смет с 10%

Деси ВИОЛЕТОВА

Общинските съветници от БСП настояват за намаляване на такса смет в София с 10% и подготвят доклад с предложението си. Според тях това е възможно, тъй като всяка година се събират с над 20 млн. лв. повече от този налог, отколкото се харчат за чистота.

"По закон парите, които се събират от такса смет, могат да се харчат единствено за почистването на града. Няколко пъти сме задавали къде отиват парите, които остават, но досега нямаме отговор", коментира Иван Таков от БСП. Той заяви още, че за догодина има увеличение с около 10 млн. лв. за чистота и план-сметката предвижда да бъдат събрани 183 млн. лева. В същото време за първите девет месеца от тази година има сериозно неизпълнение по някои от перата на план-сметката. Затова Таков недоумява как въпреки разходите от 173 млн. лв. на година за чистота градът все още е прашен и мръсен, а улиците не се мият качествено.

Тел. 112 ще приема спешни повиквания от превозни средства

Юлия КУЛИНСКА

Центровете на системата 112 вече ще обработват спешни повиквания от превозни средства. Депутатите приеха вчера въвеждането на понятието "е Call" на второ четене с промените в Закона за МВР, с които се изменя и законът за Националната система за спешни повиквания. Парламентът удължи с още около година срока, в който МС трябва да приеме решение за пренасочване на повикванията на номера 150, 160 и 166 към центровете на 112.

С промените доброволните формирования за реакция при бедствия и аварии вече могат да се сдружават за решаване на общи въпроси и за постигане на цели от взаимен интерес. МВР ще може да предоставя безвъзмездно помещения на Националното сдружение на доброволците.

Органите за пожарна безопасност и защита на населението ще се състоят само от двама служители в населени места до 5000 души, решиха депутатите въпреки протестите на заетите в сектора. МВР ще сключи нови договори за пожарогасителна и спасителна дейност на АЕЦ "Козлодуй", "Мини Марица-изток", ТЕЦ "Марица-изток 2" и летище София, както и на сгради или части от сгради, ползвани от БНБ. Досегашните ще запазят действието си до 31 декември 2017 г. включително.

Красимир Янков от "БСП за България" възрази, че с тези разпоредби се продължава практиката МВР да бъде използвано като търговско дружество. По думите му практиката, в която МВР ще може допълнително да договаря средства, е деструктивна.

МВР временно ще отнема регистрацията на технически неизправните автомобили. Само след отстраняване на опасната неизправност превозното средство ще може да бъде ползвано отново и няма да е необходима нова регистрация. Цивилни служители на МВР вече ще оказват съдействие при наблюдение на държавната бразда и ще задържат нарушителите. Оградата по границата беше включена в списъка на обектите и дейностите, които МВР охранява с полицейски органи, включително и със СОТ техника.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

БРЮКСЕЛ:

Здравната система у нас е неефективна срещу предотвратимата смъртност

Лекари и сестри бягат от страната, 12% от българите нямат осигуровка

Българската здравна система не е ефективна в намаляването на предотвратимата смъртност, например от сърдечносъдови заболявания, и спрямо нарастваща смъртност от рак, диабет и незаразни болести. България има най-високата смъртност от мозъчносъдови заболявания в ЕС и отчита много малък брой на преживелите ракови заболявания. Това констатира доклад, представен от ЕК и съставен по официалните национални статистически данни на Евростат и на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Според документа България отчита втората най-ниска продължителност на живота в ЕС след Литва. Очакваната продължителност на живота при раждане е била 74,7 години през 2015 г., което е второто най-ниско равнище в ЕС. От 2008 г. е постигнат известен напредък в областта на здравната профилактика и ранното откриване на хронични болести. Финансирането на здравеопазването се определя с ниски общи разходи, както и с много високи преки плащания от пациентите. България изразходва по-голямата част от ресурсите си за лекарства и болнична помощ. Първичната помощ може да бъде подобрена и повече случаи могат да бъдат лекувани в амбулаторната и извънболничната помощ, пише в доклада.

"По официални данни на сърдечносъдовите и раковите заболявания се дължат над 4/5 от всички смъртни случаи в България. Детската смъртност у нас е с над 80% по-висока от средната за Европа. Достъпът до здравни услуги остава труден, около 12% от българите нямат осигуровка. Освобождаването от някои потребителски такси не защитава хората от неофициалните плащания за лечение", сочат други от констатациите. По данни от 2013 г. 35% от ромите не са плащали здравни осигуровки. Необходимостта хората да изминат големи разстояния, за да стигнат до лекар, също създава пречки пред достъпа до здравеопазване, особено за хората с по-ниски доходи.

Специалистите в сферата на здравеопазването се местят в други държави в търсене на по-добри възможности за развитие и по-добро заплащане. От ЕК отбелязват, че българските домакинства харчат най-много за здравеопазване в целия ЕС. Преките плащания от пациентите са най-високите в Европа и са 3 пъти над средните на континента.

Наблюдава се висок брой на ненужно приетите в болница, което е белег за слабо развито доболнично здравеопазване. Според експертите поне 20% от приетите в болница у нас може да се лекуват у дома.

Най-малко 40% от заболяванията в България се дължат на поведението на хората, включително тютюнопушене, пиене на алкохол, лошо хранене и слаба физическа дейност. Тютюнопушенето и затлъстяването допринасят най-много за лошото здраве на българите.

Някои заразни болести остават заплаха за здравето в България, макар че смъртността от СПИН е под средната за ЕС, но честотата на съобщенията за туберкулоза е 2 пъти по-висока от средната за ЕС, носителите на вируса на хепатит сред кръводарителите са 3.2%, което е сред най-високите в Европа.

Родители на бунт, не искат роми в училищата заради хепатит А

Родители излязоха на протест в град Раковски. Причината е епидемия на хепатит А, тръгнала от ромската махала. Към момента там са установени около 100 случая, като 60 от тях са регистрирани в училищата и детските градини. Най-много са болните деца в кв. "Генерал Николаево" и село Чалъкови. Протестиращите родителите са категорични, че спират децата си от училище, тъй като според тях заразата идва от ромската махала в Раковски, а мерки не се взимат.

Кметът на Раковски Павел Гуджеров заяви, че общината предприема всички възможни мерки по обезопасяването на града от епидемията. По думите му е предписано да се дезинфекцират училищата и детските градини. От РЗИ твърдят, че общината не си върши работата. Епидемията е обявена още на втория констатиран случай на хепатит А, а всички заразени били хоспитализирани и изолирани. Инспекцията е препоръчала на кмета и лекарите в града да провеждат дезинфекция във всички заведения за обществено ползване. Според представител на РЗИ не е работа на инспекцията да дезинфекцира в огнището на заразата. Според РЗИ действията в ромската махала трябва да се предприемат от общината, защото всяка община разполага с дезинфекциозна служба и станция, която трябва да извършва дезинфекцията.

По думите на Гуджеров общината осигурила достатъчен брой контейнери за смет, дезинфекция на съдовете за събиране на отпадъци, пръскани са улиците с препарати на хлорна основа, но не може да влиза в къщите на хората.

Европейските академии на науките заседават в БАН

Президентът на EASAC проф. Тиери Курвоазие и председателят на БАН акад. Юлиан Ревалски откриха дискусиите на вчерашното заседание.

Велиана ХРИСТОВА

Съветът на EASAC (Консултативния научен съвет на европейските академии) заседава отвчера в София, като домакин и съорганизатор на срещата е БАН. България поема председателството на Съвета на ЕС в първата половина на 2018 г., а EASAC винаги заседава в съответната страна в навечерието на председателството ѝ, обясни за ДУМА председателят на организацията Тиери Курвоазие, който е астрофизик и работи главно в Швеция.

EASAC обединява 29 национални академии на науките от Европа. Консултативният научен съвет на европейските академии работи по програми в три основни области на науката: енергия, околна среда, биологически науки. Заседанието бе открито от проф. Курвоазие и председателя на БАН акад. Юлиан Ревалски. В обсъжданията специално място е отделено на различни казуси във връзка с темата за хомеопатията, за чиято безсмисленост и вреда EASAC и учените на Европа предупредиха в специално становище, огласено завчера. Програмата включва представяне на приоритетите на българското председателство, включително за образованието и науката.

Проф. Курвоазие завчера е имал срещи с председателя на НС Цвета Караянчева, с вицепремиера Томислав Дончев, председателката на ресорната комисия в НС Милена Дамянова.

Наполовина са намалели чужденците за здравен туризъм

За последната година двойно са намалели чуждестранните туристи, които идват у нас, за да се лекуват. Информацията съобщи зам.-министърът на туризма Ирена Георгиева при откриването на форум за медицинския и здравен туризъм, който се провежда в столицата. Тя посочи, че с цел лечение от януари до септември в България през 2017 г. са били над 26 хил. чужденци, а за цялата минала година посещенията с тази цел са били над 47 хил. Георгиева прогнозира, че ще нараства броят на посещенията с цел лечение предвид застаряването на населението в Европа.

По думите на зам.-министърката СПА, уелнес и балнео туризмът са водещи за българския туризъм, като СПА туризмът у нас е на второ място след културния туризъм.

По данни на Клъстъра за здравен туризъм разликата в цените на медицинските и стоматологичните услуги в нашата страна и във Великобритания е близо 30%, а с Швейцария - дори 80%. В САЩ те са по-скъпи спрямо тези у нас с 80%, а в Русия с 40%. С 40% е по-евтино у нас и от Турция. Освен това във Великобритания за планово лечение се чака понякога и над шест месеца.

Иракчани влизат в затвора заради втори опит да проникнат у нас незаконно

Двама иракчани получиха присъди от по 6 месеца "лишаване от свобода" при първоначален общ режим заради незаконно преминаване на българската граница. Те ще изтърпят наказанията ефективно, защото са били в изпитателен срок. Постановеният съдебен акт е окончателен. До присъдата се стигна след споразумение между чужденците, техните защитници и прокуратурата, одобрено от Районния съд в Генерал Тошево, съобщиха от Окръжния съд в Добрич

Иракчаните трябва да платят глоби в размер на 200 лв. и да заплатят разноските по делата. Те са се признали за виновни, че на 22 юли тази година в землището на село Росица, община Генерал Тошево, повторно са излезли през границата на страната без разрешение на властите и определените за това места. Съдът е привел в изпълнение и предишни условни наказания от 8 месеца, наложени им за същото престъпление.

ВРЕДНИ ХРАНИ, АЛКОХОЛ И ЦИГАРИ МЪЧАТ ДЕЦАТА ОТ ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

Употребата на вредни храни, алкохол, цигари и недостатъчното движение са сред основните проблеми при децата от Югоизточна Европа. Около тази теза се обединиха участниците в 39-та регионална среща на Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа. Тази година темата е посветена на здравето сред децата и младите хора в Югоизточна Европа. България пое ротационното председателство на Здравната мрежа.

"Ако сега започнем да правим нещо за здравето на нашите деца, за храненето им, за ограничаване на тютюнопушенето, резултатите ще ги видим след 10-15 години", коментира главният държавен здравен инспектор Ангел Кунчев.

Ръководителят на Секретариата на Здравната Мрежа д-р Мира Дашич даде за пример Черна гора, където за най-малките ученици има час по здравословен начин на живот.

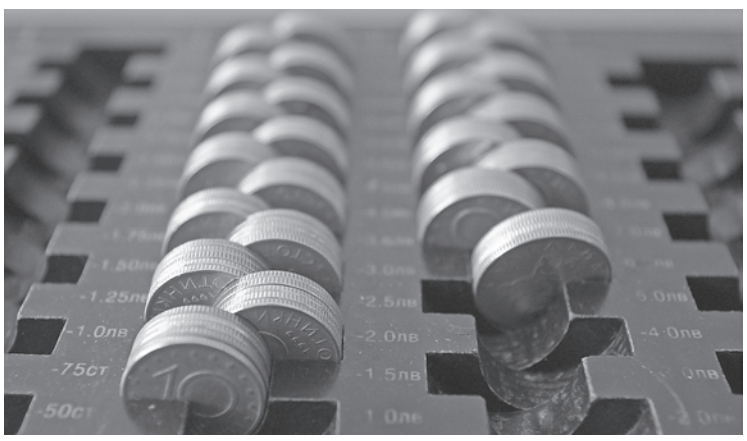
Участниците в 39-та регионална среща на Здравната мрежа бяха категорични, че от най-ранна възраст децата трябва да бъдат обучавани на здравословен начин на живот.

EUR: 1.95583 GBP: 2.19744 ⇩ USD: 1.65077 ⇩ CHF: 1.68417 ⇩

ДУМА

Ресорната комисия не прие предложенията на БСП за промени в бюджета

Мнозинството отхвърли поисканата от левицата промяна в облагането на доходите и така страната ни остава единствената в ЕС с плосък данък

Мара ТРИФОНОВА

Парламентарната комисия по бюджет и финанси не прие предложенията на "БСП за България" за промени в бюджета за 2018 г. Едно от най-важните предложения на левицата беше за промяна на данъчното облагане на доходите и така България остава единствената държава в Европейския съюз с плосък данък, в която работещите са и с най-ниските доходи в общността.

Ударно ресорната комисия одобри вчера на второ четене изготвения от властта проектобюджет за 2018 г., бюджета за Държавното обществено осигуряване (ДОО) и на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Пред комисията депутатът от БСП Георги Търновалийски, който е и зам.-председател на комисията, заяви, че в бюджета за догодина, изготвен от МФ, приходите са подценени, като най-вероятно заложените средства за капиталови разходи отново няма да бъдат изразходвани. Проф. Румен Гечев обърна внимание на темата за несъбрания ДДС. По данни на "Евростат" несъбраният у нас ДДС за последната година е за 1,050 млрд. евро. Румен Гечев и проф. Светла Бъчварова от левицата повдигнаха и въпроса за увеличаване както на парите за наука в бюджета, така и на възнагражденията за учените, което също беше сред предложенията на БСП за промени. Мнозинството в комисията почти не подложи предложенията на опозицията на дебати, каквито имаше внесени и от ДПС.

Първо беше приет бюджетът на ДОО, като предложенията на БСП и ДПС по отделните параграфи бяха отхвърлени. Левицата предложи преизчисляване на всички пенсии, отпуснати до края на 2012 г., със средния осигурителен доход за 2013 г., който по данни на НОИ за 2013 г. е бил 648,73 лв.

Дебати възникнаха при минималните осигурителни прагове за земеделски работници. Според Светла Бъчварова минималните осигурителни прагове не трябва да са толкова високи. От ГЕРБ обаче заявиха, че вноските не са достатъчни и трябва да се покриват от другите пенсии, затова се налага увеличението. Минималният осигурителен праг за земеделци за догодина в проектобюджета е 480 лв. при 330 лв. сега. БСП предложи прагът да е 350 лв. Светла Бъчварова заяви, че това засяга около 100 000 стопани. От ДПС пък предложиха сумата да стане 360 лв. Това също не беше прието.

Другото предложение на БСП за увеличение на паритe, които НОИ плаща през втората година от майчинството, също не бе прието. Така остана заложеното от 340 лв. на 380 лв., а не както БСП искаше, колкото ще бъде минималната работна заплата за догодина, или 510 лв. Бюджетната комисия отхвърли и предложението на БСП минималното обезщетение за безработица на ден да е 12 лв.

Комисията прие на второ четене и бюджета на НЗОК. Предложенията на БСП и ДПС отново не бяха приети. Въобще депутатите от управляващото мнозинство отхвърлиха всички предложения на опозицията. Приеха обаче предложението на Даниела Дариткова за допълнителни 27 млн. лв., като то беше анонсирано по-рано от здравния министър Кирил Ананиев. От тези пари 7 млн. лв. са за първичната извънболнична помощ, 7 млн. лв. за специализираната извънболнична помощ, 3 млн. лв. за медико-диагностични дейности и 10 млн. лв. за дентална помощ.

Пострадалите от картели щели да имат право на обезщетение

Пострадалите от картели и от прекомерни надценки граждани и фирми ще могат да предявяват граждански искове за обезщетения заради причинените вреди и пропуснати ползи заради картелни споразумения. Това одобри вчера Народното събрание, като прие на първо четене промени в Закона за защита на конкуренцията, внесени от Министерския съвет.

Това щяло да позволи на потребителите да търсят компенсации от фирми участнички в картели, в случай че Комисията за защита на конкуренцията е постановила с решение, че такъв има, а Върховният административен съд е потвърдил решението. Така ще могат да се завеждат искове по Гражданскопроцесуалния кодекс. А фирмите от картела, според своето участие в него, ще са длъжни да платят обезщетение на потребителите спрямо положението, в което би бил клиентът, ако е било извършено антитръстовото нарушение. Също така граждани и фирми ще имат право на компенсации за пропуснати ползи заедно с лихвите за периода от извършването на злоупотребата.

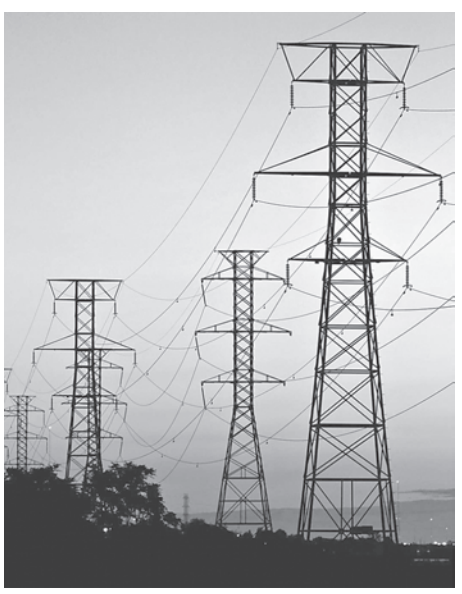
С промените се уреждат и сходни действия при установяване на незаконна надценка в предлаганите на гражданите стоки или купуваните от доставчици, както и възможността за претенции от страна на съучастници в картел един към друг чрез подаване на регресивни искове.

Претенциите на потърпевшите обаче трябва да са подкрепени с доказателства, като такива ще са касови бележки и фактури за сделките. Предвижда се и възможност за извънсъдебни споразумения по искове от потърпевши от картели и надценки.

За преодоляване на трудностите при доказване на антитръстови нарушения се предлага влезлите в сила решения на КЗК да имат обвързваща сила за гражданския съд относно факта на извършване на нарушението и установяването на нарушителя, както и да се създадат норми, улесняващи достъпа на увредените лица до доказателства, включително и такива, събрани в производството пред КЗК. Предвижда се и възможността гражданският съд да налага глоби, ако фирма от картела откаже достъп до доказателствата.

15% от задълженията към енергийния фонд фирми били некоректни

15% от компаниите, които дължат вноски във Фонд "Сигурност на електроенергийната система" (ФСЕС), не изпълняват своите задължения и не подават никаква информация към институцията. Това става ясно от съобщение на Министерството на енергетиката. Ведомството готви промени в наредбата за събирането на средствата във фонда.

ФСЕС беше създаден през 2015 г. с промени в Закона за енергетиката, като целта бе със средствата от него да бъде подпомогната дейността на НЕК за покриване на разходите за зелена енергия. В него вноски от 5% от приходите си дължат производители и търговци на електроенергия. С измененията в наредбата ще се набират вноски от три нови категории задължени лица - операторът на електропреносната мрежа, операторите на газопреносни мрежи и операторите на съоръжения за съхранение на природен газ.

От БЕХ алармираха за проблема със събираемостта на дължимите вноски от фонда преди месец на заседание на парламентарната комисия по енергетика. Много често сега справките на фирмите са непълни, грешни или не се подават ежемесечно. Затова от фонда ще търсят липсващата информация от купувачите на електроенергия или балансиращите групи.

С измененията в нормативния акт се въвежда изискването до 30-о число на месеца, следващ отчетния, участниците на пазара, които купуват електрическа енергия от производителите или извършват дейност по балансиране, да предоставят справка за количествата фактурирана електроенергия и нейната стойност. Това задължение не се отнася до крайните клиенти.

ЗА 25 ГОДИНИ ОВЦЕВЪДСТВОТО СЕ Е СВИЛО 10 ПЪТИ

За 25 години овцевъдството в България се е свило 10 пъти - без стратегия и визия, въпрос на време е да изчезне напълно. Това е заявил евродепутатът от групата на социалистите и демократите в ЕП Момчил Неков на обсъждане за бъдещето на двата сектора в Брюксел. Пик в овцевъдството у нас е имало през 80-те години на миналия век, когато в България са се отглеждали над 10 милиона овце. Сега по статистика те са около милион и триста хиляди, козите около 230 хиляди. В целия ЕС има около 98 милиона глави овце и кози.

"След срещите и дискусии със специалисти, които проведох у нас, основен проблем се очертава липсата на държавна политика и визия за овцевъдството и козевъдството, отговарящи на съвременните нужди на българския бранш", коментира Неков. Според него освен стандартните форми на подпомагане, които трябва да се запазят, трябва да се помисли и за облекчение или целенасочено подпомагане за отглеждането на овце и кози в планинските региони. Българският бранш сигнализира, че потреблението и видимостта на агнешко у нас също се е свило много. Производителите имат нужда от обучение и иновации, е заявил Неков.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Зърнопроизводителите готвят протест

От НАЗ искат спиране на концесията за добив на газ в Добруджа

Зърнопроизводителите се готвят за ефективен протест срещу добива на газ в Добруджа. Националната асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ) е решила по време на закрито извънредно заседание на УС на организацията в Ген. Тошево да се противопостави на инвестиционното намерение за добив на газ. Зърнопроизводителите искат диалог с премиера и министъра на земеделието за спиране на концесията.

Инвестиционни проекти са за добив на газ в област Добрич - "Разработка и усвояване на находище "Спасово" в блок "Добрич":"Рогозина, Чернооково, Калина и Рогозина изток" с инвеститор "Русгеоком БГ" ЕАД. Предвижда се продължаване на проучванията на компанията "Парк Плейс Енерджи" за находища на нефт и газ в блок "1-11 Вранино" (заемащ площ от 397 кв. км, разположен на територията на 28 населени места в четири общини - Каварна, Балчик, Шабла, Генерал Тошево).

Зърнопроизводителите алармират за реални рискове и последици от добива на газ в региона. Както е известно, извличането на газ на дълбочина под 1 км е атрактивно само, ако се извършва по неконвенционален метод, тъй като добивът по традиционна технология не би бил икономически оправдан. Специалисти от научните среди също потвърдиха факта, че на дълбочина над 2000 м в района се намират скали - шисти, от които се добива шистов газ. Основателно притеснение буди и липсващото описание на технологията на добив в инвестиционното предложение на "Русгеоком БГ", е отбелязано на страницата на НАЗ.

Поради тази причина от асоциацията са започнали мащабна информационна кампания сред населението, включително сред собствениците и ползвателите на земеделски земи, на районите, обхванати от проектите за добив на газ, както и сред членовете на регионалните сдружения на зърнопроизводителите. На заседанието са подкрепени предложения за среща с премиера Бойко Борисов и преминаване към ефективни действия, в защита на опазването на живота и здравето на жителите.

В Добруджа се намират най-плодородните и обработваеми почви в страната и основният поминък на местното население е земеделието. В протестна декларация от миналия месец от асоциацията обясняват, че подземните води на Добруджа са единственият източник на питейна вода и вода за битови нужди, при това с най-висока цена за страната, и не трябва да се допуска дори и минимален риск от замърсяване, намаляване на дебита или евентуалното изгубване на водата. Миналата седмица Министерството на околната среда и водите обяви, че очаква експертни становища от всички отговорни ведомства. По методите за проучване и добив трябва да се произнесе Министерството на енергетиката, а Басейновите дирекции в Плевен и Варна имат компетенции по въпроса нарушава ли се дисбалансът на всички подпочвени води. От РЗИ и ВиК в Добрич се очакват анализи за влиянието върху човешкото здраве и качеството на питейните води, а без подробна хидрогеоложка експертиза РИОСВ - Варна няма да излезе с окончателно решение по доклада за оценката за въздействие върху околната среда.

ДЕПОЗИТИТЕ НА ДОМАКИНСТВАТА НАРАСТВАТ С 5,7%, КРЕДИТИТЕ - С 6,3%

Депозитите на домакинствата са нараснали през октомври с 5,7% на годишна база, а кредите с 6,3%. Това показват данните на Българската народна банка (БНБ). През октомври депозитите на домакинствата и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата) са в размер на 46,600 млрд. лева, което е 47,5% от БВП. На годишна база увеличението е 5,7%, растежът само през септември 5,9 на сто.

В края на октомври като цяло депозитите на неправителствения сектор в българската банкова система са в размер на 71,104 млрд. лева, което е 72,5% от прогнозния БВП. Годишното им увеличение е с 6,7% след растеж с 6,8% през септември.

Депозитите на нефинансовите предприятия са 21,533 млрд. лева, или 21,9% от БВП. Те нарастват на годишна база с 14% след тяхно повишение с 13,5% през предходния месец. В същото време депозитите на финансовите предприятия намаляват с 19,4% на годишна база след понижение с 14,4% през септември и достигат 2,971 млрд. лева, или 3% от БВП.

В същото време кредитите за неправителствения сектор като цяло в края на октомври са в размер на 52,986 млрд. лева, или 54% от БВП. През септември кредитите са били за 52,814 млрд. лева (53,8% от БВП), като нарастват на годишна база с 4,2%.

Кредитите за нефинансови предприятия се повишават към края на октомври с 1,5% на годишна база след повишение с 3,1% през септември и достигнат 31,286 млрд. лева, или 31,9% от БВП.

Кредитите за домакинства и НТООД са в размер на 19,662 млрд. лева, което е 20% от БВП. Спрямо октомври 2016 г. те се увеличават с 6,3% след повишение с 5,9% през предходния месец. В края на отчетния месец жилищните кредити са за 9,335 млрд. лева и нарастват на годишна база с 6,4%, докато потребителските кредити възлизат на 7,792 млрд. лева и са с 6,4 на сто над нивата през октомври 2016 г.

В края на октомври кредитите на финансовите предприятия са в размер на 2,038 млрд. лева, което е 2,1% от БВП, нарастващи на годишна база с цели 34,1%.

VI блок на АЕЦ издържа изпитанията за увеличаване на мощността

Успешно са приключили динамичните изпитания на шести блок на АЕЦ "Козлодуй" за повишаването на мощността на реактора до 104%, съобщиха от ядрената централа. Тестовете са били проведени на 18 и 19 ноември. Целта е след изпълнение на предвидените по проекта технически мерки да се потвърди готовността на съоръженията за работа в условията на повишена мощност в различни експлоатационни режими.

Всички изпитания от планираните за 18 и 19 ноември преминаха успешно и доказаха работоспособността на оборудването при повишена мощност, съобщиха от централата. В момента мощността на реактора на шести блок постепенно се повишава до достигане на 104% за провеждане на следващите етапи от изпитанията.

За увеличаване на мощността на реактора се използва усъвършенствано гориво на руската фирма ТВЕЛ. Искане на разрешение за използването му беше подадено в края на 2015 година. В началото на тази година стана ясно, че Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) е разрешила използването на новия тип гориво.

ВЕТЕРИНАРИТЕ ЗАПЕЧАТАХА 4 ОБЕКТА ЗА ЛОША ХИГИЕНА

Четири обекта са затворени временно от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) през изминалата седмица, съобщиха от агенцията. Заради лоша хигиена е преустановена дейността на два обекта във Враца, един - в Смолян, и на един във Варна - поради неизпълнение на предписание.

През миналата седмица инспекторите на БАБХ са извършили 2312 проверки в обекти от търговската мрежа и заведения за хранене. Издадени са 139 предписания и са съставени 34 акта за установяване на нарушения. За унищожаване са насочени 14 кг храни от животински произход - месни продукти и птични заготовки, които са били без етикети, 19 л безалкохолни напитки с изтекъл срок на годност. Спрени от продажба са 8 кг храни от животински произход, 13,95 кг храни от животински произход и 73 л прясно мляко.

Най-често констатираните несъответствия са свързани с пропуски в записите на Системите за управление на безопасността на храните, несъответствия по сграден фонд и оборудване или лошо хигиенно състояние на обектите.

ДУМА®

Абонамент 2018

ЦЕНИ:

Каталожен номер: 6

1 месец – 13,00 лв.

3 месеца – 39,00 лв.

6 месеца – 78,00 лв.

12 месеца – 156,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО ЗА ПЕТЪЧНИЯ БРОЙ:

Каталожен номер: 8

1 месец – 3,50 лв.

3 месеца – 10,50 лв.

6 месеца – 21,00 лв.

12 месеца – 42,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД до 15.XII.2017 г.,
"Доби прес" ЕООД до 28.XII.2017 г.
и редакцията на в–к ДУМА до 20.XII.2017 г.
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

www.duma.bg

Снимка БГНЕС

620 000 души от мюсюлманското малцинство рохинги, които избягаха от Мианмар в Бангладеш през последните месеци, ще могат да се завърнат в родината си, след като правителствата на двете страни постигнаха споразумение за репатрирането им

Бум на военните разходи в Европа

Евросъюзът ще трябва да харчи по 41 млрд. евро годишно за военните

Европа ще трябва да харчи по 41 млрд. евро годишно през следващите години, за да модернизира военните си сили за все по-дигитализирана война. Това сочи анализът на експерти от областта на отбраната.

Докладът на Конференцията за сигурност в Мюнхен, за който са допринесли и от консултантската фирма "McKinsey" и базираната в Берлин "Hertie School of Governance", гласи, че лъвският дял от парите ще трябва да бъде изразходван за усилията за по-добро координиране на оръжейните системи. Това включва усъвършенстване на софтуера и хардуера и увеличаване на честотната лента, за да се гарантира, че дори в отдалечени райони войските не са отрязани от оръжейни системи, задвижвани от цифрови мрежи, съобщи "Политико".

Анализът, който ще бъде публикуван следващата седмица, изчислява, че 28-те държави членки на ЕС (включително Великобритания) плюс Норвегия трябва да инвестират между 27,2 и 40,8 милиарда евро годишно през следващите пет до седем години.

Парите трябва да се вложат в създаването на съвместни центрове за анализ на данни и наемане на повече кибер експерти за защита на цифровата инфраструктура от атаки, твърдят анализаторите.

"Докато точните числа са трудни за определяне ... ние оценяваме, че в момента има около 2500-3500 кибер експерти в европейските сили", се казва в доклада, като се отбелязва, че "това е само половината от размера на американското кибернетично командване, въпреки че Европа и САЩ са изправени пред сходна среда на кибернетичната заплаха."

Докладът идва на фона на предстоящия бум на военните разходи в Европа. Страните от ЕС все повече се притесняват от военизирането на Русия, а европейските съюзници от НАТО са подложени на силен натиск от президента на САЩ Доналд Тръмп да поемат повече от разходите за защита на континента. Правителството на Тръмп призова всички членове на НАТО да постигнат поставената в Уелс през 2014 г. цел да изразходват 2% от БВП за отбраната.

Анализаторите на Конференцията по сигурността в Мюнхен изчисляват, че 97 милиарда евро "допълнителни средства за отбрана ще бъдат на разположение всяка година, ако всички европейски страни достигнат целта от 2% до 2024 г., което е еквивалентът на два пъти отбранителния бюджет на Обединеното кралство за 2017 година". Това би осигурило достатъчно пари, за да бъдат посрещнати допълнителните разходи за привеждане на военните сили в състояние да са готови за война при днешните условия.

Въпреки това, като се позова на скептицизма сред много съюзници на НАТО за ползите от увеличаването на военните разходи, авторите на проучването добавят, че те "добре съзнават, че макар страните да се движат в тази посока (да постигнат целта от 2%), не всички от тях всъщност ще достигнат до нея".

КРАТКИ

Франция арестува шестима за подготовка на атентат

Правоохранителните органи на Франция задържаха шест души, заподозрени в подготовката на нападение над коледния базар във френския град Реймс, предава вестник "Юнион". По сведения на изданието арестите са били извършени в самия град, както и в департаментите Об и Арден. Радио "Фрас Инфо" пък съобщава, че са им били иззети и няколко оръжия.

Румънското правителство оцеля

Лявото правителство на Румъния без проблем оцеля при вот на недоверие. Опозиционната Национална либерална партия внесе вота на недоверие в парламента заради "популистки и хаотични" икономически мерки на правителството. 159 депутати гласуваха в полза на предложението на опозицията при необходими 233 гласа, за да бъде свален кабинетът.

Гръцките пенсионери отново протестират

Стотици гръцки пенсионери протестираха срещу сериозното орязване на пенсиите им. Те недоволстват също и срещу мерки в проектобюджета на правителството за 2018 г. Според пенсионерите мерките ще засегнат достъпа им до здравеопазване и допълнително пенсионно възнаграждение. Демонстрантите се събраха на площад "Кония" в Атина, преди да потеглят към здравното министерство.

Българин бе хванат да кара с 240 км/час в Хърватия

45-годишен българин бе спрян от хърватската полиция, след като радарът им отчете, че той кара с 240 км/час. Инцидентът стана на магистрала А3 в посока от Загреб към сръбската граница, недалеч от град Липовац. Българинът е управлявал лек автомобил марка "Мерцедес". От полицията уточниха, че нашият сънародник е глобен 400 евро и има забрана от един месец да управлява автомобил на територията на Хърватия.

ЕКВАДОР ПРЕДУПРЕДИ АСАНЖ

Еквадор е поискал от основателя на „Уикилийкс" Джулиан Асанж да избягва изявления, които могат да навредят на международните отношения на Кито, заяви министерството на външните работи. Това стана по повод изявление на Асанж в подкрепа на независимостта на Каталуния.

Еквадорските власти са припомнили на Асанж задължението му да не прави изявления или действия, които могат да навредят на международните отношения на Еквадор с други страни.

Австралиецът, основател на „Уикилийкс", намери убежище през 2012 г. в лондонското посолство на Кито, като така избегна да бъде екстрадиран в Швеция, за да бъде съден там за изнасилване. През октомври той изрази своята подкрепа за каталунските сепаратистки власти след забранения референдум за независимост и многобройните манифестации. Мадрид протестира и еквадорският президент Ленин Морено настоя Асанж да спазва условията, при които му е предоставено убежище, да не се меси във вътрешните работи на Еквадор и на други страни, както и в отношенията на Кито с тях.

Клинтън обвини и Обама за загубата си

Бившият държавен секретар Хилари Клинтън смята, че двата мандата на Барак Обама са причината тя да не победи Тръмп в президентската надпревара миналата година. Това новото обяснение за поражението си, Клинтън изложи пред радиоводещия Хю Хюит в сряда.

"Факт е, че вятърът на историята духа срещу теб, когато се опиташ да се превърнеш в наследник на президент, който е на власт в продължение на два последователни мандата и с когото сте от една и съща политическа партия", обясни тя.

"Ако в качеството си на кандидат (за президент) отстоявате много от споразуменията, сключени от предишната администрация и междувременно се опитвате да вървите напред и да създавате свой собствен план за промени на стореното, както се опитах да сторя аз, то второто ще бъде много трудно за постигане. Мисля, че в това се криеше проблема", продължи Клинтън.

Въпреки това обаче тя изтъкна, че е била горда да бъде част от администрацията на Обама.

ФРАНЦИЯ ЩЕ СЪДИ СЮЛЕЙМАН КЕРИМОВ ЗА ПРАНЕ НА ПАРИ

Френските власти са предявили обвинения на руския сенатор и бизнесмен Сюлейман Керимов за пране на пари и укриване на данъци. Това съобщи за агенция ТАСС прокурорът Жан-Мишел Претр от Ница, където по-рано беше задържан Керимов.

„Повдигнати са обвинения. Потвърждавам това", заяви прокурорът и добави, че Керимов ще бъде задължен да предаде руския си паспорт на френските власти и да плати гаранция от 5 млн. евро за освобождаването си. В понеделник вечерта Сюлейман Керимов беше арестуван на летището в Ница.

Той е член на управителния Съвет на Федерацията на Република Дагестан и е смятан за един от най-богатите хора в Русия. По данни на списание „Форбс" състоянието на Керимов се оценява на близо 6,3 млрд. долара и заема 21-во място в класацията на изданието за най-богатите бизнесмени в Русия. Негово притежание е златодобивната компания "Полюс", и нефтената „Нафта-Москва" (която в момента е и един от водещите фондове за преки инвестиции в страната), както и летището в Махачкала.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

САЩ не смятат да напускат Сирия

Вашингтон възнамерява да запази военното си присъствие, за да не спират натиска си върху Башар Асад

САЩ възнамеряват да запазят военното си присъствие в Сирия и след разгрома на ИДИЛ ("Ислямска държава"), съобщи вестник "Вашингтон пост". Изданието пише, че администрацията на Доналд Тръмп разширява целите си в Сирия отвъд плана за разгром на групировката, в който влиза и политическо уреждане на гражданската война.

Според вестника това може да доведе до открит конфликт със Сирия и Иран.

Американски официални представители съобщиха, че се надяват да използват военното си присъствие в Северна Сирия, за да окажат натиск на президента Башар Асад да направи отстъпки на мирните преговори в Женева. В края на месеца е запланувано подновяване на преговорите, които вече три години се влачат без резултат.

Източниците поясняват, че със заплануваното оставяне на американски войници в Северна Сирия, където американците тренират и подпомагат Сирийските демократични сили срещу ИДИЛ, се цели също установяване на ново местно управление, отделно от правителството на Асад.

Белият дом също така ще търси ново сътрудничество с Русия.

Източниците отбелязват пред изданието, че удължаване присъствието на американските сили в Сирия е необходимо, за да се потвърди тоталният разгром на "Ислямска държава", а също така да се върнат разселените местни граждани, които да бъдат управлявани от стабилно местно управление.

"Борбата срещу ИДИЛ все още не е приключила", каза официален представител.

Според официалните данни САЩ имат 503 войници в Сирия. Но реалният им брой се смята, че е далеч по-голям.

Съобщенията, че САЩ не смятат да напускат Сирия и планират да създадат свой протекторат в северната част на страната, "не са случайни", смята ръководителят на международния комитет на Съвета на федерацията на Русия Константин Косачов. "Мнозина бързат да си резервират изгодни позиции на финала", за да влияят върху политическото урегулиране в Сирия, подчерта руският сенатор във Фейсбук.

Косачов смята, че САЩ се опитват "да скочат в последния вагон на влака на сирийския процес, който очевидно е минал покрай тях". Това нагледно потвърди срещата на лидерите на Русия, Иран и Турция. Сенаторът подчерта, че Съединените щати грубо подкрепят "вътрешносирийския сепаратизъм" и се опитват да укрепят нелегитимното си присъствие в тази страна.

Председателят на комитета по отбраната в руската Дума Владимир Шаманов от своя страна определи американските планове като "наглост от висша категория". "Това са самозванци в чужд дом", заяви депутатът пред журналисти.

Експертите пък не са учудени от американската позиция. "Това, което пише "Вашингтон пост", струва ми се отговаря на действителността. Такава е политиката на САЩ, по отношение на сирийската криза тя продължава още от началото, когато действаше предишната администрация на Барак Обама", отбеляза пред РИА "Новости" руският експерт по Близкия изток Борис Долгов. Той подчерта, че целите и интересите на САЩ противоречат на декларираното от лидерите на Русия, Иран и Турция след срещата им в Сочи, но позицията на САЩ "е известна отдавна".

Коментар на стр. 12

Станишев: ЕС трябва да се превърне в инвеститор в Африка

„Миграцията във и от Африка остава предизвикателство, което изисква дълготрайни, а не прибързани и необмислени решения. В този смисъл хвърляне на средства с надеждата, че проблемите ще се решат от само себе си, е сигурна формула за провал".

Това заяви българският евродепутат и президент на ПЕС Сергей Станишев на кръгла маса, посветена на миграцията, в рамките на Конференцията на високо равнище за партньорство с Африка.

"Всяка финансова помощ трябва да бъде директно насочена към справяне с първопричините за бежанската криза, а именно намаляване на бедността, качествено образование, стабилен икономически растеж и преодоляване на неравенствата, така както са записани в Целите за устойчиво развитие на ООН", каза още Станишев.

По отношение на партньорството с държави от Африка президентът на ПЕС подчерта необходимостта от прекратяването на порочния модел за предоставяне на финансова помощ с неясна ефективност.

Той призова за истинско сътрудничество, основаващо се на общи действия, с цел засилване на ангажираността на правителствата на страните от Африка. Според Станишев обаче, дори такова партньорство, включително новите финансови инструменти на ЕС, насочени към Африка, не може да замени неотложната цялостна реформа на европейската политика за миграция.

"Европейският парламент вече предложи да бъде създаден постоянен механизъм за разпределение на търсещите убежище в ЕС, който да премахне тежестта от страните по външните граници на съюза като България, която е на първа линия по Балканския маршрут", припомни Сергей Станишев.

Той изрази надежда, че Българското председателство на ЕС ще има ключова роля за постигане на консенсус по ревизията на Дъблинския регламент.

Снимка БГНЕС

Христос Стилианидис, еврокомисар по въпросите на хуманитарната помощ и управлението при кризи, представи на пресконференция в Брюксел нова европейска система за справяне с природните бедствия. Ключова част от предложението е създаването на rescEU - резерв за реагиране в областта на гражданската защита на европейско равнище

Украйна смята да депортира Саакашвили

Украинските власти смятат до Нова година да депортират бившия президент на Грузия Михаил Саакашвили. Това бе съобщено от украинското интернет издание „Страна", което се позовава на няколко източника в силовите министерства.

Според изданието Саакашвили ще бъде депортиран не в Грузия, а в трета страна. Възможно е това да е Полша, откъдето той е пристигнал в Украйна последния път.

Формално основание за това действие на властите може да стане нарушение на миграционното законодателство, а именно – превишаване на срока на пребиваване в страната. Източник от парламентарната фракция на партия „Блок на Петро Порошенко" потвърди информацията за подготвяна депортация.

ИРАК ЗАПОЧВА НОВА МАЩАБНА ОПЕРАЦИЯ СРЕЩУ ИСЛЯМСКА ДЪРЖАВА

Иракските сили за сигурност обявиха, че започват нова мащабна операция, чиято цел е да прочисти от терористи пустинните територии в западните части на страната, край границата със Сирия.

"Иракската армия, федералната полиция и (популярните паравоенни отряди) "Хашед ал Шааби" тази сутрин започнаха да прочистват региона Ал Джазира, намиращ се в провинциите Салахедин, Ниневия и Анбар", заяви ръководителят на Съвместното оперативно командване Абделамир Ярала.

По-рано ООН обяви, че групировката "Ислямска държава" е загубила 95% от териториите си в Ирак и Сирия, които е контролирала през лятото на 2014 година. Според специалния пратеник на ООН в Ирак Ян Кубиш обаче това се е случило на много висока цена. "Хиляди военни и цивилни бяха убити или ранени, хиляди жени останаха вдовици, а децата сираци, стотици хиляди деца, сега са с промити мозъци, без подходящо образование. Цели градове лежат в руини, около 6 милиона души са избягали от домовете си", заяви Кубиш.

По думите му основният приоритет на Ирак трябва да бъде да се създадат условия за безопасното завръщане на вътрешно разселените лица, както и да се стабилизират, възстановят и реабилитират всички засегнати райони. В този случай трябва да се обърне внимание най-вече на регионите, където живеят етническите и религиозните малцинства, изтъкна още той.

ПУЧДЕМОН СЕ ОТКАЗА ОТ ПЕНСИЯ

Отстраненият лидер на испанската област Каталуния Карлес Пучдемон отказа да получава пенсия от 112 000 евро годишно, която му се полага като бивш ръководител на регионалното правителство женералитет, съобщава агенция Европа прес.

По-рано министърът на финансите на Испания Кристобал Монторо даде на Пучдемон 10 дни, за да реши дали ще подаде молба за получаването на пенсия.

По каталунските закони Пучдемон може да получава 80% от заплатата си в продължение на 4 години, което прави по 112 000 евро всяка година.

Пучдемон обаче отказа пенсията, защото все още се смята за лидер на Каталуния.

В началото на ноември испански съд издаде заповед за арест на Пучдемон и четирима бивши министри от женералитета, които са в Белгия.

На 27 октомври Мадрид отстрани от длъжност членовете на женералитета, след като парламентът на Каталуния одобри резолюция за независимост на автономния район. Сега в Каталуния е въведено пряко управление на централните власти, а испанският премиер Мариано Рахой разпусна парламента в Барселона и насрочи на 21 декември предсрочни избори.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Златен век за българските небостъргачи

Пореден опит за строеж на висока сграда изкара на улицата жители на „Лозенец”

Деси ВЕЛЕВА

Столичани се събраха на пореден протест в сряда вечерта срещу строеж на небостъргач в София, носещ гръмкото име “Златен век”. Неговите 120 метра ще се извисяват в кв. “Лозенец”, точно срещу хотел “Маринела” (бившия Японски хотел). 34-етажното архитектурно “чудо” се строи от фирмата “Артекс” и отново е резултат от законови вратички, по подобие на добре познатия скандален проект за високата сграда на НИКМИ в кв. “Стрелбище”. Докато там обаче все още има надежда да се спре изграждането на гиганта, в “Лозенец” прогнозите не са благоприятни. Там вече се наливат основите - процес, който стана конкретната причина за новия антистроителен протест. Преди около седмица още преди първи петли местните хора бяха събудени от шумни и мощни строителни дейности. Наливането на бетон в 4,30 ч. сутринта не бе осуетено от нито една институция въпреки зова за помощ дори на спешния телефон 112. Недоволните обаче не скриха емоциите си и издигнаха гласа на възмущението си.

Едва третият протест на хората от кв. “Лозенец” успя да привлече медийното и общественото внимание. Но не и общинското. Засега никой управленски представител не се е изказал по поредния сложен казус, който заплашва да хвърли сянка не само върху главите и домовете на местните хора, но и върху

малкото останало доверие в общинските институции

и архитектурното направление, водено от Здравко Здравков. Вероятно хората трябва да прибегнат до отчаяни действия като блокади, живи вериги или пряк сблъсък със строителите, за да станат достойни за вниманието на ул. “Московска” 33. Доколко обаче това внимание ще доведе до качествен резултат, е много съмнително. Евентуална подкрепа от страна на кметството не гарантира краен положителен резултат, както стана ясно от проекта за небостъргач на НИКМИ в “Стрелбище”. Както добре помним, общината все пак се включи формално в защита на жителите на квартала, обеща им подкрепа, но не успя да се пребори за премахването дори на една проста ограда около скандалния терен. Подобен изход може да се очаква и с този нов проблемен строеж, особено като се има предвид, че и неговата история не е от година-две. Колкото подългогодишна е сагата по такъв казус, толкова по-голяма е възможността управляващите да вдигнат ръце и да ги измият с оправдания за други виновни.

А тук историята започва през 2007 г. по времето на главния архитект Петър

Диков, който дава разрешението за строеж. Тогава обаче няма нито Общ устройствен план, нито Подробни устройствени планове на града. Основният документ е приет едва две години по-късно и според него теренът попада в зона за високоетажно жилищно строителство над 15 метра, но с максимална кота корниз от 26 метра. Тези текстове обаче не засягат проектите с вече издадено разрешително. В случая и този за “Златен век”. Едва през 2010 г. се появяват признаци за бъдещ строеж, като се поставя ограда около имота. Именно тя две години по-късно е причината Диков да презавери изтичащото разрешение за строеж. През следващите години инвеститорът успява да се възползва от различни

нормативни пропуски и несъответствия

които му дават правото да започне реално строителство през тази година. Фирмата се спасява и от ограничението за височина, тъй като и този имот някак си се оказва ъглов и според малоумните разпоредби за него законовите изисквания не важат.

Формалната законност на строежа обаче не спря столичани да изразят негодуванието си. Месеци наред те ровят в документации, сравняват данни, търсят пропуски с надежда да открият и те своя вратичка, с която да спрат проекта. Заричат се да се борят за правото си да дишат, да не гледат на метър от домовете си бетонни стени, да имат възможност да минават с колите си по улици с нормално движение. Защото самотно стърчащият златен рог, който ще се издига на едноименната улица, няма да е просто неподходяща и неестествена гледка за този район, а и основание за транспортен хаос. Хилядите новодомци в жилищата и офисите на небостъргача, гостите и посетителите на търговските части несъмнено ще пристигнат с автомобилите си, които ще се влеят в околния трафик. Този въпрос рядко се взема предвид при даването на визи и разрешителни за строеж и накрая жертва стават именно живеещите наоколо. Мнозина от тях осъзнават бъдещите проблеми и призовават кварталът им да не се превръща в гето. Те смятат, че сградата на ул. “Златен рог” 10 ще влоши драстично качеството на живот на всички в района, и подозират, че от общината са на път да им отнемат градинка, за да може генерираният трафик да бъде обслужен. Местните хора са категорични, че “Лозенец” с бързи темпове се превръща от най-желания квартал в зона на небостъргачи, което ще доведе само до огромен поток от коли, шум, замърсяване и безсънни нощи от продължителното строителство. Да не говорим за преграждането на пътя на ветровете откъм Витоша, което вещае проблеми за проветряването на столицата.

Не на такова мнение е инвеститорът “Артекс”, според който София има нужда от сгради с “темперамент и неповторимо лице”, а неговата безспорно била символ на новото начало и новата надежда. Що ли такава “надежда” не виждаме в европейските столици, които ревностно опазват облика си. Строителят стига дотам да заявява в рекламата си, че “широкият градски център не е исторически резерват със

застинали от старината естетически принципи”

Демек, къде по-естетическо е да цъфне грамаден небостъргач - пирон насред хълм, вместо разни грозни сгради на по 100 години да пречат с разрухата си и да демодират София.

Модерното начало, което иска да постави “Артекс” в квартала им, обаче не обезсърчава столичани, които няма да спрат гражданския си отпор. Те са мотивирани да продължат протестите си и да се борят докрай за търсената от тях справедливост. Очакват все пак и от Столичната община да вземат позиция и да изпълнят ангажиментите си за защита на обществения интерес.

БОРИС ЦВЕТКОВ:

“Подкрепих поредния протест на гражданите от район “Лозенец” срещу строежа на небостъргач в и без това презастроения район. Бетон се налива и по тъмно, почти денонощно, без каквито и да е разрешения и съгласувания, въпреки недоволството на млади и стари. Разрешението за строеж е изтекло, а цялата сага показва как един нагъл инвеститор използва вратички и празноти в законите и нормативните документи и се опитва да реализира на всяка цена намеренията си в ущърб на обществения интерес. Протеста за запазване на жизненото пространство на хората подкрепиха и Николай Велчев - председател на РС на БСП, Деница Кюранова, Коцето-Калки и много други. Борбата за спиране на незаконното строителство и за запазване на жизненото ни пространство продължава!”

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Колко безплатно е задължителното предучилищно образование?

Държавата може да реши проблема - въпрос на политическа воля

Деян КОЛЕВ,
изп. директор на център "Амалипе"

През септември армия от 11602 специалисти, организирани в 1103 екипа за обхват, започнаха издирването на 206 000 отпаднали и необхванати в предучилищно и училищно образование деца. Дори от този брой да приспаднем намиращите се в чужбина, размерът на бедствието "отпадане" остава стряскащо внушителен. Твърдението, че инвестицията в предучилищното образование е най-ефикасната и евтина мярка за превенция на отпадането, е самоочевидно и разбиращо се "с безвъпросна яснота", като за него има и многобройни доказателства. Обхватът в предучилищно образование в България е нисък - по данни на Националния статистически институт нетният коефициент на записване в предучилищно образование през 2016/17 г. падна до 79,4%, т.е. всяко пето българско дете не е обхванато. Тенденцията е низходяща още от 2013/14 г., Драматично нисък е обхватът в ромската общност: според изследване на Агенцията на ЕС за основни човешки права от 2011 г., едва 45% от ромските деца в България на възраст 3-6 г. посещават детска градина.

Наличието на финансови бариери, вкл.

такси за детски градини

е една от причините (макар и не единствена!) за това много ромски деца да не посещават детска градина. Изпълнението на изследователския проект "Готови за училище" на Тръста за социална алтернатива сочи, че процентът на посещаващите детска градина ромски деца би се увеличил чувствително, така че близо половината от необхванатите ромски деца да се запишат в детска градина, ако бъдат премахнати таксите. Общините, които са принципал на детските градини, имат законовото право да събират такси за посещаващите ги деца и голямата част от тях го правят. Отнася ли се това до задължителната за предучилищно образование възраст на 5 и 6 години?

Безплатно ли е задължителното предучилищно образование

за 5- и 6-годишните деца? Законът за предучилищното и училищното образование постановява, че "Предучилищното образование е задължително от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 5-годишна възраст на детето" (чл. 8, ал. 1). В това отношение новият закон повтаря стария, който от 2010 г. изискваше задължително предучилищно образование за 5- и 6-годишните деца. Означава ли това, че родителите не заплащат такса?

По същество отговорът е "Не, такси се заплащат и за повечето 5- и 6-годишни деца те не се различават от таксите за 2-4-годишните". В подготвителните класове в училищата такси не се събират, като обучението в тях е полудневно (МОН подсигурява целодневна организация от 2 клас, но не и в подготвителните класове), но те така или иначе са "краен вариант": неписано правило е подготвителни класове да се правят само там, където няма детски градини, и понастоящем не повече от 4% от 5- и 6-годишните се обучават в подготвителни класове. За обучението в целодневни предучилищни групи в детските градини (т.нар. подготве-та), родителите заплащат такси, макар и те да не се наричат "такса".

По информация, предоставена от МОН и отнасяща се до 204 общини, към юни 2017 г. дванадесет общини не събират никакви такси за децата от 2 до 6 години в детските градини. Това са Златарица, Никола Козлево, Приморско, Средец, Чипровци, Стрелча, Искър, Баните, Болярово, Тунджа, Георги Дамяново, Етрополе. Други 13 общини са освободили от такси и всякакви плащания 5- и 6-годишните деца от задължителните предучилищни групи: Вълчи дол, Генерал Тошево, Момчилград, Вършец, Кубрат, Исперих, Опака, Каолиново, Хитрино, Стралджа, Крушари, както и областните центрове Хасково и Шумен. Т.е. в 25 общини родителите на 5 и 6-годишните деца са освободени от основните финансови бариери. Това са 13% от 204-те общини, за които МОН предостави информация, но в тях учат едва 5,47% от децата, тъй като са малки селски общини (с изключение на Хасково и Шумен, разбира се).

Родителите на останалите 94,53% от

децата в детските градини заплащат такси, вкл. за задължителните предучилищни групи, като размерът на таксите от съответния Общински съвет варира от символичните 10 лв. (напр. в община Антоново) до не-символичните 60 лв. и дори повече (в част от големите областни центрове). Освен това 58 общини намаляват сумата за 5- и 6-годишните (в сравнение с таксите, които същите общини събират за децата на 3 и 4 г.), а 121 общини не правят такова намаление. Именно в последната група живеят най-много деца. Така например всяко пето дете в предучилищна възраст живее в столицата София, като таксите там не са диференцирани за задължителната и незадължителната предучилищна възраст.

Подпомага ли държавата

безплатното предучилищно образование?

Стандартите, чрез които държавата финансира делегираните от нея на общините дейности, се определят ежегодно с решение на МС. Частта от него по функция "Образование" се предлага от МОН. Те включват 17 стандарта - основни и допълващи, вкл. стандартите за детски градини, яслени групи и подготвителни групи. Разделени са според 7 категории общини, като отразяват релефа на територията и гъстотата на населението. Стандартите за 2017 г. са определени с РМС 920/02.11.2016. (вж. таблицата).

От числата е видно, че общините получават между 250 - 272 лв. повече за дете в задължителна подготвителна възраст (5 и 6 г.), включено в подготвителна целодневна група в детска градина или в училище в сравнение с останалите деца от детските градини (от 2 до 4 г.). Посоченото означава, че за 9-те месеца, през които се организира целодневната подготвителна група, "поевтиняването" на издръжката в нея би следвало да бъде между 27,77 лв. и 30,22 лв.

РМС 702/02.11.2016, както и предшестващите го аналогични РМС, указват, че финансирането по посочените стандарти е за:

- детски градини - целодневни групи за деца от 2- до 4-годишна възраст, яслени групи, специални групи за деца с умствена изостаналост, нарушено зрение, езиково-говорни нарушения и увреден слух - разходи за персонал, включително средствата за представително облекло и средствата по чл. 4 и 25 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд;

- подготвителни полудневни и целодневни групи за задължителна предучилищна подготовка в детска градина или в училище; - разходи за персонал и присъща издръжка, без разходи за храна.

Т.е. делегираният от държавата бюджет не покрива

единствено разходите за храна

в подготвителните групи, поради което събираните от родителите суми са за храна и не са определяни като "такса". Подготвителните класове в училищата, предлагащи полудневно обучение, както и подготвителните групи в детските градини с полудневно обучение са напълно безплатни.

Посочените числа биха навели наблюдателя на мисълта, че такси за 5- и 6-годишните (ще използваме за улеснение думата "такса", независимо че невинаги събираните суми са наречени така) не се събират или са с 27-30 лв. по-ниски. Това очакване бе изразено и в писмо на министъра на образованието Красимир Вълчев до общините от юли. Но както посочихме по-горе, 121 общини не намаляват под никаква форма таксите за задължителната предучилищна, а от 58-те общини, които намаляват таксите, само една - В. Търново, го прави с 32 лв. При останалите, това е със значително по-ниска сума.

Колко тежи на общините

задължителното предучилищно образование?

Намаляването и дори премахването на таксите за детска градина е крачка, която среща широка обществена подкрепа. Кметовете и общинските съветници се интересуват от обществената подкрепа. Фактът, че едва 25 общини са премахнали таксите за задължителната предучилищна възраст, въпреки допълнителното финансиране, което получават, говори за наличието на системен проблем.

Едната му страна е недостатъчното финансиране. Близо половината общини (47%) са планирали през 2017 г. разходи в своите бюджети за дофинансиране на детските градини - въпреки събираните такси. Много е вероятно останалите 53% от общините да поддържат деликатен баланс, при който сборът от средствата, с които държавата финансира делегираните от нея на общините дейности в предучилищното образование, и събираните от родителите такси, извеждат общинския бюджет "на чисто", т.е. не изискват дофинансиране от общините. Всъщност, липсата на такси определено се отразява на 25-те общини, които са направили задължителното предучилищно образование безплатно: 14 от тях дофинансират от бюджетите си детските градини. Например община Шумен инвестира 500 000 лв. свои средства - "дупка", която би била изцяло запълнена, ако започне да събира такси за децата в подготвителните групи.

Може ли държавата да направи задължителното предучилищно образование напълно безплатно? Разбира се, това е

въпрос на финанси и политическа воля

Както посочих по-горе, средствата, с които държавата финансира делегираните от нея на общините дейности в предучилищното образование, са недостатъчни и общините ги допълват чрез таксите, които събират. При евентуално премахване на таксите за 5- и 6-годишните, държавата следва да подсигури допълнително увеличение на стандартите за делегираните на общините дейности, за да не създаде проблеми на общинските бюджети.

По информация на МОН, отнасяща се до всички общини, сумарно общините събират 61 048 690 лв. годишно за обучението на 201 776 деца в детските градини (от които 98 524 са в задължителната за обучение 5- и 6-годишна възраст). Усреднено общините събират 27,5 лв. месечно за дете, но в това отношение разликата между отделните общини е чувствителна: 46 общини събират под 10 лева, 33 общини - между 10 и 15 лв., 59 други - между 15 и 20 лв., и т.н. Такси над средните нива от 27,5 лв. събират 45 общини. Посочените суми са усреднени - част от семействата не заплащат пълните такси, в част от общините няма такси или са намалили таксите за 5- и 6-годишните, което намалява средната сума.

Без преувеличение може да се твърди, че ако средствата, които държавният бюджет предоставя на дете в целодневна подготвителна група бъдат увеличени с 200 - 270 лв., близо 80% от общините няма да изпитат никакви допълнителни затруднения от премахването на таксите за задължителното предучилищно образование.

Разбира се, премахването на таксите е преди всичко политическо решение. Общините, които прилагат тази мярка, го правят поради ясно осъзнати политически приоритети: подсигуряването на пълен обхват и за най-бедните деца, задържане на младите хора в общината и др.

Понастоящем политическият дебат за превръщането на задължителното предучилищно образование в истински безплатно е оставен на ниво местна власт. Време е той да се прехвърли на национално ниво, където следва да се води и да намери решение

amalipe.com

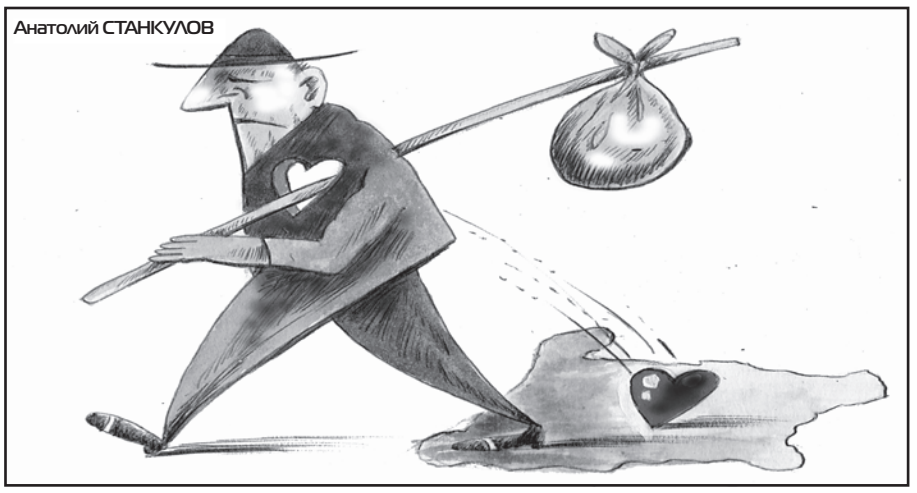
www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

ЕВА КОСТОВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Чужд ме гони, мамо!

Или ще работите при заплати, каквито ви дадем, или ще вземем хора отвън. Такъв отговор от работодател предстои за всеки български работник, след като парламентът вчера отвори още по-широко вратите пред наемането на чужди граждани от трети страни за работа у нас. Направи го при това с промени в Закона за МВР. Нерде Ямбол, нерде Стамбол! Обаче управляващите спиране нямат, важно е промените да се пробутат някъде. И да се направи реверанс на бизнеса, щото той, милият, издъхвал. Да му дадем кадри отвън, дето ще слушкат повече от нашите търтеи. Затова и към доскорошните административни и финансови облекчения за вносните кадри се прибавят нови, с които наемащите бизнесмени съвсем ще се разпищолят. А ние ще припяваме: чужденец ме гони, мамо! Синята карта вече ще важи 4 години вместо една. Две години получилият я трябва да "отработва" у нас, останалите две - където си иска из Европа.

Синдикатите скочиха срещу това отваряне на нашия пазар, което застрашава и европейския. Ще видим какъв ще бъде отзвукът оттам. В НС при дебатите социалистите изтъкнаха, че промените ще дадат възможност на работодателите да "извиват ръцете" на работниците в България и че със Закон за МВР не може да се променят правила на трудовия пазар. От чужденците образование не се иска, блъф е, че бизнесът търси квалифицирани работници. Демографската криза пък ще стане катастрофа, след като и останалите тук работещи бързо ще се изнесат на Запад при тия правила тук. Никаква социално-икономическа сигурност за обществото, в това число и на бизнеса. Да не говорим за промушването на терористи през новите "иглени" уши. Но управляващите го карат по пътя на най-малкото съпротивление в името на печалбата на хора, които очевидно са им "златни", а безскрупулно хвърлят на вълците останалите българи. Отродяването ще продължи. Завесата се вдига от Бойко Борисов и Цветан Цветанов. Да влязат чужденците!

Банкови потайности

АСЯ ГАРДЕЛИ

Тия дни излезе новината, че Мартин Петров го ужилили с близо 4 милиона лева. Често се случва в страната ни да ни крадат. Някои стават жертва на телефонни измамници, които прибират и последните грошове от мизерните пенсии, други са жертва на корумпирани служители от публичната администрация, трети пък банките ги крадат. Така че нищо ново под слънцето - само дето този път става въпрос за известен спортист и за колосалната сума, дето е имал неблагоразумието да вложи в банка у нас. Иначе банките отдавна ни клатят здраво с всякакви такси, проценти, неустойки и комисиони. Но това все минава за законосъобразно, та си мълчим. Когато обаче служител обере до шушка 3,8 млн. лева и се даде гласност, че и до прокурор се стигне, си мълчат от банката. Не давали изявления, щото нямали право да правят публично достояние отношенията си с клиентите, тъй като информацията била конфиденциална. Вършат си хората работата, ама що не са си я свършили, преди да пропищи Мартин Петров? И защо са чакали месеци наред да се разнищи случаят? Къде са били шефовете на служителката, ограбила потърпевшия, и дали е имала съучастници колеги? И изобщо как е допуснато такова нагло и системно прехвърляне от едни сметки в други, теглене на гишета, имайки предвид, че не става въпрос за еднократно ужилване с няколко хилядарки. Нелогично е трансфер на големи суми да не бъде проследяван и навреме засечен от чиновниците. В нормалните държави досега да бяха заваляли извинения и серия от подадени оставки на шефовете на отдели и техните шефове. Не е лесно да се разделиш с петцифрени месечни заплати, вярно е, по-лесно е да си траеш и да говориш за правила и конфиденциалност. А Мартин Петров ще почака, докато му върнат парите, както стана с всички онея ужилени от КТБ, които си получиха спестяванията след месеци.

Когато САЩ ти дойдат „на гости"

ГЕОРГИ ХРИСТОВ

По подобие на Афганистан и Ирак, след като имитираха няколкогодишна борба с "Ислямска държава", САЩ решиха, че няма нужда да си тръгват от Сирия, въпреки че никой не ги е канил и съгласно международното право нямат никакво основание да са там. Нямат основание дори на базата на резултатите от антитеористичната си кампания - години наред най-мощната армия на света уж воюваше с джихадистите, а в резултат територията на "Ислямска държава" нарастваше все повече и повече. Или поне така беше, преди да се появи Русия. След това много набързо нещата придобиха съвсем друг вид, а понастоящем легитимното правителство на Сирия контролира над 98% от територията на страната.

Логично възниква въпросът, щом няма вече заплаха от терористи, що ще дирят американските части в Сирия? С кого ще се борят? Този ход на американското военно командване показва, че истинската му цел е "смяна на режима" на лошия Асад, а не толкова борба с ислямистите. Все по-очевидно става, че това последното е само претекст за всяване на хаос и последваща доминация в Близкия изток. Дългогодишният американски партньор и подизпълнител в региона Саудитска Арабия дори вече не се крие, че финансира радикални групировки. А случаите, в които помощ за митичната "умерена опозиция" се оказваше в ръцете на най-крайните "бунтовници", вече са прекалено много, за да ги изброяваме.

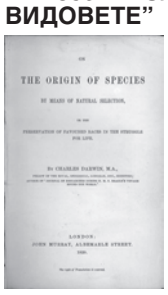
Разбира се, това решение идва под миловиден предлог - загриженост за всички най-висши човешки идеали. Но нека наречем нещата с истинските им имена - това е най-безцеремонна окупация, дори агресия спрямо суверенна държава. Днес в света има една държава, която си позволява да се меси в живота на всички останали, и това са САЩ. Но на нея й е простено по някакви странни причини. А само си представете реакцията, ако това беше Русия...

Датата 24

СВЕТОВЕН ДЕН НА ТАНЦА. Празнува се от 1982 г. по инициатива на ЮНЕСКО. Датата съвпада с рождения ден на френския балетмайстор Жан-Жорж Новер - реформатор и теоретик на хореографското изкуство, известен като "бащата на съвременния балет".

1859 - ИЗЛИЗА ОТ ПЕЧАТ "ПРОИЗХОД НА ВИДОВЕТЕ" НА ЧАРЛЗ ДАРВИН (1809-1882). Английският биолог и естествоизпитател е основоположник на теорията за еволюцията. Първото издание се изчерпва за един ден, независимо от критиките, които се отправят към концепцията за естествения подбор. Според Дарвин еволюцията е резултат от взаимодействието на факторите изменчивост, наследственост и естествен отбор. В резултат на наследствената изменчивост и естествения отбор се образуват нови видове.

1896 - РАЖДА СЕ ЦАНКО ЛАВРЕНОВ, ХУДОЖНИК (УМИРА 1978 Г.). Няма завършено академично художествено образование, възпитаник е на Френския католически колеж "Свети Августин", посещава частно рисувателно училище "Св. Анна" във Виена. Първите му творби са в традицията на средновековната миниатюра - пейзажи от Стария Пловдив и Рилския манастир. Освен като художник, се изявява и като художествен критик. Има самостоятелни изложби в Прага, Будапеща, Варшава, Берлин и Москва. Националната художествена гимназия в Пловдив носи неговото име.

1916 - УМИРА ХАЙРЪМ МАКСИМ, БРИТАНСКИ ИЗОБРЕТАТЕЛ ОТ АМЕРИКАНСКИ ПРОИЗХОД (Р. 1840 Г.). Създател на един от най-знаменитите модели картечница - "Максим". Освен като изобретател на оръжия, е познат и с изобретения от него ментолов инхалатор за лечение на бронхиална астма. В последните години от живота си се занимава с разработката на летателни апарати.

1929 - ПЪРВО РАДИОПРЕДАВАНЕ В БЪЛГАРИЯ. Група софийски радиолюбители инженери начело с техника Георги Вълков (на снимката) построяват 60-ватов радиопредавател в Инженерната работилница в София и осъществяват първите радиопредавания. На 25 януари 1935 г. цар Борис III подписва указ, с който радиоразпръскването в България става държавна собственост.

1966 - УМИРА КАТЯ ПОПОВА, ОПЕРНА ПЕВИЦА - СОПРАНО (Р. 1924 Г.). Загива при самолетна катастрофа на български самолет край Братислава заедно с останалите 81 души на борда. Артистичната ѝ кариера е краткотрайна, но блестяща - над 20 роли, 600 представления, гастроли в повече от 20 страни, множество заслужени награди.

1991 - УМИРА ФРЕДИ МЕРКЮРИ, БРИТАНСКИ ПЕВЕЦ И КОМПОЗИТОР (Р. 1946 Г.). Фронтмен на група "Куин", която след смъртта му се разпада, но по-късно отново се събира. Рожденото му име е Фарук Булсара, роден е на о. Занзибар. Най-успешният хит на групата е "Бохемска рапсодия" (1975), заемала първо място в класацията на Великобритания девет седмици. Издава с "Куин" 18 дългосвирещи плочи, има и самостоятелни албуми, сред които е "Барселона" с оперната прима Монсерат Кабайе.

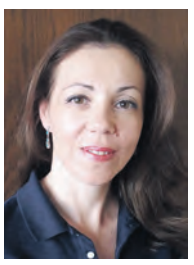
Снимки АВТОРКАТА и ИНТЕРНЕТ

По джапанки с джобни из Филипините

Природа, кристално море, ниски цени и усмихнати хора привличат туристите на архипелага

Да обиколиш Филипините не стига един живот. Над седем хиляди острова къпят брегове си между Южнокитайско и Филипинско море. Някои дори са толкова малки, че често тропическите дъждове ги заливат и те изчезват, временно потопени в морето. Именно такъв е остров Вирджиния, наричат го още Езика, заради дългата му тясна форма. Странна смесица между ниска и висока растителност са дръвчета, никнещи от водата, която стига до глезените. Лодките с туристи са навсякъде, а щом стъпиш на пясъка, те заобикалят трима-четирима местни псевдогмуркачи с пълни кутии с перли. Вървят по петите на туристите, предлагат уж собственоръчно извадени морски перли, пазарят се и все гледат да пробутат от редките златни перли от Южно море. За познавачите обаче е ясно, че става въпрос за оцветени речни китайски перли, които в повечето случаи струват не повече от десетина лева. Пазарлъкът обаче започва от няколко стотачки.

Ася ГАРДЕЛИ

Филипините са известни с перлите си, голяма част от световната продукция идва оттам. Ако някак си успеем да игнорираме перлените преследвачи, обаче можем да се насладим на необятния синьозелен пейзаж. Накъдето и да погледнем, се вижда само морската шир, сливаща се с хоризонта. Изпепеляващото слънце през ноември мори дори десетките морски звезди, изхвърлени от водата по брегове. Морската флора и фауна са

огромното природно богатство

на Филипините, привличащо милиони туристи от цял свят. Страната се радва на огромно посещение от азиатци и става все по-популярна дестинация и за европейците. Девствените плажове, добрите хотели и гостоприемството на местните са определено предпоставка в последните години туризмът на страната да бележи огромен подем.

Както навсякъде в Азия, и във Филипините има богат избор от ваканции според бюджета и предпочитанията. Предвид дългите полети дотам, двуседмична ваканция е перфектен избор и за почивка, и за пътувания из многобройните острови. Изборът на места за отдих е огромен - от луксозни комплекси, до вили и малки стаи, давани под наем от местните. Затова двуседмичен престой може да излезе на човек от 200 евро до 3 - 4 хиляди евро в зависимост от финансовите възможности и от авантюристичната нагласа. В луксозните туристически комплекси нощ в двойна стая струва средно по около 150 евро. Обикновено пред затворените комплекси няколко души въоръжена охрана бдят за спокойствието на почиващите, а вътре има всичко - магазини, СПА, ресторанти, барове, всякакви възможности за водни спортове, дори частни плажове сред високите палми, където гъмжи от охрана. Строгите мерки за сигурност в страната не са присъщи за стария континент и са доста стряскащи за повечето европейци. След третото влизане в магазини и супермаркети, минавайки през метал-детектори и досадното ровичкането на полицаи в дамските чанти, обаче, се свиква.

Незрящите са социално ангажирани с работата си като масажисти

Доста от по-малките и непретенциозни хотели на островите се държат от

заселили се там европейци

или американци. Много са и ресторантите, и локалите, управлявани също от европейци. Не е трудно да се намери италианска, френска или гръцка кухня из островите. Разбира се, преобладават заведенията с филипинска и блюда, където "Адобо" - традиционно ястие с месо, е на почит. Филипинците се хранят странно според европейските порядки. Кухнята им е смесица от испански, китайски и американски кулинарни изкушения. Местната закуска включва свинско или риба в сладко-кисел, гарнирана с много ориз, пържени яйца, боб и плодове. Филипинците имат особена култура на хранене, дори използват за поздрав израза "Кумаин ка на" (бел. ред. нахрани ли се). И въпреки, че са беден народ и според световните статистики над 48 на сто живеят с под 3 щатски долара на ден, те са изключително мили и гостоприемни с чужденците. След като установят къде точно се намира България започват да разпитват за всичко, каквото им дойде на ум. И тъй като огромна част от филипинците не са излизали извън страната си, са любопитни, приятелски настроени и любезни.

Себу е един от най-големите градове, третият по численост на населението във Филипините след Манила и Давао.

На стр. 28

Свръхбогатство и не е оксиморон

Рекорден б
съответно 16,5 мили

Ако повече милиардери и милионери последват примера на Гейтс и Бъфет, светът би станал по-добро място за живот

2017-а е годината, отбелязала най-голям ръст на милионери и милиардери. Световното богатство се концентрира все повече в ръцете на малцина, като още преди година достигна пагубното съотношение 1 процент свръхбогати към 99 на сто. Огромният дисбаланс в доходите на хората е в основата на много проблеми, и то с тежки последствия за най-бедните.

Според доклада "Живот в различни светове", изготвен от Фонда на ООН за населението, общото състояние на 2043-те милиардери на планетата (по данни на "Форбс"), превишаващо 7,7 трилиона долара, е равно на БВП на 80 процента от страните в света. На този фон 800 милиона души в света живеят под прага на бедността, както отбеляза по повод Международния ден за изкореняване на бедността - 17 октомври, генералният секретар на ООН Антониу Гутериш.

Докладът "Милиардерско благополучие" на американския Институт за политически изследвания изчислява, че тримата най-богати хора в САЩ - Джеф Безос, Бил Гейтс и Уорън Бъфет притежават повече пари, отколкото по-бедната половина на населението на САЩ, или 160 млн. души. Общото състояние на тримата е 264,1 млрд. долара. Изследователите отчитат, че милиардерската класа продължава да "се отделя от останалата част от нас" с най-високата скорост, записвана някога. "Не сме били свидетели на такива екстремни нива на концентрирано богатство и власт от първата златна ера преди век", се отбелязва в доклада.

Неотдавна докладът на британската благотворителна организация "Оксфам" пък изчисли, че ако осемте най-богати хора на планетата раздадат състоянието си на най-бедната част от световното население - 3,6 млрд. души, то всеки човек ще получи приблизително 118,39 долара. Все страшни тенденции, страшни числа...

- Всичко, което похарча през целия си живот, ще се равнява на по-малко от един процент от всичко, което печеля. Другите 99 процента в плюс ще отидат за другите, защото нямам нужда от тях. Затова е глупаво да не ги предам (тези ползи) на хората, които могат да ги използват - такова е верую на милиардера филантроп Уорън Бъфет. И той не е самотен в това си виждане за богатството и живота, редица богаташи от цял свят даряват голяма част от състоянието си за благотворителност. Те доказват, че свръхбогатство и филантропия не е оксиморон, защото за тях самоцелното трупане на финансово състояние не е достатъчно, за да постигнат щастлив и пълноценен живот. Водени са от разбирането, че трябва да помагат на нуждаещите се, на тези, които не притежават и частица от тяхното състояние. Защото да помагаш на другите е вродено желание, въпреки че не се наблюдава при всички човешки същества...

Когато става въпрос за пари, трудно е човек да повярва в напълно безкористни цели. Благотворителността често се приема като лесен път за сериозни данъчни облекчения или чудесна реклама. Небезкористната благотворителност, то поне има полза за света от подобни инициативи.

„Големият взрив" на Бъфет

През 2006 г. един от най-богатите хора в света - Уорън Бъфет, дарява над 1,5 млрд. долара за благотворителност. Деня, в който милиардерът поема ангажимент към пет фондации, децата му го наричат "Големия взрив". Бъфет е от онези милиардери, които водят сравнително скромен начин на живот. Не живее в огромен и луксозен палат, а в къщата, която през 1958 г. си купува за близо 32 хил. долара. Не харчи пари за електроника, твърди, че не носи мобилен телефон. Макар да може да си позволи най-скъпите лимузини, той се вози в кадилак за 50 хил. долара.

В началото на годината Бъфет се обърна с писмо към Бил и Мелинда Гейтс, в което ги помоли да направят отчет на резултатите от работата на

Уорън Бъфет и семейство Гейтс са създатели на инициативата "Щедрото обещание", която набира все повече последователи

случайно се появи и определението за подобни дейности - филантрокапитализъм. Остава въпросът за какво е по-добре да се използват милиардите - да се поверят на правителствата чрез данъци, или да се пренасочат в инвестиции на компании, които може и да решат много от проблемите на планетата. Така че колкото и да ни е трудно да повярваме в

фондацията им и новите цели, които тя си поставя. През 2000 г. Бил и Мелинда Гейтс основават най-голямата благотворителна фондация в света.

3,17 млрд. долара дари Бъфет този юли на фондацията на Гейтс и на още 4 семейни благотворителни организации. Дарението под формата на акции на инвестиционната му компания "Беркшир Хатауей" е най-голямата еднократна сума, свързана с обещанието му, че ще дари почти цялото си богатство за благотворителност. От 2006 г. Бъфет е дарил 27,54 млрд. долара, като 21,9 са за фондацията на семейство Гейтс. Останалата част от сумата е

Неравенството има тежки икономически и социални последствия. Експлоатацията на детски труд е едно от последствията от бедността

НОВА ИНИЦИА

**Тези дни, отново начело с Ге
поставиха началото на кампа
вие", с която се ангажират д
долара в световното здравео
икономическо неравенство. П
опит и ресурси, за да инвест
тиви в развиващия се свят.
Новият фонд, поясняват от "С
развиващ се подход към фил
сира върху сътрудничеството
групи за създаване на по-гол
Ключът към модела на фонд
сътрудничество между филан
предприемачи, местните общ
нестопанските организации.
дейността си съвместно с "Щ
на годината ще бъдат отделе**

Москва - северната красавица, която покорява

Столицата на Русия покорява с духа си - неповторимо съчетание от съвременност и история

Боян БОЙЧЕВ

Бил съм тук като дете. Спомените ми са мозаечни и красиви, както следва да бъдат детските спомени. А днес? Какво щях да видя? Щях ли да се разочаровам, както обикновено се случва, когато човек се връща към места, посетил в детството, и погледне на тях с очите на възрастен? И само сантименталните спомени ли щяха да ме движат?

Москва. Отново съм тук. Движим се по многолентово шосе, сред потоци от коли, но в един момент шофьорът завива по чисто ново, отворено преди дни. Съкращава много пътя, казва той, прави се много за облекчаване на трафика. И как иначе, в града живеят по официални данни 12 милиона и 400 хиляди души. По неофициални - много повече. Мегаполисът като магнит привлича към себе си малки селца и ги превръща в свои квартали. Навсякъде кипи ново строителство. Между високите блокове обаче се оставят големи междублокови пространства, в които има много зеленина, детски площадки, паркчета.

Неусетно стигаме до хотела, разположен в северната част на Москва. Нямам търпение да видя поне малко града и макар че е вечер, избирам най-удачния за мен начин - обувам маратонките и се впускам в крос по московските улици. Първото, което ми прави впечатление, е, че те са ярко осветени, много добре поддържани и изключително чисти. Все още по по-големите има много коли, но щом попаднеш в малките, там е много тихо и приятно.

Сутринта отново излизам на крос, но вече проучил добре околностите. Оказва се, че само на пет минути е разположена Ботаническата градина "Н.В.Цицин". Създадена е през 1945 година, тя е една от трите в Москва и е най-голямата, както и сред най-големите в Европа въобще. На територия от 360 хектара са разположени 2000 вида дървета и храсти от целия свят. Градината обаче е по-скоро парк, в който московчани се разхождат, спортуват или просто се наслаждават на почивката си. Спокойствието и чистият въздух опиянява.

Въобще Москва е градът на парковете. Те са белите дробове на огромния мегаполис и са навсякъде. Някои са асфалтирани, други са естествена гора. Много добре поддържани, чисти и сигурни - охраняват се с камери. Освен в Ботаническата градина, бях и в Останкинския парк, който е свързан с градината посредством мостче над живописна рекичка. Тук се намира едно от имения на известния дворянски род Шереметиеви - истинско постижение на архитектурата на XVIII век. Разцветът на имението се свързва с името на граф Николай Шереметиев. Любопитно е, че големият палат е направен изцяло от дърво и е замислен като дворец - театър и пантеон на изкуствата с картинна и скулпторна изложба и огромна библиотека. Имало е театрална трупа от над 300 актьори, която е изнасяла представления, на които често е присъствал и самият император. Непосредствено до парка се намира ВДНХ (Изложбата на постиженията на народното стопанство) и телевизионната кула в Останкино. Стърчащият връх на уникалното съоръжение, който през нощта свети в преливащи цветове, е чудесен ориентир, ако се загубиш по парковите алеи. Кулата, която издържа пожара през 2000 година и не рухна, днес е възстановена напълно.

Входът на Червения площад

Останкинският парк също е реконструиран през 2014 година. В него днес има велоалеи и алеи за конна езда. Красиво е езерото с плаващата сцена и фонтаните. В парка се намира най-голямата в Европа площадка за скейтборд. Желаещите да спортуват могат да го направят на малкия кокетен стадион, който е осветен нощем, а достъпът е свободен.

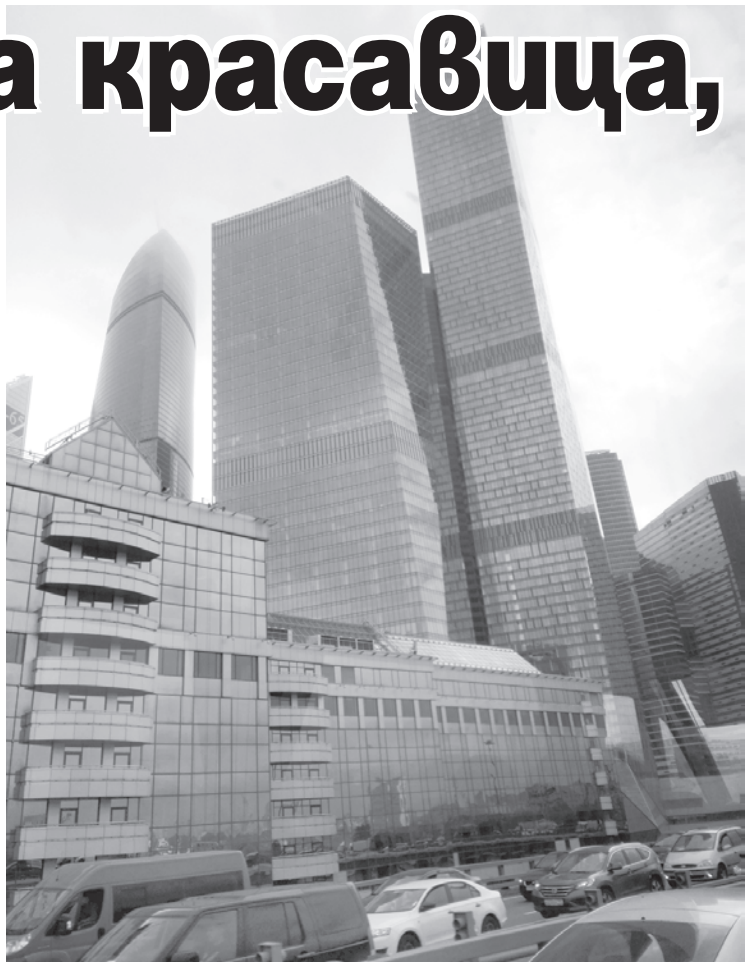
Чистота в Москва е нещото, което наистина впечатлява. Още първия ден забелязвам малки тракторчета с водоноски. Мисля си, че сигурно има авария и водата е спряла. Оказва се обаче че това са само част от машините, които денонощно мият и чистят града: улиците, включително и най-малките, тротоарите, парковите алеи. Голяма част от старите жилищни комплекси се ремонтират, както и пътищата. Москва се променя с часове, но в същото време запазва онзи дух, който много трудно може да бъде определен, но който покорява сърцето. Като любовта, която те връхлита необяснима и в същото време логична, защото си открил в любимия човек това нещо, което привлича един към друг, което не можеш да намериш другаде.

Имам късмет, че съм в Москва по време на тържествата, свързани с 870-годишнината й. Настроението е приповдигнато, улиците са пълни с хора. Попадам на булевард "Тверской". Трудно е да се разминеш, в деня на празника е превърнат в пешеходна зона. Виждам сградата на правителството на Москва, на нея, под балкона, има плоча, отбелязваща, че от нея е говорил Ленин. Паметникът на Ленин в Москва продължава да се извисява, библиотеката също носи неговото име, мавзолеят го има. Хората са разделени във вижданията и оценките за миналото, но именно толерантността е тази, която ги обединява и съответно прави Русия силна. В Москва си стои паметникът на Георги Димитров и никой не го цапа с боя, не иска да го премахне.

Ето го и Большой театър, а аз самият имам шанса да се насладя на постановка в Малий театър. Поставил съм си за цел да видя и театъра "Таганка", където е играл Висоцки.

Стъпвам на Червения площад. Опитвам се да съм спокоен, но сърцето ми бие. И в този момент спомените от детството изведнъж придобиват яркост. В деня на празника на града площадът е по-различен, има изградена сцена, трибуни. Но виждам ГУМ, виждам Историческия музей на Червения площад, виждам храма "Василий Блажени". Тук е и знак, отбелязващ нулевия километър, от който се измерват всички автомоблни пътища в Русия. Туристите хвърлят монети, за да се сбъднат желанията им. Решавам, че през следващите дни пак ще дойда тук. В края на краищата не успявам, но нищо, друг път.

В програмата е предвидена обиколка с автобус по забележителностите на Москва. Красивият град ме оставя без дъх: големи улици, широки тротоари, масивни здания, паметници, история. Задръствания, напрегнат живот и в същото време славянско спокойствие. Потокът с коли тече по шосетата, метрото в час пик е претъпкано, въпреки че влакчетата се движат на по-малко от минута и в същото време огромните пространства на града се разстилат, накъдето ти стигат очите, а реката тече все така мъдра и величествена. Най-красивата панорама е от Воробьевы горы, откъдето мегаполисът се вижда като на длан. Отпред е стадион "Лужники", но той е в ремонт за предстоящото през 2018 година световно първенство по футбол. Зад гърба ми е знаменитият Московски университет с неговото красиво високо здание.

"Москва сити"

Всъщност Москва никога не е била висока, а широка. Градът заема разточително голяма територия, разстоянията тук са нищо. Но амбиции за високо строителство винаги е имало. Първите високи небостъргачи са седемте еднотипни сгради, построени в различни части на града през миналия век. След това - известните "книги", които се намират на "Новия Арбат". Сега в града се строи "Москва сити", по подобие на бизнес-центровете в другите световни мегаполиси - комплекс от модерни небостъргачи.

Москва е зелена. Разбира се, не и самият център, където старите сгради на по два - три века са разположени плътно една до друга. Но и тук има усилия нещата да се променят. Популярното и възпято в стихове и песни "Садовое кольцо" (в превод "градински пръстен") е булевард във формата на кръг, пресичащ центъра на града и свързващ други важни пътни артерии. Навремето е имало градини, откъдето идва и названието. Сега идеята е булевардът да бъде отново озеленен, при това с ... плодови дръвчета.

Стана дума за "Новия Арбат", но няма как да дойдеш в Москва и да не се разходиш по стария, възпят в едноименната песен на Булат Окуджава. Улицата е пешеходна, пълна с магазинчета, ателиета, кафенета. Има и паметник на Окуджава, както и на А. С. Пушкин със съпругата му Наталия. Двамата са живели шест месеца тук непосредствено след сватбата. Чашка чай с вкусна пирожка, сладолед "Пломбир" от уличните колички. И онази неповторима атмосфера на старата Москва, съхранена през вековете.

Ботаническата градина

И още... Има толкова още много неща за разглеждане. Но времето е твърде малко, не стига. Дано имам шанса да се върна пак, да се връщам отново и отново... Да, годините са минали, момченцето, което в захлас гледаше някога играчките в "Детский мир", е пораснало (може би?). Но градът, погледнат вече през погледа на голям човек, очарова.

Бил съм в много световни столици, в големи и красиви градове. Навсякъде има какво да се види. Но Москва за мен е онзи град в чужбина, който чувствам най-близко до сърцето си. А това не се обяснява, това се усеща. Както не се обяснява и любовта.

ДУМА
ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017
Неделник

ПРОФ. ЕММА КЬОЛЕЯН:

Устойчивостта към антибиотиците нараства като „търкаляща се снежна топка“

Тези медикаменти са животоспасяващи при лечение на сериозни инфекции като сепсис, бактериален менингит, пневмония, казва микробиологът

Интервю на Аида ПАНИКЯН

Проф. д-р ЕММА КЬОЛЕЯН, д.м., началник на Отделението по клинична микробиология на Медицинския институт на МВР, е единственият български учен, поканен да участва в работата на тазгодишния Европейски ден на осведомеността за антибиотиците, който се проведе в Брюксел на 15 ноември. Инициативата, открита от директора на Европейския център за контрол и превенция на заболяванията (ECDC) д-р Андреа Амон, д.м., се провежда за 10-а поредна година. В работата ѝ участваха над 140 експерти от СЗО, представители на здравните власти от различни европейски страни, на съсловни организации на лекари, медицински сестри, ветеринарни специалисти. Събитието бе приветствано от комисаря по въпросите на здравеопазването и безопасността на храните Витянис Андрюкайтис.

☐ *Какво означава полирезистентен щам?*

- “Полирезистентен” микроорганизъм най-често се дефинира като микроорганизъм, устойчив на повече от 3 групи клинично използвани антибиотици.

☐ *Всеки човешки организъм ли може да бъде атакуван от полирезистентен щам, при какви обстоятелства и защо?*

- Да, практически всеки човек може да бъде засегнат, но по-често представителите от т.нар. рискови групи: пациенти, които са приемали антибиотици през последните 3-6 месеца, лежали са скоро в болница, претърпели са инвазивни медицински процедури, имат множество съпътстващи заболявания или са с политравма, хора с намален имунитет (най-малки деца и повъзрастни пациенти).

☐ *Днес младите жени четат интернет форуми и дамгосват антибиотиците като отрови за децата им. Имат ли основание за това и защо?*

- Антибиотиците и химиотерапевтиците са много ценен клас медикаменти - те въздействат избирателно на микроорганизмите, атакувайки конкретни мишени в тях, и не засягат макроорганизма, т.е. в клетките на човека тези мишени отсъстват. Друг въпрос е, че антибиотиците имат странични действия - алергични реакции, увреждане на бъбреците, черния дроб, потискане на нормалната микрофлора и др. Но антибиотиците са животоспасяващи при лечение на сериозни инфекции като сепсис, бактериален менингит, инфекциозен ендокардит, перитонит, пневмония. Те са и уникални и социално значими, защото излекуването на един човек прекъсва епидемичната верига да бъдат заразени околните.

Например бактериалните менингити в миналото са били с изключително лоша прогноза - 90% смъртност. Сега благодарение на навреме приложени подходящи антибиотици прогнозата на заболяването е благоприятна в 90% от случаите.

...Младите майки би трябвало да се доверят на лекаря, който ще разграничи вирусна от бактериална инфекция и да предпише антибиотик. В педиатрията се прилагат антибиотици с голяма терапевтична ширина, т.е. високоефективни и с много малко странични ефекти.

По аналогичен на действието на антибиотиците начин обаче се проявява и антибиотичната резистентност. Тя не само компрометира лечението на конкретния човек, но и устойчивите бактерии се разпространяват във външната среда, заразяват представители на семейството, колегите, съучениците, децата в детските заведения и така стават обществено опасни.

Детерминантите на антибиотичната резистентност най-често се носят от гени ДНК, разположени на плазмиди, които се разпространяват предимно чрез бактериалната конюгация (полов процес, при който плазмидът от резистентния бактерий преминава в доскоро чувствителния и го превръща в антибиотична резистентен). Този процес се извършва за 20-30 минути. Микроорганизмите се размножават много бързо - на всеки 20 минути. Затова възникването на антибиотичната резистентност много бързо може да се разпространи в обществото. Касае се за истински епидемии от гени, по-значими дори от епидемията със СПИН. Веднъж възникнала, резистентността нараства по механизма на “търкаляща се снежна топка” и постепенно се загубва възможността съответният антибиотик или клас антибиотици да бъдат ползвани за лечението на конкретната инфекция.

☐ *Напоследък интернет ни залива със статии, озаглавени “Не купувайте месо от магазина, пълно е с антибиотици”, и хората купуват меса от немного ясни източници.*

- Според мен този проблем е преекспониран. В миналото, а все още в някои страни и днес антибиотиците са ползвани като растежни стимулатори за натрупване на биомаса в селскостопанските животни и птици, както и в рибовъдните стопанства. Официално първо в европейските страни това е забранено. Все още не е ясно в какъв размер е упражняваният контрол и дали антибиотиците не се прилагат във фуражите и директно в аквакултурите, за да предпазват от инфекции при отглеждане при недобри хигиенни условия. Препоръчва се в домакинствата и в заведенията за обществено хранене много внимателно измиване на суровите продукти, обработката им на определено място, с определена посуда, ножове преди термичната обработка и щателно почистване след това.

☐ *Защо се твърди, че голяма част от медицинските открития, като хирургични интервенции, химиотерапия при онкоболни, трансплантациите и пр., са застрашени?*

- Наистина много от постиженията на съвременната медицина са възможни благодарение на антибиотиците.

Хирургичните операции например изискват перфектна техника, но и антибиотична профилактика непосредствено преди процедурата, която да предпази с ефективни концентрации по време на цялата операция от възникването на инфекции на хирургичното място.

Химиотерапията при онкологични и хематологични пациенти неминуемо уврежда и защитните сили на макроорганизма. В този случай и микроорганизми с ниска вирулентност, вкл. от нормалната микрофлора, могат да предизвикат тежки системни инфекции с неблагоприятна прогноза, но са разработени стратегически програми с участие на антибиотиците за недопускането им. Аналогичен е случаят с трансплантациите: за потискане на реакцията за отхвърляне на присадения орган се прилагат имуносупресивни средства. Техният потискащ ефект върху имунната система изисква прилагането на профилактични антибиотици.

Допреди 20-ина години туберкулозата се смяташе за почти овладяна благодарение на успешното прилагане на ваксината BCG (България е от основните производители и износители) в съчетание с препоръчания от СЗО комбиниран терапевтичен режим за предпазване от възникване на резистентност в хода на продължителния курс на терапия около 6 месеца. За съжаление днес туберкулозата е рекласифицирана, т.е. е в групата на отново възвръщащите се заболявания. Причината е във възникването на проблемни устойчиви щамове и тяхното разпространение (често при болни от СПИН, в затворите).

☐ *Какво оръжие срещу вътреболничните инфекции има съвременната медицина?*

- “Оръжието” е в ръцете на медицинските работници, на първо място, но и на обществото. В болниците са въведени стандартни и други предпазни мерки, практика на добра хигиена, дезинфекция, стерилизация, асептични процедури и най-важната мярка - на хигиена на ръцете на медицинския персонал. У нас те са въведени като задължителни мерки с медицински стандарт на МЗ по превенция и контрол на вътреболничните инфекции (МБИ). Обществото и пациентите също могат да подпомогнат намаляването на честотата на ВБИ, като предварително се информират как сами да се предпазват, ако постъпят в болница, да подпомагат медицинския персонал, да следят дали се спазва миенето и дезинфекцията на ръцете и да го изискват.

☐ *У нас мнозина недоволстват от краткия болничен престой, обвиняват касата, че пести пари от здраве, или лекарите, че гледат побързо да се отърват от болните, и пр. Има ли връзка болничният престой с ВБИ и антимикробната резистентност и каква е тя?*

- Връзката е пропорционална. В болничната среда са се селекционирали антибиотично-резистентни микроорганизми, както и устойчиви на факторите на външната среда и дезинфектанти. Неминуемо пациентът се колонизира с тях и става техен носител. Това е особено демонстративно в интензивните отделения, в които след 4-ия - 5-ия ден пациентът се колонизира в около 90% от случаите. Затова в целия свят съществува препоръка и тенденция за по-кратък болничен престой и за по-кратки антибиотични курсове, тъй като излишното им прилагане само ускорява развитието на устойчиви микроорганизми.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Пардон

ОТ НЕТ@ С ИНТЕРНЕТ

Ôðàçè, êîèòî âñÿêà æåíà èñêà äà ÷óå îò ìúæà ñè!

Аз ще мина с прахосмукачката, а ти излез на кафенце с приятелки, да не ти шумя.

Как може да имаш само 82 чифта обувки? Милата, колко ми е скромна... Вземи тия пари и иди да си купиш още няколко чифта.

Какво? Да готвиш? Ти полуде ли? Човечеството за какво е измислило ресторантите?

Приятелките ти са много мили момичета, но всичките са по-дебели от теб.

Майка ти е прекрасен човек. Защо не я поканим да живее у нас?

Не, не искам да говорим за новия ми автомобил. Толкова е скучно да се говори за коли. Дай да си говорим за зодии.

Ох, неска ми е много нервно. Иди да си купиш нещо, та да се успокоя.

Не разбирам как може някои мъже да си купуват "Плейбой", за да гледат тия ужасни курви, които макар и с фотошоп, пак са си грозни.

Докато аз съм ти мъж, в тая къща футбол няма да се гледа.

ЗАДАВА СЕ ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО

Евронрави

Благовест МИТКОВ

- Добър ден! Вие сте собственик на детското издателство „Патаранчо", нали?

- Кажете.

- Забелязвам, че вашата продукция не се продава много-много… Аз мога да направя така, че всички ваши детски книжки да се продават като топъл хляб!

- Интересно, интересно…

- Работата е много проста. Просто трябва книжките леко, лекичко да се редактират, леко, лекичко да им се пипнат и заглавията, и всичко ще бъде наред! Знаете – еротиката продава! Вижте рекламите! Полуголи момичета рекламират хладилници! Полуголи момичета рекламират бояджийски пръскачки! Полуголи младеж и девойка рекламират консервирани домати! Полуголи…

- Но ние сме детско издателство! Дет-ско!

- Ама вие не ми дадохте да ви доизясня! При вас такива неща няма да има! Просто само ще привнесем лееека еротика в заглавието и в сюжета! Ето, например „Червената шапчица". Някакво си момиче ходело непрекъснато с червена шапчица и всички го наричали Червената шапчица. Дрън-дрън! Ние ще пипнем леко текста, ще напишем, че момичето е ходело винаги с червени прашки! А заглавието на книгата ще бъде „Тийнейджърката с червените прашки"!

- „Тийнейджърката с червените прашки"!

- Точно така! „Тийнейджърката с червените прашки"! Инак всичко друго си остава – вълкът, кошничката, бабата, ловецът и така нататък… Знаете ли как ще се продава една такава детска книжка? И възрастните ще си я купуват!

- Интересно, интересно…

- „Спящата красавица" става „Спящата нимфоманка"! Търговско звучи, нали? „Котаракът с чизми" става „Котаракът перверзник", на Али Баба му махаме четирийсетте разбойници и той излиза на пазара със заглавие „Али Баба и четирийсетте стриптизьорки"! Ами „Снежанка и седемте секс маниачета" само как би се продавала, а?

- Господине, вие ме изумявате!

- Чакайте, имам още идеи! „Дядо вади ряпа"! Мирише на селско стопанство отвсякъде! Ако го направим „Дядо вади…"

- Не, не, не! Не го казвайте! Досещам се какво ще предложите да вади дядото! Но с това – не! С това няма да се съглася! Това ще е прекалено! А иначе – смятайте се за назначен в нашето издателство! И от утре се хващайте за работа!

АФОРИЗМИ

Цветан ЛУЛЧЕВ

Никой не е толкова неспособен, че да не може да бъде заменен с друг.

●

Природата е дала на човека всичко освен пари.

●

И на бюрократа понякога му идва умна мисъл в главата, но все се случва в неприемен ден.

●

Любовта към сладкия живот го съкращава силно.

●

Без жени животът е скучен, но без глупаци е непоносим.

●

Човек не може да живее без съседи. Хубаво е да знаеш, че не само на теб ти е тежко.

АФОРИЗМИ

Христина СТОЯНОВА

Как лети времето. Още не си направил семейство, а децата ти вече се развеждат.

●

Пръскайте се с дезодорант, а не от завист.

●

Докато едни живеят живота си, други си живеят.

●

Мед обичат всички, но го събират само пчелите.

●

И бобът е прост като фасул.

●

Разпростирай се според това колко черги си подпалил.

ГАЛЕРИЯ ПАРДОН

Светослав ЯНАКИЕВ

БУКВАТА НА ЗАКОНА

Милко ЯНЕВ

Знам, че е недемократично, но миналата седмица упражних натиск над независимата съдебна власт. Понеже се оказах на една маса със съученика ми Георги Иванов, сега много главен съдия, а тогава просто Гогата. Казвам му:

- Гога, кво правите вие в съда, бе? Вземете поне един я министър, я кмет, я друг някакъв от големите кльопачи в затвора да вкарате! Човек остава с впечатление, че сте съд, само за да защитавате човешките права на бандюгите!

А Гогата се обижда:

- Как можеш и ти, като последен жълт драскач, такива да ги плещиш! Българският съд стриктно спазва буквата на закона!

- Добре, де – викам му, - оня гербаджийски министър, дето прави държавни поръчки, ама така ги прави, че само който си плати, той да спечели, него що не го вкарахте в затвора? Такъв навсякъде, от Англия, до Бангладеш, директно в кафеза кацва, а тука, гледам го, цепи по София с джип като автобус!

- Щото спазваме буквата на закона! Известно ли ти е, че законът за обществените поръчки изисква, когато обвиняваш определено лице в неправомерност, да приложиш точни данни за неговата личност? Да оставим, че в обвинителния акт са писали, че обувките му са 43-ти номер, а той носи 42.5, да не обръщаме внимание на това, че пишат, че има бенка под лявото око, а тя е почти до носа, ами сбъркали и името му! Писали го Григори, а той е Григорий! Ми той утре ще ни съди в Европейския съд за правата на човека за уронване на престиж чрез "И"! Върнахме материалите за доразследване.

- И после?

- После съпартийците му промениха закона и делото беше прекратено!

- А ония двамата бандити, дето направо България побъркаха, защо те още са на свобода? – не се предавам аз.

- Ама дай да се разберем! – нервничи Гогата. – Буквата на закона не позволява да съдиш болни хора! Буквата на закона повелява да изчакаш лицето да оздравее и едва тогава можеш да дадеш ход на делото. Как ще ги съдиш тези двамата, като до единия постоянно стои адвокатът му и с кърпа му бърше носа, а другият стене и ти носи чаша урина и в нея камъка, дето го е изпикал сутринта...

- И кво?

- Кво! Не спира тоя нос да тече, а оня е надонесъл камъни колкото да павираме двора на Съдебната палата!

- Добре де, а Цеко Талпата, той пък защо се измъкна. Що поне него не шамаросахте с поне двайсет години с първоначален строг режим? Хем пълен запис на убийството ви представиха. Някакъв случаен го направил. Цяла България го видя, защото всички телевизии го показаха...

Леле как светнаха очите на Гогата, как се изпъна гордото магистратско тяло и как направо, пред очите ми, той направо с поне половин метър по-висок стана:

- Не си осведомен, приятелчето ми! По това дело имаме присъда! Строга, но справедлива! Дадохме пет години ефективно на оня, случайния, дето е снимал с телефона си! Буквата на закона казва, че никой няма право да снима някого, дори оня да убива някога, без изричното негово съгласие! Питаш го мажеш ли да заснемеш престъплението и едва ако той ти разреши, да снимаш! И пак не се знае дали филмът ти ще бъде приет от съда за доказателство по делото!

Ех, тая буква на закона!!!

Още един виц за лордове:
Лорд Хенри пита прислужника си:
- Джон, вярно ли е, че българският премиер е нарекъл българите прости, а мнозинството от тях го избира вече трети път за премиер?
- Да, сър, вярно е.
- Тогава защо вдигат врява, възмущават се и се обиждат, когато някой си професор им бил казал, че 80% са дебили, Джон? Нали той им е казал същото, което вече им е казвал и избираният три пъти от самите тях премиер?
- Ми, дебили, сър.

☺

Балкански нрави:
След полунощ в БГ кръчма се чува глас:
- Пуснете нещо сръбско, стига с това гръцко, да не сме в Турция, да ви пера и циганите!

☺

Свобода на печата:
- Жена, пусни телевизора, да кажат, че сме добре. Че бях долу, в бакалията, и нещо пак се разколебах.

☺

Русофобщини:
- Те руснаците са си такива, не си дават много зор. Що мислиш Октомврийската революция е избухнала чак през ноември?

☺

Гръцки метео виц:
Тука така вали, че ми идва да почна да събирам животни и насекоми, по двойка от всеки вид!

☺

Свободен пазар:
Брокерът на недвижими имоти беше пребит на тихо, но комуникативно място и с лице към две улици...

☺

Стогодишни съпрузи се развеждали. Жената изпъшкала:
- Той играе хазарт, няма го по цели нощи, тича след всяка срещната жена. Не издържам повече.
Съпругът възразил:
- Тя не си гледа домакинството, готви отвратително, няма време за мен, спи с всеки срещнат.
- Откога продължава това? - попитал съдията.
- От около седемдесет години! - едновременно отговорили съпрузите.
Съдията се смутил.
- Тогава защо сте чакали толкова време, за да поискате развод?
- Чакахме децата да умрат, да не ги притесняваме.

☺

Шефът, към секретарката:
- Съберете всички началници на отдели на съвещание!
- По интеркома ли?
- Не, през фейсбук. По-бързо ще стане!

☺

Докторски вицове:
Не мога да разбера какво става в тази болница. Единият лекар ми вика възпален апендицит, другият, че имам камъни в бъбреците!
- И какво стана?
- Играха на ези и тура и в крайна сметка ми махнаха сливиците.

☺

Модерни времена:
Помолих една позната да си пишем хартиени писма, като едно време, по пощата, романтика и тъй нататък... Тя дълго мълча и накрая попита:
- Ти в затвора ли си?

☺

Знаете ли, че:
Много често на лъжата краката са дълги, гладко епилирани... и на токчета!

☺

- Докторе, преди да почнете аутопсията, проверихте ли пациента за наличие на пулс?
- Не, господин адвокат.
- А премерихте ли кръвното му налягане?
- Не, господин адвокат.
- А преслушахте ли го за дишане?
- Не, господин адвокат.
- Значи е възможно той да е бил още жив, когато сте започнали аутопсията, нали така?
- Не, господин адвокат.
- И защо сте толкова уверен, докторе?
- Защото мозъкът му седеше в стъкленица в кабинета ми.
- Добре, и все пак при цялото това неспазване на юридическите правила не е ли възможно пациентът да е бил жив, когато сте започнали аутопсията?
- Като си помисля, напълно е възможно да е бил жив и да е бил адвокат някъде!

☺

За да си спестим излишните въпроси и да не ме питате какво ще правя на Нова година, отсега казвам... Руска салата!

☺

В чудния свят на семейните:
Дами, независимо какво твърдят телевизионните реклами, най-доброто средство за измиване на чинии си остава... гузният съпруг...

☺

- Какво отличава феята от вещицата?
- Половин година съвместно съжителство...

☺

- Прасчо?
- Кажи, Пух?
- Сложих зелето...

☺

- По какво се познава кой е истински софиянец?
- По това, че си затиска киселото зеле в мазето с жълто паве.

☺

- Жена ми ми даде лекарство, което убива желанието за пиене.
- И какво стана?
- Снощи пих без желание...

☺

Мъж се прибира в късните часове:
- Къде ходиш бе, пияница? Кое време е?
- Жена, досега сме пили само за твое здраве!
- Така като те гледам, вече съм безсмъртна!

☺

В кабинета на лекар влиза жена и влачи за ръка малката си дъщеричка:
- Докторе, виж дъщеря ми! Не мислиш ли, че лицето й изглежда малко глупаво, а и тази странна усмивка, която не слиза от него...
Докторът оглежда хубаво детето и казва:
- Госпожо, следващия път опитайте да й връзвате плитките малко похлабаво...

☺

Семейна идилия...
- Ето, хапни едно доматче за мама.
Детето дъвче и мълчи.
- Хайде и една краставичка за татко.
Дъвчене и мълчание.
- А ето и едно саламче за дядо.
- Стига де, тате! Вече съм на тридесет години, а така да ми даваш да ям!
- Не викай по баща си! Знам, че си на тридесет, но нищичко не мезиш, когато пиеш!

☺

Любим пилотски виц:
Качи човек на самолет и той ще лети за ден. Хвърли човек от самолет и ще лети до края на живота си!

☺

- Обичам те, но само когато съм пиян!
- Но ти си непрекъснато пиян!
- Да, защото те обичам...

☺

Жената на шефа на мутрите има рожден ден. Шефът отива при нея и я пита:
- Бейби, какво искаш за рождения ден? Вече имаш три вили, четири мерцедеса, пет хотела, два мола. Какво искаш тази година за рождения ден?
- Искам ботуши от крокодил! - отговорила жената.
- Готово! - казал шефът.
- Компир, взимай Трактора и отивайте за ботуши от крокодил! Искам най-хубавите ботуши от най-хубавия крокодил да ми донесете!
Така и станало. Тръгнали Компира и Трактора за ботуши от крокодил. Минал се ден, два, седмица-две, година. Най-накрая шефът решил да ги потърси с още две мутри. Отишли те на брега на Нил и що да видят. Компира и Трактора хващат един крокодил. Компира казва:
- Дигай го. Има ли ботуши?
- Няма! - отговаря Трактора.
- Пускай го!

☺

- Боже, какво е станало с фигурата ти?
- Как какво? Все пак имам две деца!
- И си ги изяла?!

☺

Няколко дни след сватбата младоженката се обажда разплакана на майка си.
- Край, не мога повече, ще се разведа и никога повече няма да се женя за журналист.
- Спокойно, дъще, какво е станало?
- Публикувал е моите любовни писма във вестника.
- Това трябва само да те радва, значи много те обича.
- Обича ли ме, а защо ги е публикувал в хумористичната страница.

☺

Мъж и жена ще ходят на кино. Срещат се пред киното. Жената го гледа изпитателно.
- Свърши ли всичко, което ти поръчах?
- Да, свърших го.
- Изкъпа ли се?
- Изкъпах се.
- Смени ли си чорапите?
- Да, смених ги.
- Сигурен ли си?
- Ейй, знаех си, че няма да ми повярваш, затова ги нося в джоба.

☺

Ученичка се прибира и майката я пита:
- Разбрах, че днес от класа ви са ви водили на гинеколог. Защо?
- Ами, да видят кои са девствени. Само една беше.
- Сигурно ти?
- Аааа ми, аз! Учителката!

☺

Блондинка взела шофьорска книжка. Решила да се изфука на мъжа си, като го повози малко на колата. Качили се в колата. Блондинката надула по булеварда. На първото кръстовище профучала на червен светофар, без дори да се огледа. Мъжът до нея се одървил на седалката:
- Какво правиш, ма!? Не видя ли, че свети червено?
- Така ли! – учудила се блондинката.
– Сутринта, като минах, светеше зелено.

☺

Франция. Мъж влиза в аптека:
- Дайте ми черни презервативи!
- А защо именно черни?
- Мъжът на любовницата ми умря...
- О, мосю, толкова учтиво от ваша страна!

☺

По колоездачните пътеки:
Легнал полицай стана и побягна, след като видя към него да се приближава Лилето Павлова на колело!

☺

Инспектор проверява охраната на затвор със строг режим и е силно озадачен от почти нулевите мерки за сигурност. Вика Директора:
- Едно не мога да разбера... килиите - отключени, охраната - пие в столовата... и защо никой не е избягал?
- Лесно е, г-н Инспектор... задължил съм затворниците да гледат новините по телевизията!

☺

Малки хитрини:
Никога не удряйте по лицето човек с очила... Направете го с бейзболна бухалка.

☺

Забавни географски знания:
Когато японците чули, че от София до Бургас пътят с влак е девет часа, си помислили, че България е по-голяма от Русия.

☺

Балкански шеги:
- Отрязаха стогодишно дърво в Македония!
- Защо?
- Имало български корени...

☺

ЕВРОКЛАСИЦИ

КВЕШЕК-ХЪРВАТСКА

ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017, БРОЙ 231

От редактора

Тенисист и/или писател?

Боян БОЙЧЕВ

Едно събитие ни раздели. Забележителната победа на Григор Димитров в Лондон предизвика патриотичен възторг, нашенска завист и тъжни размисли за обществото ни.

А би трябвало да ни обедини. И нека това да са двете страни на една монета, но монета ценна.

Успехите на спортистите са лицето на една нация. Факт, известен ни още от Древна Гърция, когато олимпийските шампиони са били гордост за всеки град. В човека са заложени състезанието, надпреварата с останалите, борбата за надмощие, стремежът към победа. Това всъщност е война с мирни средства, именно за да се прекратят войните, са възникнали и древните олимпийски игри.

Така е и днес. Спортът винаги ще бъде мерило за успехите на една страна. Борбата между великите сили се води и на спортната арена.

Не всеки може да бъде шампион, затова и шампионът заслужава уважение. За часовете изнурителен труд, за лишенията, за волята. Дори само заради факта, че успехът е само момент от човешкия живот. Както и че големият спорт е само до време.

Казват, че спортистите взимали много пари. Не се наемам да кажа доколко е справедливо наистина от един мач да се печелят милиони, пари, които повечето хора, практикуващи достойни професии, няма да могат да видят никога през живота си. Но от милиони трениращи хора, милионерите са единици, а цената често пъти е здравето и бъдещето на спортиста.

Спортът обаче е здраве, когато не е професионален. Той е мощен начин за възпитание на подрастващото поколение, обездвижено от седенето пред компютъра, тъпчещо се с вредни храни. Спасение от наркотиците и другите вредни зависимости. Спортисти като Григор Димитров са пример за подражание на децата. Много по-добър в сравнение с разните му там измислени хайлайф идоли. И не на последно място, в днешния меркантилен свят, когато парите са главна цел в живота на мнозина, да печелиш милиони със спорт, а не с далавери, е добър стимул.

Другата страна на монетата е, че културата днес е недооценявана. А ако се върнем към Древна Гърция, на олимпийските игри е имало състезания и за драматурзи, и за поети. Идеалът тогава е бил хармонията на личността - физическото и духовното, съчетани в едно.

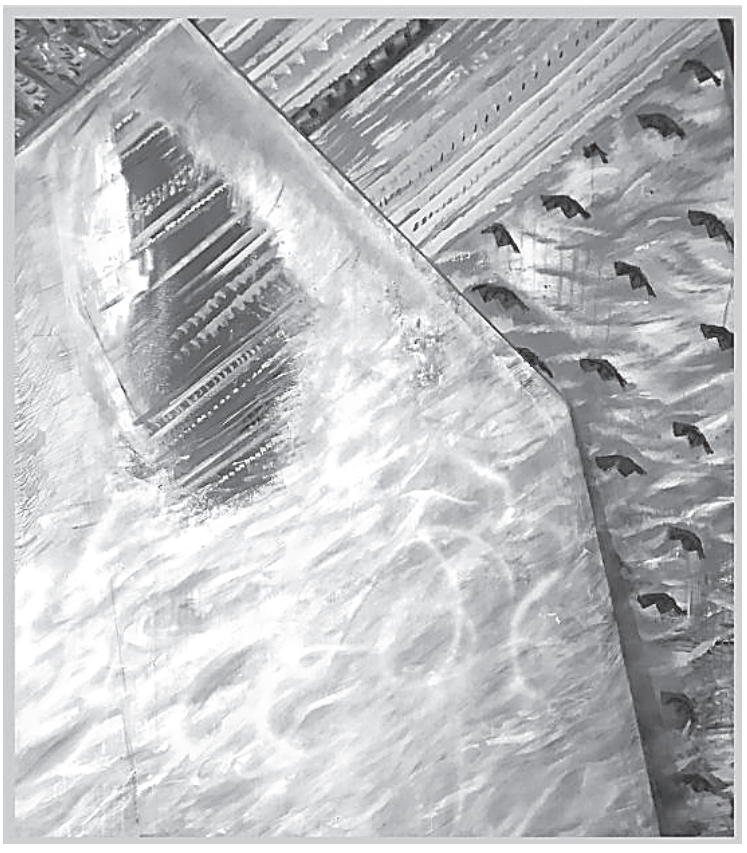
Това трябва да бъде стремежът ни и днес, за да сме силна нация.

Наистина, не е справедливо творчеството на големи поети и писатели да се оценява с жълти стотинки, но това е проблем на обществото ни, което става все по-некултурно и нечетящо.

Григор Димитров обаче не е виновен за това.

ИЗЛОЖБА

„Лабиринтът“ на Греди Асса в „Академия“

Защо лабиринт? Задавах си този въпрос в продължение на няколко години, готвейки се за тази изложба, която се състоеше от колажи, шевици, черги, народни мотиви - всичко свързано с българските традиции и обичаи. Погледнат отгоре “лабиринтът” наподобява огледален образ на космоса или елбетицата, или шевиците, вдъхновили толкова художници, композитори, поети, разказва проф. Греди Асса. По думите му лабиринтът е фигурата, изобразяваща разгръщането на мисъл, идея, хрумване. Възможността да се загубиш е голяма, тъй като нематериалните наслагвания са само част от дългия преход в търсенето на изхода. Тръгнеш ли по един път, попадаш на много разклонени пътеки. Усилието да се добереш до нещо като лоно на необхватната мистерия, изтъкана от митове, поверия, легенди, предания, въвежда в преддверието на тайната на идентичността - национална, колективна, лична. Трябва да се изгубиш, за да се намериш, може би по-мъдър, по-омиротворен, по-благороден. Разнообразието на фолклорни практики се изгражда наново в настоящето и предава интерпретативния си ключ на бъдещето. В края на пътешествието са силата и уютът на света, в който живеем, допълва авторът, чийто картини може да се видят до 28 ноември в галерия “Академия”, ул. “Шипка” 1.

КОНЦЕРТ

Световен баритон пее в „Къщата на София“

Българската публика за първи път има възможността да чуе на живо класически романтизъм в изпълнение на баритона Айвън Лъдлоу, акомпаниран от пианиста Даниел Тонг в първия за сезона концерт “Мотив: Зимен път” от известния, вече 3-годишен, цикъл за камерна музика, който започва с нова артистична концепция. Събитието е днес в “Къщата на София”, ул. “Миджур” 12. Музикантите ще разгърнат красотата на чувствата в едно от най-забележителните произведения на Франц Шуберт - “Зимен път”, композирано по стиховете на Вилхелм Мюлер. Романтичното настроение ще пренесе зрителите в епоха, в която чувствата са били музика, а думите - страст. Шуберт е твърдял, че тези песни са го завладявали повече от всичко.

Айвън Лъдлоу солира на едни от най-престижните европейски оперни сцени като Неапол, Сполето, Париж, Лион, Атина, Страсбург и др. Роден в Лондон, но израсъл в Брюксел, той е възпитаник на Гилдхол Скуул и Националното оперно студио. Това е само първият от шестте камерни концерта от цикъла “Мотив, 2018”. Всеки месец почитателите ще преживеят по едно събитие с изпълнители, наградени от престижни европейски конкурси. Билети на касите на Евентим, онлайн на www.eventim.bg или на място.

КНИЖНИ ДНИ

Намаления в „Хермес“ днес и утре

Книжарници “Хермес” обявяват Book Days (Книжни дни) с големи намаления на 24 и 25 ноември, научи ДУМА от издателството.

Всички книги на Издателска къща “Хермес” ще бъдат с 30% отстъпка от коричната цена, а останалите артикули - с 10 процента. 50 заглавия ще се продават с отстъпка от 50%. Тази година в кампанията отново се включва и електронната книжарница “Хермес”, където периодът и отстъпките са същите. Срокът за доставка на поръчките, постъпили по време на кампанията, е до 4 декември т.г.

МУЗИКА

Ланг Ланг представя албума „Romance“

Излезе албумът “Romance” на световноизвестния китайски пианист Ланг Ланг. Албумът разкрива може би най-лиричната страна на музиканта чрез някои от най-нежните и съкровени творби за пиано. В “Romance” музикалната селекция е изключително добре балансирана - Ланг Ланг потапя в спокойния свят на “Air on the G String” от Бах, за да разтърси след това с динамичната пиеса “Liebestraum no. 3” от Лист. Албумът продължава с популярната тема на Ханс Цимер от филма “Гладиатор” - “Gladiator Rhapsody” и етюда от Шопен - “Aeolian Harp”, за да ни завърти в бурята на Корноул с творбата на Ан Дъдли - “Poldark Prelude”и след това да успокои с нежността на Ференц Лист, и накрая да ни върне вкъщи край огнището с музиката на Пьотър Илич Чайковски. Албумът е издаден от “Вирджиния рекърдс/ Sony Classical”.

Поезия

Нови стихотворения от Благо ПРАНГОВ

Капчукът

Капчукът е сълза
на сняг прощален,
от пролетта, погален
в среднощни небеса.

Навред вода, вода.
А точно под капчука
кокиче е разпукнало
с юмручето леда.

Леда е издълбал,
капчукът непреклонен;
вълшебни звуци рони
ледунката-кавал.

Ледунки там и тук
кристални звуци леят,
кокичето се смее
в сълзите на капчук.

Капчукът е сълза
на сняг прощален,
от пролетта, погален
в среднощни небеса...

С венче от звезди

Щом набъбна здрачът син,
буен огън ни събра
под вековен исполин
в свечерната гора.

Планината е с венче
от звезди. Във тая нощ
пламъкът - разискрен нож -
тъмното сече.

Под вековната вежда
на потайната гора
тлеещата буйна жар
стана алена зора...

Сама

Самотна роза на брега е спряла
да се огледа в бистрата вода.
Трепти във сребърното огледало
лицето й, умито от дъжда.

Дъждът, благословен от щедра есен,
дъждът - на плодородието знак,
дъждът - от гръмотевици нестреснат,
дъждът - преди да се превърне в сняг.

Въздъхна лъх. А може би това е
въздишката на розата - мома.
В очакване на милия. Сияеща!
Преди да прецъфти... Сама!

Насаме със съдбата

На Стоян Дърпатов

Летях и долетях. Обърна ли се - виждам
на битието в лабиринта продрана паяжина.
Висят по нея, впримчени надежди -
хербарии завинаги под карантина.

Надзърнах във тефтера на Съдбата
и деликатно ядовит й рекох:
“Госпожо, моля те, върни ми сетивата,
които вече са от мен далеко.”

А тя ми каза: “Връщане, човече, няма!
Душата ти е разграфена до секунда.
Помни! Човешката душа е драма
с невъзвръщаем хаос от заблуди!...”

* * *

Завой надясно и завой наляво
и ето ти живот зигзаг;
нататък трудно е да продължаваш,
но продължаваш ти все пак.

И носиш белези от трайна суша,
от водолей и... листопад.
Във ехото им грапаво заслушан
пътуваш пак напред-назад.

И най-накрая спираш се смирен и
наместо с лаври на глава,
с листа от лапад със канап скрепени
и осланени при това.

***Благо ПРАНГОВ** е роден на 1 септември 1933 г. в село Бачево, Разложко. Завършил е гимназия в Разлог и българска филология в СУ “Климент Охридски”. Работил е като учител, бил е отговорен редактор на поетичното приложение на вестник “Вяра”, завеждащ отдел “Култура и образование” на в. “Пиринско дело”. Автор на поетичните книги: “Кръговрати” (1980), “Пукнатини” (1990), “Същинското ми име” (1994), “Голосек” (1995), “Пирински писмовник” (1996), “Предел” (1997), “Глина” (1998), “Просека към слънцето” (2003), “С душа на трепетлика” (2008), “Между снега и цъфтежа” (публицистика, 2008), “В цедилката на трите хълма. Чуто. Видяно. Преживяно.” (документални разкази за село Бачево, 2009).*
Член е на СБП.

Неприкосновеност

Открай докрай огледай се в душата си и, взел юздата
на съвестта си здраво на надеждите в дланта,
благослови у себе си на родовата памет неприкосновеността -
най-висшата човешка добродетел - свободата.

Защото няма по-сляпа участ между тръстики блатни
да гониш вятъра и сам да станеш вятър,
безцелен празнодумец с изцъклени очи,
понесъл наръч тръни и трошляк от надежди,
когато пролетта пред тебе хоризонтите подрежда
и химнът на живота тържествено звучи...

Обнадежденост

Върху Земята, древна стомна,
догоре с бистрота и мрак,
сред бъркотията световна
човекът търси брод и бряг.

И нищо, че денят е щърбав,
и че горчив му е смехът,
и че житейската му стълба,
опряна е на кръстопът.

Там приливът догонва прилив,
с обнадежденост зареден
напук на алчността граблива
и на духа закрепостен.

Щом слънцето обкичи с рози
омълниените била,
възкръсват младите възторзи
върху соколови крила,

където с корен в ледовете,
неразтрошени, с порив благ,
на братските могили свети
свещичката на ален мак.

* * *

Рождение и Смърт!
И няма, няма бряг.
И тука, и отвъд
е тишина и... мрак.
Библейският въпрос:
Дамоклев меч - виси;
Човекът идва гост,
с надежда - да спаси
и себе си, и всичко
красиво и добро.
Но... в глухоняма жмичка
Живее на ангро.

Стъпало

Като оключен извор блика
пътеката ми в слънце цяла;
началото върви към спирка,
а всяка спирка е начало.

Началото е праг на жажда,
която ражда вихрен полет
и всяка спирка в нас поражда
по-дръзновена, горда воля.
Не е в застой тя, а стъпало
по стълбата към върховете
и закодирано начало
в матрицата на вековете...

* * *

Нощта е пазва за опознаване на себе си.
Зората - кладенец на триж благата светлина.
Денят - надежда своя стъпка да оставиш в ребуса
на закодираната в теб човещина.

И тъй година след година - клас до клас
в житейския ни сноп бистрее съвестта ни -
светулка в дебрите на родовата свяст
и незаръбила в надеждата ни рана...

Картина

Терасата е с взор към планината.
Тук гледките мехлем са за душата
със най-различен аромат
на сняг и на цъфтеж,
на сенокос и листопад,
на най-красив копнеж
за бистрота...

Сега е зима

Вали и пухкав, и кристален сняг.
Отгде ли бистротата взима
за руптавия бял калпак
на бора върху хълма извисен?
Довчера тук пейзажът беше друг,
обилно боядисан с гваш и черен, и зелен.
На зимата невидимият плуг
небето разора и от хамбара
на вечността потече бяло жито,
което с жест ритмичен, легендарен
се стеле над браздите, във които
рътило е библейско жито.

Застанал на терасата, усещам
снежинковия бял трептеж
над тънките брези отсреща,
гледжосани от боцкав скреж.
И тишина, разискрена долавям,
и дрезгав глас на мургаво врабче,
което върху пряспа се търкаля.
Приижда зима. Сняг тъче
картина бяла, бяла...

Художник Людмил Асенов

Темата на писателя

В Германия студенти споделят идеите на Вапцаров

Изводи от 66-ия фестивал на киното в Манхайм и Хайделберг

Мая ВАПЦАРОВА

Какво означава да докоснеш духовния пулс на родените много след демократичния преход, които мислят за онзи нов свят, в който те биха продължили живота си и биха възпитавали своите деца?

Вярно е, че всички те по различен начин си представят живота, в който разполагат своите идеи. Търсят една нова социална справедливост за общество, което се развива според правилата на правова държава, а не според правилата на държавата мутри.

Тази втора държава постепенно привикна младите да ходят със скъсани дрехи, за да привикнат по-бързо с бедността. Това е новата мода. Накара ги да не ядат месо. Унищожават малкия и среден бизнес, но в същото време се разхождат с лъскавите коли между хората, за да се увеличат кражбите сред населението. Сътвориха както в архитектурата, така и в другите клонове на изкуството, кичозен мутренски стил. В болниците цари нов вид геноцид, предназначен за българи и най вече на възрастни, за да няма кой да предава историята на новите поколения. Сега се появяват и проблемите с енергетиката. По-рано на всеки ъгъл се строяха аптеки, сега се строят банки. И те, като аптеките, фалират, но приносът от тях е къде, къде поголям за джоба на мутрите. И така мутробарокът бавно се превърна в мутрополитика, подкрепяна от "Соросоиди", както казва един мой приятел. Изглежда, че опитите и представите на г-н Сорос бяха отново възпроизвеждани само сред мишки и плъхове, а не сред човешки общества.

Разговор със студенти в Майнхайм

Но в Германия се раждат и възпитават, както студенти, дошли от всички краища на света, така също и самите немци, които "възприемат чуждата култура, но не забравят своята" и се опитват да я разпространят между всички останали.

Бях приятно изненадана от реакцията на Анелия Ноемюлер, която е обладана от идеята за нещо ново, завладяла е духа на младите студенти от различни националности и ги е повела към българската култура. Тя първа видя моите документални филми. След филма "Епоха" възкликна: "Това е филмът, който ни е необходим. В него най-напред личи съвременната мутрокултура, която ни е поставила черна превръзка на очите за всичко онова, което ни е завладяло. И един велик поет Вапцаров, който ни разтриса от съня на "дълбоката бронзова ера", пророкува бъдещето и предупреждава, че и те в миналото са живеели в една "епоха на дива жестокост". Филмите бяха прожектирани в един от най-старите университети в Манхайм.

Странно беше възприемането на тези филми в Германия. Страхувах се, че те няма да бъдат разбрани от днешните млади. Но те също реагираха като Анелия приеха ги като свои. Това са онези филми, които в България бяха отречени с такава настървеност, че на мен ми се прииска повече да не се занимавам с кино ("Ти помниш ли" и "Епоха").

Не трябва да забравяме, че Манхайм и Хайделберг са градовете, носители на нова ера, на нови идеали. Дали те се пренасят отвън или растат вътре в страната, все още не знам.

Но за да подкрепя мислите си, ще цитирам думите на кмета на Хайделберг Йоахим Гернер и на директора на фестивала в Манхайм и Хайделберг Михаел Кьоц. Те използваха трибуната за откриването на 66-ия международен филмов фестивал в Манхайм - Хайделберг за едно изненадващо, но ясно определяне на изкуството в днешните политически бурни времена.

"Точно културата е носителка на духовната основа на нашето общество и неговите общи ценности - каза доктор Йоахим Гернер. - Културата е и в едно по-обширно схващане във всичките си свои форми на проявление на едно обществено благо, което отваря пътищата към наследството, защото така неговите мащаби стават поясни, към новото, което все още не се е утвърдило, и към чуждото, за да направи възможен истинския обмен между хората, произлизащи от различни култури."

Доктор Михаел Кьоц определи Международния филмов фестивал като една сфера на опита и познанието на самия себе си. А именно колко е важно в действителност културно да се познаваш. Колко много сме зависими от отделните части, с които можем да общуваме, много повече, отколкото мислехме. Колко важно всъщност е това, което по-рано значеше Родина, както и обратното - колко впечатляващо може да бъде само естетически да попаднеш в чуждото, наистина там всичко е ясно. Докато в сегашните филми е по-оборкано даже отколкото в "ол инклузив" полет, а именно - губиш почва под краката си, която толкова добре познаваш. След това пътешествие в чуждата култура и чуждата страна ще знаете нещо, за което човек рядко се замисля чрез всичките тези политически дебати за нахлуването на чуждото. Вие ще знаете, че също така фалшиво е да отхвърляме своето, което показва нещо непознато, някаква нова идея".

Според мен културата закъсня. Тя не успя да ни разкаже какво е това ДЕМОКРАЦИЯ. Дори и днес тя се страхува от обществото, а иска то да я възприеме. Как, като тя е многолика и в същото време прилича на онази красавица с многото змии, която се нарича Горгона Медуза.

Имена

Проф. Симеон Янев на 75!

Белокосият стожер на духа

ПЕТЪР МИХАЙЛОВ

В края на ноември 75 години ще окръгли големият писател, теоретик, литературен историк, есеист, народопсихолог проф. Симеон Янев.

Съвсем наскоро му беше присъдена Вазовата наградата за литература. Съвсем заслужено. Защото, по почина на Патриарха на родното слово, белокосият стожер на духа миналата година издаде книга от около 400 страници, посветена на 1876 г., Априлското въстание и неговите апостоли: Бенковски, Волов, З. Стоянов.

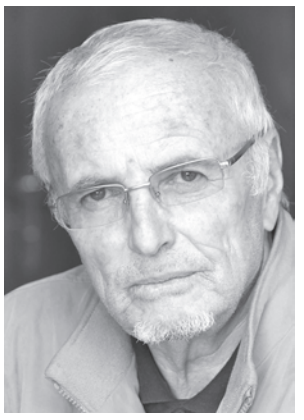
Едни психографии, писани преди две десетилетия и събрани в томчето "Български характери", представени от международно известния славист д-р Галин Тиханов, но излезли в една преходна епоха, когато не им се обърна сериозно внимание. Към своите есета, посветени на паметта и делото на тези велики българи, проф. Янев е добавил един друг полемичен текст - "Петкото - един нравствен феномен" - тъжен, емоционален разказ за предателствата и предателите. Цялата книга е оградена от две новонаписани части - Встъпление и Заключение, проблематизиращи темата за свободата и робството. Обяснени от филолог на разбираем език, просвещаващи невежите - функцията на тая наука.

Пак през 2016 г. Професорът зарадва своите почитатели и с критическа книга, посветена на класически автори и някои постмодерни проблеми в родното литературознание.

Преди 4 години пък завърши един епос, какъвто нашата литературна история не познава - създаде тетралогията "Биография на писатели, генерали и трети лица" (2 тома) и "Биография на отрепки" (2 тома). Книга, писана в протежение на три десетилетия. Случила се в сложен исторически контекст, отразила го в самото си писане, в стилистиката, езика, думите - историко-политическите промени в нашата татковина от 1989 г насам. Един роман, мислен първоначално за Йовков, сетне разраснал се до жанра на мита за Фауст, превърнал се в хроника на Прехода, отразил белезите на разрухата - икономическа и духовна. Една самотна книга. Една неразбрана книга. Ала някога това ще е класически текст на четвъртвековното разрушение, на което ние сега сме свидетели. Един роман със свой особен и уникален глас - преплитащ се както с класическите интонации на Гео Милев, примерно, но и имитиращ модулациите на Кундера, да речем, заиграващ се с идеите на Кант, Фройд и Лакан, и оставащ симеон-Яневски - мъдър, сериозен, лиричен, драматичен, ироничен. Един роман и за любовта - във всичките й форми и измерения - към жена, към приятели, към деца и семейство, към родина, към работа и наука...

Преди 15 години проф. С. Янев успя да наложи една магистърска програма в Алма матер, която години наред разработваше като свой семинар - творческо писане. Една истинска работилница за таланти. Където се канеха големи наши майстори на словото - Иван Динков, Генчо Стоев, Йордан Радичков, Валери Петров, Алек Попов, Стефан Цанев, Недялко Йорданов...

Същевременно опитният литературен историк и теоретик разработваше един свой проект - Атлас на българската литература, където се опита да направи "жива история" на 250-годишната история на родната литература от Възраждането насам. Ала при работата над последния том, обхващаш периода от 1989 г. до 2012 г. екипът на проф. С. Янев срещна съпротивата, всъщност незаинтересоваността на институциите, като МОН, Културното министерство, БАН, СУ... А именно този период от нашата литература е най-нов, най-интересен за нас като съвременници, то всичко става пред очите ни... Има литература и литературна наука през тези изтекли 25 лета, но не е проучена, не е изследвана щателно. Идеята на проф. С. Янев беше именно да положи началото на това начинание. Дано сега в навечерието на този хубав юбилей институциите се размърдат и заинтересоват от делото на големия литературен деятел С. Янев. Още повече, че се протъби из медии, че щяло, видите ли, да се обърне специално внимание на филологическата наука. Ето повод да се докаже твърдението. Честит юбилей, Майстор Янев! И нека Господ даде сили и време да завършиш още много книги! Амин!

Симеон Янев

Литературна вечер, посветена на 75-годишнината на проф. Симеон Янев, ще се проведе на 27 ноември 2017 г., понеделник, от 18 ч. в големия салон на БАН, ул. „15 ноември" № 1. Слово за юбиляра ще произнесе проф. Светлозар Игов. Специално участие в събитието ще вземе Мариус Куркински. Организатори на тържеството са Българската академия на науките, Съюзът на българските писатели и издателство „Захарий Стоянов".

Орисан за поезия

Поетът Евтим Евтимов отблизо през годините

Георги ПЕНЧЕВ

Все още често поглеждам от балкона и се надявам, както някога, пак да съзра Евтим. Както е било много години.

Той живееше в съседния блок и беше неписан закон сутрин, когато тръгва за някъде, да ми махне с ръка за поздрав. Денят ни започваше с приятелки поздрав и пожелание.

Имаше други дни, когато ще позвъни по телефона да каже, че е получил мелнишко вино. Трябва да го опитаме.

Не бяхме пиячи, но хубаво ни беше да седнем около масата, да изпием по чашка и да се разговорим за писателските, за политическите новини...

Така беше от години. Изпитвахме някаква вътрешна потребност, ако сме научили нещо, да си го кажем, да го разтълкуваме.

Презония години той работеше като директор на издателство "Народна младеж", аз бях във вестник и имахме много общи грижи. Затова разговорите ни нямаха край. Когато ни излезеше нова книга, домакинството поемаше виновникът и се събирахме семейно. Хубави бяха тия малки празници, разговаряхме за книги, но сякаш по-често приказвахме за децата, радвахме се на сполуките им.

През тия години Евтим беше публицистът, който винаги се отзоваваше на моите покани. Умееше да намери остра и нужна тема и да напише поетично и темпераментно. Заедно с Анастас Стоянов, Никола Инджов, Слав Хр. Караславов, Лиляна Стефанова и някои други определяха през тия години високото равнище на писателската публицистика.

Когато започнаха обществените промени, сякаш навлязохме в различен и непознат свят... Животът стана сложен и объркан. Мисълта за творчество беше изместена брутално от тревожната грижа за оцеляване, за насъщния.

Когато се срещахме, почесто си разказвахме къде какво може да се намери на по-ниски цени. Разговорите за книги, за творчески намерения и планове потъваха в черния водовъртеж.

Евтим минаваше по-често през писателския съюз и от него научавах новините. Те идваха невероятни и странни - кои писатели са се отдръпнали от съюза, кои са се обявили за демократи и започнали да сипят жупел срещу досегашното... Спомням си за това време, защото Евтим беше подложен на брутални атаки. Идваше вечер вкъщи и разказваше как от различни партии му предлагат да се приобщи към тях. Обещавали му постове и облаги. Беше много притеснен. Защо са се юрнали към него? Може би разчитат, че ако един предишен партиен секретар на писателския съюз се приобщи към тях, ще е голяма победа. Убеждавах го да приема по-спокойно всичко. Времето е мътно и всеки иска да лови едра риба. Навярно голямата цел на неговите ухажори е да привлекат на своя страна един от големите поети.

Сам си знае как е устоял, как е отбивал атаките, защото освен увещания имало и заплахи. Коравият македонец не се пречупи. Остана си познатият Евтим - талантливият поет и честният човек, който не опетни името си с измяна.

А имаше други, къде по-светли дни през осемдесетте години. Не минаваше ден да не се съберем при Слав Хр. Караславов. Той беше тогава главен секретар на писателския съюз и макар че пред кабинета му редовно имаше върволица от писатели, намирахме време да седнем тримата, да се похвалим и оплачем, да споделим писателските новости... Не помня кой роди обръщението "майсторе" и така си тръгна. Така се обръщахме един към друг. Беше и поздрав, и приветствие, и приятелска сърдечност. Тъй вървеше, докато първият от майсторите си отиде.

Евтим Евтимов

След смъртта на Слав сякаш изчезна топлата искра на нашето обръщение. А след като и Евтим си отиде - реално усетих, че нещо много важно, искрено и голямо в писателското приятелство е отлетяло.

Поглеждам пак често през балкона. Улицата е пуста, неговият прозорец не свети. Няма го Евтим.

Останаха ми неговите книги. Когато ги събрах наедно, видях, че те могат да напълнят една добра библиотека. Повечето са надписвани и за съпругата ми Магда, защото Евтим беше наш семеен приятел.

Посягал съм и преди да пиша за поезията на Евтим Евтимов. Все нещо ме е въздържало. Може би защото като поет Евтим не е лесен за тълкуване. Измамно е убеждението, че неговата поезия има ясни съдържателно-тематични пластове. Мисля, че творчеството му иска по-сложен и разнопосочен прочит... Навремето Ефрем Каранфилов в статия по конкретен повод подсказа тази сложност и многобагровост в поезията на Евтим. Той писа:"Има нещо наивно-непосредствено, твърде много юношески искрено в стиховете, сякаш не ги е писал зрял поет с голямо поетическо дело зад себе си, а току-що тръгнал по пътищата на изповедта творец." Споделям това впечатление. Цялостното развитие на поета Евтим Евтимов го потвърди. Юношеската искреност на чувствата, както я определи навремето Каранфилов, сякаш остава като отличаващ белег за този поет.

Ако този е ключът, тогава можем да разберем отликите на тази поезия - народните корени на поетичните внушения, искрената обич към родната земя, към Пирина, верността към народните вярвания и традиции. Можем да разберем и обясним свежестта и силата на святото чувство любов.

При поет като Евтим Евтимов откриваме нещо важно и отличително - поетичното чувство извира сякаш непосредствено от човешката природа на твореца, извира необуздано, напористо. Ще повторя В. Белински с крилатата му мисъл за твореца като инструмент за поезия.

С началните си стъпки в поезията Евтим Евтимов заяви свой неповторим творчески образ. От първите му книги - "Будни клепачи" (1959), "Люлка под върховете" (1962), "Пирински балади" (1966), "Обич за обич" (1966),... се очертаха водещите посоки в поетичните му търсения. Появиха се стихотворения, които останаха трайно като пример в развитието на българската поезия. Да си спомним за "Паисий обикаля още" или за "Сватбата на Антон". В тях откриваме наистина пламенното юношеско чувство на дълбоко преклонение пред подвига, към родното, към българското. Ако се опитаме да определим силата на поетическото внушение, ще трябва да признаем органичната спойка на младежката искреност на чувството с родолюбието на патриота. Дори патетичната декларативност подсилва юношеската искреност и предава на внушението някаква клетвена обредност. Има нещо неповторимо и символно, че през целия си творчески път Евтим Евтимов изпълняваше сам този завет-обещание. В онова, което пишеше, независимо от тематичната му насоченост, той продължи да проверява българската кръв. Можем да определим това като привързаност към темата за родолюбието и патриотизма, но при него сякаш беше посоката, която може да го изведе към високата цел. Твърде рано поетът усети, че върху тази територия на дълбоко човешко изживяване, той може да търси своето неповторимо поетическо поле. Неговият пример напомня, че когато оценяваме мястото и приноса на твореца, особено е важно да разберем дали още в началото на своя път той е прозрял вярната, единствената посока на творческо развитие. Това откритие често е интуитивно, но в неговата основа все пак е върхът, който търси дарованието.

В неговите ранни стихосбирки може да се чете поетичната съдба на неговия роден край от най-близката история и особено от антифашистката съпротива. Той създава стихове за герои и събития, за които хората още си спомнят, за подвизи и погроми, които са близък спомен, а не история - "Старият орех", "Изгорените", "Тринайсетте ятаци"," Балада за кладенеца", "Едноръкият", "Гробът на ятака", "Къща в Дъбница" и още други. Има някакво удивително сливане на поетическото вълнение от поведението и мъжеството на обикновените хора и родните места. Сливането на природа и подвиг придава неповторимост на историческото време. Може би огънят на този пламък иде пак от юношеската искреност. Тя превръща поетическото внушение не в обикновена картина от живота и миналото, а в огнен порив на искреност и преклонение. Ако такова е поетичното възприемане, особено важно е как навлизането в тези реални и жестоки истини за времето изграждат у младия поет нравствено и поетическо съзнание за целия му живот. Така можем да обясним и другия силен извор на неговата поетическа искреност. Тя не е търсена и привнесена. Тя извира от същността и съзнанието на поета, от неговото възприемане на хората и света.

С годините Евтим Евтимов разшири своя поетичен поглед и откри свои територии - познати и непознати. Но ако трябва да кажем ясно какво е отличителното, неговото си в стиховете, дори до последните му дни, няма да сгрешим, че това е пак онази силна родолюбива багра, която оцветява както любовните трепети, тъй и вековните традиционни вярвания и обреди.

Евтим е от малкото български поети, превърнали изконни народни поверия в подтик за интересни съвременни обобщения, за вникване в трайни и важни народопсихологически черти на българина. Това не е увлечение, ни пък е тематично търсене или случайно хрумване. Поетът съзря в тези опазени от векове народни мъдрости и прозрения недокосван и много чист извор към народната душа, към сърцето на българина. Твърде много може да се разсъждава върху естетическата природа на тези негови стихотворения, свързани с обредите и традициите, но трябва ясно да се каже, че това е своеобразно продължение на неговото вглеждане в изпитанията, страданията на българите, в техните прозрения през вековете за тях самите и за техния живот.

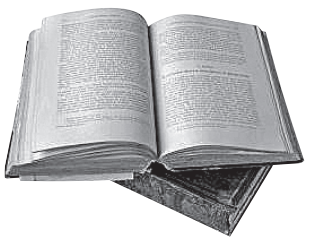
Мислил съм си дали е случайно, че Евтим най-често остава при заключението на поверието, че не търси свое съвременно поетическо обобщение. Навярно това е сторено съзнателно, за да се опази и извиси истината, достигната от времето. А нима това не е също уважение, зачитане на народното, традиционното?

Пространно място в творчеството на Евтим Евтимов има темата за любовта. Той беше верен на тази тема до края си. И трябва да признаем, че това негово чувство и вълнение останаха все така свежи, юношески. Добре известно е, че точно това най-чисто и възвишено вълнение и изживяване е довело до крах много поети и кандидати за поети. Евтим съумя да докосне различни струни на човешката душа, която трепти от любовно вълнение, и да им придаде особен народностен облик. Подчертавам, това не случайно, защото любовната лирика на Евтим Евтимов освен с впечатляваща искреност на вълнението е оцветена и с един трудно определим народностен цвят, багра, нюанс. Както искате го наречете, но точно той превръща тази поезия в близка на сърцето, сродява я с нашите най-съкровени трепети и става наше признание и изповед.

Ако искаме да разберем естетическата природа на тази поезия, освен дълбокия и много здрав народностен корен ще забележим и необикновеното въздействие на природното, на земното. Тези стихове най-често са белязани с неповторимата багра на нашата земя, с нейната красота и сила, с нейната първичност. Затова и песните му за мъченици и герои, за любовни вълнения и трепети, за вековни поверия и обреди носят ясен белег на българското. Българското като нравственост и вяра, като минало и мечтание, като искрен трепет и болка.

Още продължавам да поглеждам от балкона дано зърна Евтим. Пуста е улицата, пусто е навред...

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

„КОЛЕКЦИОНЕР НА ЛЮБОВНИ ИЗРЕЧЕНИЯ” от Александър Секулов издава “Хермес” в луксозно издание, десет години след първата му публикация. Бивша циркова актриса плаща с остатъка от дните си, за да издири колекция от истории за мъжа, с когото е била 2 дни, 17 часа, 43 минути и няколко неизмерими секунди. Прекосява пустини, плава сред ледове, губи се из неизследвани земи, но събира всички двайсет и осем истории за високия прегърбен вълшебник с оранжева риза и щастливо-отчаян поглед. Намира ги записани върху ябълкова кора, пламтяща хартия, глинени делви, пчелен восък и сребро... И ги чете неизменно с ментово листо под езика. Секулов е автор на романи, стихосбирки, есеистика, публицистика и драматургия.

„ТАЙНИЯТ ЕЗИК НА МАЛКИТЕ ДЕЦА” от Трейси Хог и Мелинда Блау издава “Сиела” в превод на Краси Манева. Да бъдеш добър родител е удовлетворяващо и самоутвърждаващо, но е и усилен труд, особено когато детето е между една и три години. Всеки ден носи смайваща промяна и залогът изглежда по-висок, отколкото в доброто старо време, когато нахранването или смяната на памперса бяха достатъчни да ощастливят детето. Сега проблемите са по-сложни. Книгата е посветена на всичко, което можете да направите, за да помогнете на детето да премине през този период. Написана е духовито, с ентусиазъм и заразителна енергия за реални деца и поведението им във всекидневието.

„МАНИПУЛАТОРИТЕ СА СРЕД НАС” от Изабел Назар-Ага издава “Колибри” в превод на Валентина Бояджиева. Симпатични, чаровни, сдържани или направо тиранични, манипулаторите използват различни средства, за да постигнат целите си. Действайки подмолно, тези наши “близки” - родители, спътници, познати, колеги, успяват да ни внушат чувство за вина, да ни унизят и да посеят съмнението в душите ни, понякога да ни подтикнат към самоубийство. Кои са те? С какви средства да се предпазим от тези терористи на чувствата, които под видимия си чар прикриват волята си... да ни унищожат? Манипулаторите са зловредна порода, срещу която авторката води война.

„СПАСИТЕЛЯТ” от Никълъс Спаркс издава “Ера”. Като пожарникар доброволец Тейлър Макейдън всеки ден рискува собствения си живот, за да спасява другите. Нито бушуващите пожари, нито разрушителните бедствия могат да го изплашат. Единственият риск, който Тейлър не може да поеме е да се влюби. Единственият човек, когото не може да спаси, е самият той... Когато градът му е връхлетян от опустошителна буря и колата на самотната майка Денис Холтън се озовава извън пътя, той тръгва на поредната спасителна мисия. Започва издирване, по време на което двамата се сближават, а Тейлър дори не подозира, че то може да доведе до собственото му избавление.

Семейството на колекционера

„Милионерът в Лисабон“ на Жозе Родригеш душ Сантуш е продължението на „Мъжът от Константинопол“

Благодарение на своята далновидност и предприемачески гений Калуст Саркисян става най-богатият човек в началото на XX век. Привърженик на уединението и дискретността, той се отдава необезпокоявано на най-голямата си страст - колекциониране на произведения на изкуството.

Докато обаче Калуст набира ценни артефакти, съдбата му подготвя неочакван удар. Синът му Крикор заминава за Османската империя, за да търси своята любима. Там турците са започнали масово избиване и изселване на арменците и Крикор попада в редиците на един от походите на смъртта. Шансовете му да оцелее са нищожни.

Избухването на Втората световна война по-късно поставя още предизвикателства пред семейство Саркисян. Те са принудени да изоставят бляскавия живот в Лондон и Париж и да потърсят нов дом. Неочаквано за тях, една красива малка страна в покрайнините на Европа им предлага тих пристан от ужасите на войната. Португалия ще се превърне в последния дом на великия предприемач и ценител на изкуството Калуст Саркисян.

Това е в общи линии сюжетът на “Милионерът в Лисабон” от Жозе Родригеш душ Сантуш - поредния роман на популярния португалски писател, който “Хермес” издава на български.

Жозе Родригеш душ Сантуш е роден през 1964 г. в Мозамбик. Баща му е лекар, който оказва помощ на пострадали при военните сблъсъци в разкъсваната от гражданска война страна. След обявяването на независимостта на Мозамбик семейство Сантуш се установява в Лисабон. Не след дълго те се преместват да живеят в португалската колония в Китай - Макао. На седемнайсетгодишна възраст Жозе Родригеш вече работи като репортер в местното радио. Завършва журналистика в Лисабон и заминава за Лондон, където постъпва на работа в Би Би Си. Няколко години по-късно амбициозният репортер чете късните новини в Португалската национална телевизия и преподава журналистика в Нов лисабонски университет. Станал свидетел на ужаса на войната още като дете, той прави изключителни репортажи за военните конфликти в различни горещи точки по света - Южна Африка, Ирак, Израел, Палестина, Босна и Херцеговина, Сърбия, Грузия. За работата си Сантуш получава престижни международни награди.

Жозе Родригеш става известен като писател с романа “Кодекс 632”, който се превръща в литературна сензация, бестселър №1 е на 2005 г. в Португалия. С “Божията формула” Сантуш се утвърждава като водещо име в съвременния европейски интелектуален трилър. По повод премиерата на българското издание на “Божията формула” авторът гостува в страната ни. Големият читателски и медиен интерес към книгите му стана причина и за последвалите още четири посещения на португалеца в България, по време на които той представи романите “Седмият печат”, “Последната тайна”, “Ключът на Соломон” и “Мъжът от Константинопол”. Най-новият роман на Жозе Родригеш душ Сантуш - “Vaticanum”, е най-продаваната книга в Португалия за 2016 г.

Проза

21 РАЗКАЗА В НОВАТА КНИГА НА КРИСТИН ДИМИТРОВА

Кристин Димитрова пак ни изненадва с това, което умее до съвършенство - да поведе читателя през лабиринта на собственото му всекидневие и да го изведе в една непозната страна. “Като пристигнеш, обади се” (издание на “Обсидиан”) съдържа двайсет и един разтърсващи разказа, които балансират върху високо опънатото въже между хумора и драмата. Героите в тях - обикновени хора, заседнали из плитчините на живота, ненадейно се изправят пред големите истини за себе си и тези наоколо. И тогава следва шанс за отмъщение, внезапна надежда за по-добър живот или възторжен прескок в отвъдното.

Това е своеобразен епос за днешна България - за този наш хаотичен свят, пълен с неразчистени отношения и ненаказани престъпници, в който обаче достойнството понякога се оказва по-силно от страданието. В картите, които човек държи в ръце, винаги може да се окаже, че има скрит коз и той да донесе победата.

Роман

ДВЕ ФАМИЛИИ ВРАЖДУВАТ В ТВОРБА НА МИЛОРАД ПАВИЧ

Отличителна за творбите на Павич е тяхната оригиналност, стигаща до ексцентричност. “Хазарски речник” може да се чете като обикновена книга, но може и да се започне от всяка страница. “Пейзаж, рисуван с чай” е роман с инкорпорирана в него кръстословица, “Обратната страна на вятъра” е съставен(а) от “мъжка” и “женска” част. “Последна любов в Цариград”, който “Колибри” издава в превод на Христиана Василева, е написан под формата на наръчник за гадаене с карти Таро. Мистичната колода се използва за гадателство и предсказания и се състои от 21 карти - толкова са и главите в романа. Повествованието се завърта около съдбите на две враждуващи фамилии и потапя изцяло читателите в техните вражди и сексуални авантюри, майсторски преплетени с реалистично, макар и екстравагантно поднесени суеверия. Отделните глави може да се четат самостоятелно, всеки герой осъзнава ролята и мястото си в Европа и читателят често остава смаян от посланията им, граничещи с абсурда.

Милорад Павич е сръбски поет, писател и драматург, доктор по литература от Загребския университет, специалист по сръбска литература от XVII-XIX век и преподавател. Освен другото е преводач на Байрон и Пушкин, член на Сръбската академия за наука и изкуство и на Европейското дружество за култура, неведнократно е номиниран за Нобеловата награда за литература. През февруари 2006-а Павич беше удостоен и със званието Доктор хонорис кауза на СУ “Св. Климент Охридски”. Негова съпруга е писателката и литературна критичка Ясмина Михайлович, с която са живели в родния му Белград. Работите на Павич са преведени на над 80 езика. Милорад Павич умира на 30 ноември 2009 г. в Белград на 80-годишна възраст.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Живописният мистицизъм на Веско Велев

Картините на художника са подредени в галерия „Контраст“

Чудех се как да озаглавя новата изложба на Веско Велев в галерия “Контраст”. Помогна ми един спомен от 2016 г. с дъждовната и дълго продължила пролет. Бях седнала в двора на Веско в село Дълбок дол и с тревога наблюдавах скупчените бели облаци как се гонят в небето, опитвайки се да скрият слънцето да надникне зад тях..., пише проф. Аксиния Джурова. По думите й мигът на игра на облаците с луната и слънцето бе част от мистерията, която може би бе накарала Веско да избере този кът на Троянския Предбалкан, с оставените на забрава стари къщи с каменни покриви и стени, оживени от картините му.

Импулсите на земята се бяха вселили в оживените чрез замаха на четката или длетото стари предмети, които бяха пръснати навън в градината и в стаите, напомняха на тотеми, пазещи миналото. Точно това преплитане на тотемно-примитивни форми и иконографски мотиви от Средновековието, макар и преосмислени още в началото на XX век, придаваха възможност не само за творчески инвенции и живописни и пластични решения, но и да усетиш времето в неговата безкрайна протяжност. Свързани плътно със земята, но и прелитащи през историята и пространството, живописта и пластиките - реликти на Веско Велев, създаваха усещане за полет, за прелитане и надежда над конкретните тегоби с изплуващите от дебрите на паметта образи, поддържащи крехката ни илюзия за вечност. И неговите призрачни образи видения, изплуващи от миналото, наподобяващи безплътните и безстрастни ангели, приканваха да полетиш. Въпросът бе накъде, след като вече продават билети за други светове, а ние сме още в меките гънки на баирите, аромата на тревата и старите стени, посочва Джурова.

Отговорите търсете в картините на Веско Велев, изложени до 3 декември в столичната галерия “Контраст”, ул. “Цар Самуил” 49.

„Олтар на вдъхновението“ на Васил Генчев

Новата изложба на пловдивската галерия “Възраждане” се казва “Олтар на вдъхновението” на Васил Генчев, продължава до 11 декември.

Възхитителните нови картини на Васил Генчев имат девиз - красотата над всичко. Темите са две - натюрморт и голо тяло. Изтънченост, елегантност, очарование и деликатност са само част от подходящите определения за тази живопис. Натюрмортите са иновативни и в същото време реалистични до съвършенство. Голите тела са свенливо иносказателни, красиво поетични. Васил Генчев създава живопис, която връща към едно основно качество на идеализма - а именно красотата, пише галеристката Краси Алексиева.

Васил Генчев е роден през 1969 г. в с. Ягодово, област Пловдив. Завършил е СХУИИ “Цанко Лавренов” и специалност живопис в НХА “Николай Павлович” в класа на проф. Валентин Колев. Осъществил е десет самостоятелни изложби. Негови творби се намират в колекции в България, Украйна, Кипър, Канада, САЩ, Германия.

Българско изкуство от XIX до XX век участва на търг

Търгът “Българско изкуство XIX - XX век” на Аукционна къща “Ракурси” ще се състои на 29 ноември от 18.30 ч. в хотел “Кристал палас”, зала “Шипка”, ул. “Шипка” 14.

На търга ще се предложат 40 произведения, акценти сред които са живописни платна на Владимир Димитров-Майстора, Ян Мърквичка, Сирак Скитник, Бенчо Обрешков, Ненко Балкански. Най-ранните работи, за които ще може да се наддава, са “Задявка” от 1886 г. на Ярослав Вешин и платно от 1881 г. на Иван Димитров - художник, специализирал в Парижката академия и излагал свои произведения в Парижкия салон, творба на Ян Вацлав Мърквичка, изпълнена в рядко срещаната grisaille техника, рисувана около 1888 г. Търгът включва още изящна рисунка на Борис Георгиев, акварел на Иван Милев и колаж на Николай Дюлгеров от 1929 г. Ще може да се наддава за творби от Борис Денев, Никола Танев, Димитър Казаков-Нерон, Генко Генков, Владимир Рилски, Марио Жеков. От художниците, творили през последните десетилетия, участват майсторски работи от различни творчески периоди на Тома Трифоновски, Димитър Лалев и Едмонд Демирджиян. Търгът предлага и две платна на енигматичния Иван Вукадинов.

Владимир Димитров-Майстора

Огледът на произведенията продължава до 28 ноември от 11 до 19 ч. и на 29-и от 11 до 15 ч. в галерия “Ракурси”, ул. “Хан Крум” 4А.

Неземни пространства в картините на Иво Пецов

Столичната галерия “Пентименто”, ул. “Уилям Гладстон” 8, представя 15 самостоятелна изложба на художника Иво Пецов. Живописните произведения, създавани в продължение на повече от година, са събрани в нова експозиция със заглавие “Жив организъм”. Тя продължава до 28 ноември.

Творбите акцентират върху неземни пространства, изпълнени с форми на същества, които пребивават в своите отделни реалности. Сцените от тези светове, в които се появяват нехарактерни форми на живот, имат цел да ни потопят в различно от познатото ни измерение на съществуване. Чрез произведенията си авторът подчертава възможната разновидност на реалността и посочва неопределеността на границите на живота. Както природата или висшият интелект на съществуването сътворява видимия свят, така и художникът мечтае чрез своя визуален език и се наслаждава на неизчерпаемостта на въображението и безкрайността на изкуството.

Иво Пецов е роден през 1980 г. в Република Македония. Висшето си художествено образование е завършил в НХА в София, специалност графика, а през 2010 г. е защитил докторска дисертация в същата академия. Изкуството си е представил на 14 самостоятелни изложби в България, Македония, Португалия и Румъния.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Нова среща с Виенските филхармоници

Фаготистката Софи Дартигалонг и валдхорнистът Феликс Дерво са солисти на концерта на Софийската филхармония в неделя

Вторият концерт от цикъла "Виртуозите на Виенската филхармония" представя очарователната Софи Дартигалонг - една от малкото жени сред духовите музиканти в първия оркестър на Виена, и младия Феликс Дерво - първата валдхорна на Амстердам, излизат на 26 ноември от 19 ч. на сцената на зала "България" със Софийската филхармония. На диригентския пулт ще бъде Владимир Кираджиев. В програмата - Концерт за фагот и оркестър от Джоакино Росини, Концертино за фагот, валдхорна и оркестър от Николо Паганини и Симфония 6 от Франц Шуберт.

Фаготистката Софи Дартигалонг е водач на група в оркестъра на Виенската държавна опера и филхармония и една от водещите изпълнителки сред съвременниците си. Завършва Консерваторията в Лион и Академията "Караян" и постъпва на работа в състава на Берлинската филхармония като контра-фаготист. Две години по-късно печели конкурса за фаготист-водач на група във Виенския оперен оркестър. Носителка е на награди от международни конкурси. Концертира като солистка на Симфоничния оркестър на Баварското радио, Симфоничния оркестър на Щутгарт, Виенския камерен оркестър, Мюнхенския камерен оркестър, "Симфония Варшава", Чешката симфониета, Виенската филхармония.

Феликс Дерво едва 23-годишен се присъединява към състава на Кралския Концертгебау оркестър в Амстердам. Роден в Камбре, Франция, през 1990 г., той започва уроци по ударни инструменти и валдхорна на 7-годишна възраст. На 19 продължава професионалното си образование във Висшата национална консерватория по музика и танц в Лион. Чрез Програма "Еразъм" на ЕС завършва обучението си в Берлинския университет по изкуствата и Академията "Караян". Като лауреат на няколко международни конкурса, той е поканен за главен гост-валдхорнист и за солист на някои от най-големите оркестри в света.

След като се дипломира в Музикалната академия "Панчо Владигеров" (в класовете на Влади Симеонов - оркестрово дирижиране, на Анна Белчева - хорово дирижиране, и Александър Танев - композиция), Владимир Кираджиев специализира в майсторските класове по дирижиране на Курт Мазур в Германия и на Франко Ферара в Академия "Киджана" в Италия. Бил е асистент на Карл Остерайхер по време на майсторския му клас (1986) и специализира при него в Университета за музика във Виена. Защитава докторат в Института за музикология към Виенския университет. Работи като музикален директор на операта в Сливен, артистичен директор на Симфоничния оркестър в Пазарджик, музикален директор на Vienna Residenz Orchestra. Гостува със съвременен репертоар като диригент на Stadttheater на Международния музикален фестивал в Люцерн. През 1999 г. участва в Швейцария на организирания уъркшоп от Klangforum Vienna. През 2000 г. е гост-диригент на филхармонията "Артур Рубинщайн" в Лодз, Полша. Осъществява концерти с престижни оркестри по света. Постоянен гост-диригент е на авторитетни оперни театри. От сезон 2008/2009 е артистичен директор на Държавната филхармония в Жежов и на Музикалния фестивал в Ланкут в Полша. От сезон 2013/2014 е първи гост-диригент на "Опера в замъка" в Шчечин. Записал е компактдискове с творби на Шьонберг и Лютославски, "Тоска" от Пучини, съвременна австрийска музика, музика на фамилия Щраус и др. От 1994/1995 е доцент в Института по дирижиране в Университета по музика и изпълнителски изкуства във Виена.

"JP3" - пътешествие, което продължава 13 години

Джаз триото, събрало едни от най-талантливите музиканти на родната сцена - Живко Петров (пиано), Димитър Семов (ударни) и Веселин Веселинов Еко (контрабас), ще представи концерт, посветен на съвместното им творчество и издаването на първото DVD на проекта - "Understandable". Това ще се случи на 30 ноември от 21 ч. в "София лайв клуб", научи ДУМА от Мира Цветкова, пиар експерт.

В края на месеца ще имаме удоволствието да се потопим в света на джаза. Един концерт с елегантен полъх на стил и невероятно звучене. Творчество, което залага на класика, танго, джаз, поп и рок и което ще ни разходи с френски финес по улиците на "One Day in Paris" - една от пиесите в DVD-то.

През годините триото не спира и за миг. Работата им върви ръка за ръка с приятелството и това не само дава смисъл на музиката, която творят, но и отвежда слушателя в света им по най-приятния начин. Като в сън, от който не искаш да се събуждаш, или пътешествие, което не искаш да свършва...

"JP3" е комбинация от трима уникални професионалисти, които стоят в основата на голяма част от висшата лига в българската поп и джаз музика в България през последните години. Събират се през 2004 г. и бързо се превръщат в една от разпознаваемите джаз формации в страната. Зад гърба си вече имат няколко албума и DVD-то с проекта "Understandable", записан на живо по време на концерт във Военния клуб в София. Триото издава първия си студиен албум през 2012 г. със заглавието "It's A Dream", а специален гост-музикант в него е цигуларят Васко Василев.

Музикантите издават редица сингли, участват в много фестивали в страната и чужбина, с удоволствие споделят сцената с Белослава, Йълдъз Ибрахимова, Хилда Казасян, Камелия Тодорова, Мария Илиева, Орлин Павлов, Любо Киров, Васил Петров и други.

Билети на предварителна продажба може да се намерят в мрежата на "Eventim", OMV, The Mall и на място в клуба по 10 лева. В деня на концерта на място ще са по 15 лева.

"Да хвърлим операта в джаза" за втори път в "Терминал 1"

Неустоимата Милица и верните й партньори в "музикалните престъпления" - шестимата превъзходни музиканти от Михаил Йосифов секстет, представят за втори път на сцената на "Терминал 1" атрактивния концерт-спектакъл "Да хвърлим операта в джаза". Събитието ще се състои на 7 декември. Специален гост ще бъде неповторимият музикант, пианист и композитор Васил Спасов. Ще звучат оперни арии в джаз аранжименти, любими песни от анимационни филми, също хвърлени в джаза, и джаз стандарти, поднесени по нестандартен начин.

Милица Гладнишка е актриса и джаз певица. Завършила е НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов", курсове по джаз пеене в Лондон и майсторски клас при проф. Милчо Левиев. Тя е Кралицата на нощта. Тя е Кармен. Тя е Тоска. И Круела де Вил. Тя е Милица и винаги е гладна за нови сценични приключения.

Михаил Йосифов

Михаил Йосифов секстет е модерна джаз формация, създадена в края на 2009 г. от тромпетиста и композитор Михаил Йосифов - един от най-добрите съвременни български музиканти, който, заедно с още петима брилянтни музиканти, оформя днешния образ на джаза в България. Михаил Йосифов секстет поднася с любов, хумор и много добра енергия джаза в най-красивия му вид.

Милица Гладнишка

Михаил Йосифов секстет са Михаил Йосифов - тромпет, Атанас Хаджиев - тенор сакс, Велислав Стоянов - тромбон, Васил Спасов - пиано, Борис Таслев - бас, Атанас Попов - барабани.

Билетите за концерта се разпространяват в мрежата на Eventim.bg на цени от 15 лв. на предварителна продажба и 20 лв. на самата дата и на място в клуба. Броят на билетите е ограничен, интересът към този момент е силен, поради което се препоръчва предварителното им закупуване, отбелязва Елисавета Петрушева.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Полет и въображение

В територията на съвременното френско кино, представено на „Киномания 2017“

Олга МАРКОВА, доктор на кинознанието

Снимки НДК

„Прекратяване на огъня“ - реж. Еманюел Куркол

Още на 14 ноември - преди официалното откриване на 31-вото издание на “Киномания”, бяхме сюрпризирани, по френски маниер, от едно специално събитие, обединяващо кино и концерт, назовано “Лодката на влюбените”. Този спектакъл, създаден през август 2007 г. за фестивала “Strade del Cinema” в Аоста, ни предложи любопитна, неочаквана комбинация между известния от историята на европейското кино 69-минутен ням филм “La Belle Nivernaise” (1924 г.) на именития режисьор и сценарист Жан Епщайн (изграден по романа на Алфонс Доде) с хора “Големите български гласове” (диригент Илия Михайлов) и триото на френския джаз пианист Франсоа Рюлан. Тя бе определена като “истинска симбиоза между импресионистичното кино и музиката на Източните Балкани”. Емоционалният разказ на екрана се нажежава от музикалния компонент - магическата сила на българските гласове, както и от оригиналните композиции на участниците в триото. Киноконцертът представя поредица от музикални картини, които коментират и допълват изображенията на филма. За неговото реализиране Илия Михайлов и Франсоа Рюлан са работили съвместно, с особено внимание към мелодията и драматичните ефекти, които могат да дадат импулс ту за неочаквана импровизация, ту за внезапна тишина. Съчетанието на разнообразна музикална чувствителност води до постигане на уникален звук и подпомагайки сюжета, се превръща в съавтор на екранното повествование.

Самото официално откриване на Седмия фестивал на френския филм (включен в програмата на “Киномания”) с майсторски изградената антивоенна психологическа драма “Прекратяване на огъня” се превърна в истински естетически празник за ценителите на седмото изкуство. За това допринесе и скромното, деликатно присъствие на самия режисьор Еманюел Куркол, с 26-годишна кариера в киното, който след успешно представяне в Камерун на този задушевен и прочувствен филм директно кацна в София. “Добър вечер - каза той на нашата публика!... - И с българския съм дотук.” “Bien venu” - му отвърна някой от първите редове! - И с френския съм дотук”. Избухна смях... От първата минута атмосферата стана задушевна. Още повече че Куркол вече беше идвал у нас преди три години, за да работи над сценария за третия пълнометражен филм на Камен Калев “С лице надолу” (копродукция на Франция, Белгия и България, появила се по екраните през 2015 г.). Този трилър-драма за трафика на хора бе изграден по действителен случай. В новата творба на режисьора няма нито конкретен случай, нито конкретен повод. Тя е своеобразно чисто географско пътешествие, в първия си план, и същевременно - дълбоко психологическо пътуване - гмуркане в душите на хората, поразени от раните на Първата световна война, във втория. Започва с кървави документални военни събития от 1916 г., за да ни “пренесе” в Африка през 1923-та, където главният герой Жорж (Ромен Дюрис) бяга от миналото си, потапяйки се в “джунглата” на номадския живот. Когато след четири години се опитва да се прибере във Франция и да приласкае своята измъчена майка и брат си Марсел - онемял инвалид от войната, приспособяването му в новата следвоенна обстановка се оказва невъзможно. “Не съм търсил специални антивоенни мотиви във филма си - споделя режисьорът. - За мен най-важно е човек да разбере както в индивидуален, така и в колективен план откъде идва, за да осмисли къде отива. Стремил съм се не към героизма, а към жертвоприношението.” На въпроса дали публиката ще усети това негово намерение, отговаря: “Всеки вижда на екрана онова, което самият иска да види. Творческият процес е индивидуален.” Още от самото начало на филмовото изкуство войната е източник за вдъхновение. Сега обаче в “Прекратяване на огъня” след първите кадри, изпълнени с убийства и насилие, които безспорно поразяват съзнанието на зрителя, виждаме дълбоко цивилизационно осмисляне на същността и последиците от една такава човеконенавистническа “касапница”.

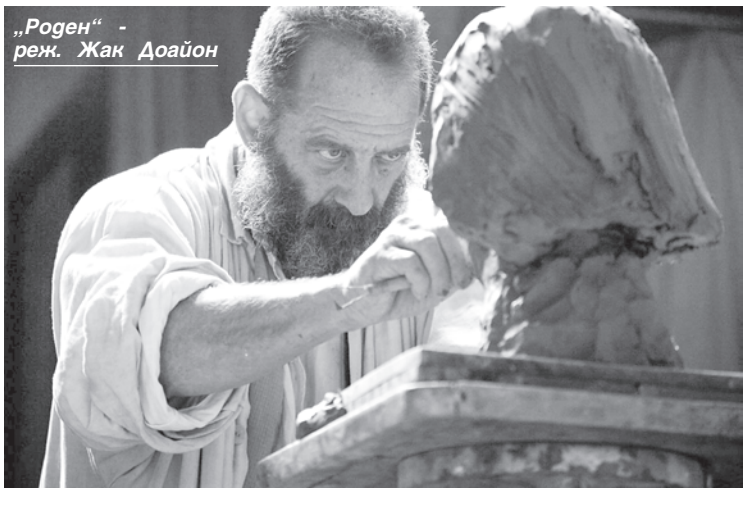
„Далида“ - реж. Лиса Асуелос

„120 удара в минута“ - реж. Робен Кампийо

„Роден“ - реж. Жак Доайон

Този филм очевидно подаде висок градус на сегашния фестивал на съвременното френско кино, който (за разлика от предишни години) покри на значимо художествено ниво широк спектър от лични и социални проблеми, при това - погледнати от съвсем различни ъгли. Тринадесетте творби, включени в него, които едновременно се показват и във Варна, и в Пловдив, обхващат основните видове и жанрове, представени с различни стилистики: от документалистиката (“Люмиер!” на Тиери Фремо, който с подбрана селекция от реставрирани филми ни пренася в зората на седмото изкуство); през биографичното кино (“Гоген” на Едуар Делюк); до комедията и сатирата (“В легло с Виктория” на Жюстин Трие, с пет номинации за “Сезар”, с прекрасно изпълнение на Виржини Ефира в главната роля, и “Рокендрол” на Гийом Кане, където актьорът режисьор Кане и Марион Котийар - двойка в реалния живот, играят самите себе си в тази сатира на остаряването под светлините на прожекторите, със смущаващ с прямотата си социален коментар); от мюзикъла (“Джанго” - режисьорски дебют на Етиен Комар по романа “Луди по Джанго” на Алексис Салатко); до трилъра (“Призраците на Исмаел” на Арно Деплешен - еротичен film noir за оформяне на самоличностите, с умели превъплъщения на Матийо Амалрик, Марион Котийар и Шарлот Гензбург). Естествено, с най-голям замах се изяви драмата: “120 удара в минута” на Робен Кампийо, с два приза от Кан т.г. - Голямата награда на журито и тази на ФИПРЕССИ; “Роден” на Жак Доайон (с Венсан Линдон в главната роля) и “Момичето от Брест” на Еманюел Берко, с отлично адаптиран сценарий по бестселъра “Медиатор 150 мг.” от Ирен Фрашон. В жанровата палитра не е пропусната и фантастиката с “Мадам Хайд” - трилър, изпълнен с ексцентричен комизъм, на Серж Бозон; свободна импровизация върху популярния сюжет за доктор Джекил и г-н Хайд от романа на Робърт Луис Стивънсън, с Изабел Юпер, отличена в Локарно с награда за най-добра актриса).

На вниманието ни се налагат умението и прецизността, с които творците на днешното френско кино пристъпват към изграждането на екранни художествени портрети. Сред интерпретациите за личната съдба и кариера на редки личности, оставили незаличима следа с изкуството си, ще отделя “Далида”. Става дума не само за лично пристрастие към темата (с години помня почти всичките й песни!), но за изключително с драматизма си внушение; за мащабно и същевременно дълбоко човешко присъствие на една личност, завоювала световната сцена (от първия й концерт през 1956 г. в зала “Олимпия” до диско вечерите; от поклоненията в Индия до върховия успех на “Gigi l’Amoroso” през 1974-та. Нашите зрители също заляха с нестихващи аплодисменти този дълбоко изстрадан, интимен портрет на една многолика сияйна жена (преди всичко - Жена!), твърде модерна, макар и живяла в не особено модерна епоха. Нейното самоубийство през 1987 г. далеч не се превръща в сензация (с каквито често се сблъскваме в американски продукции). Тя е своеобразен епилог на един изключително напрегнат и изтощителен живот, който отсява в съзнанието ни уникални естетически стойности: стилна визия и красота, специфичен глас, изключителна всеотдайност към хората. Убедена съм, че ако голяма част от така наричаните звезди на българската естрада гледат този филм, ще се откажат от нелепо дадената им “титла” и с по-скромно поведение и къртовски труд ще открият тайните на тази професия...

На финала ще припомня максимата на известния авангардист Луи Делюк още от 20-те години на миналия век: “Френското кино трябва да бъде френско; френското кино трябва да бъде кино!” Нейният неувяхващ патос за издигане престижа на седмото изкуство продължава да звучи и днес в творбите на ярките защитници на високия естетически критерий в родината на киното.

филантропия

брой достигнаха богатите хора - иона милионери и 2043 милиардери

Немного е нужно на човек, за да води нормален начин на живот

ТИВА

ейтс, редица богаташи анията "Съвместно дейст- да инвестират 500 милиона опазване, образование и Групата ще обедини своя ира в дългосрочни инициа-

Форбс", отразява един лантропията, който се фоку- между публични и частни леми "промени в системите". а ще бъде отвореното итропите и социалните ности, правителствата и Кампанията ще осъществява Щедрото обещание". До края ени първите средства.

детски живота от 1990 г. насам - това сочат изчисленията на УНИЦЕФ. Според тях за последните 25 години животоспасяващи ваксини са успели да достигнат до 86 процента от всички деца по света и пропастта между богатите и бедните държави по отношение на имунизациите е по-малка от всякога. За всеки един долар, похарчен за ваксина, светът печели обратно 44 долара от разходи за лечение на предотвратимите болести. Макар детската смъртност в световен мащаб да намалява, около милион бебета умират в първите часове след раждането, а 1,5 милиона не доживяват края на първия месец. Фондацията на семейство Гейтс е допринесла в борбата с ранната детска смъртност, като е помогнала големи общности в Руанда да бъдат обучени за правилното и хигиенично прерязване на пъпната връв, за принципите на здравословно кърмене и носене на бебетата. Благодарение на това там за последните 7 години

В БОРБАТА СРЕЩУ АЛЦХАЙМЕР

Последната дарителска инициатива на Бил Гейтс е насочена към борбата с Алцхаймер. 50 млн. долара е дал милиардерът на частния фонд "Деменция Дискавъри", който подпомага научни изследвания и разработки на нови подходи срещу болестта. Причината, поради която тази болест привлича вниманието на Гейтс, е високата й цена - емоционална и финансова, както самият той споделя. Пет пъти повече на година за медицински грижи от друг човек в напреднала възраст се харчат на година за възрастен, болен от Алцхаймер, като се има предвид и че болестта може да се развива с десетилетия. По думите на милиардера разходите за болните от Алцхаймер и други дегенеративни болести на мозъка са едно от най-бързо растящите пера в здравните системи в развитите страни. В САЩ през 2017 г. цената на тази болест е достигнала 259 млрд. долара. Според прогнози на Световната Алцхаймер организация до 2050 г. засегнатите от болестта ще са тройно повече от сега, затова са необходими действия. Макар евентуалните резултати да могат да се видят едва след десет, а и повече години. "Убеден съм, че сме в повратен момент и сега трябва да се действа, преди науката да остане на заден план за сметка на увеличените разходи за всички болни", казва филантропът.

мопомощ.

- Битката с болести: в края на 80-те години по 350

В началото на годината Бил и Мелинда Гейтс направиха отчет на резултатите от благотворителната дейност на фондацията си

отишла за фондацията "Сюзън Томпсън Бъфет", носеща името на първата му съпруга, както и за фондациите на децата му Хауърд, Сюзън и Питър. Досега Бъфет е дарил над 40 процента от бизнес дяловете си, като по изчисления на "Форбс" нетното му състояние се равнява на 76,3 млрд. долара. Богатството на фамилията Гейтс - на 88,5 милиарда.

Ето какво посочват семейство Гейтс в отчета си пред Бъфет, а и пред цялата световна общественост, като в него разглеждат по-дълъг времеви период, а не само от 2006 г. насам:

- 122 милиона спасени с 30 процента е намаляла смъртността при новородените. Смъртността от недохранване, която е причина за 45 процента от всички смъртни случаи на деца в третия свят, обаче остава предизвикателство.

- Борба с бедността сред жените: към днешна дата над 300 милиона жени в Африка и Азия са образовани и имат достъп до контрацепция. В бедните общности жените са най-онеправдани и дискриминирани, което често ги принуждава да продават телата си. Благодарение на усилията на фондацията над 75 милиона жени в Индия са се включили в групи за взаихил. деца се заразяват с полиомиелит всяка година. През 2016 г. случаите за целия свят са общо 37. "Полиомиелитът скоро ще бъде в историята. Ние с теб ще видим и края на маларията. Никой повече няма да умира от СПИН. По-малко ще са болните от туберкулоза. Децата навсякъде ще се хранят добре и смъртността им в развиващия се свят ще е толкова рядка, колкото и в развития", отбелязват своите амбиции и вярата в реализирането им Бил и Мелинда Гейтс. И завършват: "Не можем да определим дата за тези събития и не знаем поредността им, но сме сигурни в едно - бъдещето ще изненада песимистите. Благодарим ти, че ни се довери, Уорън. Няма да те разочароваме."

„Щедрото обещание" - предай нататък

В края на май 14 милиардери се присъединиха към "Щедрото обещание" и 157-те негови последователи, поели ангажимента да дарят най-малко половината от богатството си за филантропски каузи. Целта на създадената от Бил и Мелинда Гейтс и Уорън Бъфет през 2010 г. инициатива е чрез публичното обещание да се окуражат и други богаташи да последват каузата. През 2012 г., когато ДУМА (бр. 262, 10.XI.2012 г.) за първи път разказа за тази инициатива, тя беше още в зародиш. Днес каузата на Гейтс и Бъфет увлича все повече последователи.

Ето какво казва новоприсъединилият се милиардер, австралиецът Леонард Ейнсуърт, с богатство от 1,18 млрд. долара, председател и изпълнителен директор на "Ейнсуърт Гейм Технолъджи Лимитид", 60-годишен властелин в игралната индустрия:

- Предпочитам да сведа до минимум публичността на филантропските си дейности, но в същото време осъзнавам, че представянето на положителен пример е най-добрият начин да се насърчат и други да се включат.

- Когато Бог ви благослови финансово, не повишавайте стандарта си на живот. Повишавайте стандарта си на даряване - от тази максима се води Мохамед Деуджи със състояние от 1,39 млрд. долара, президент и главен изпълнителен директор на "МЕТЛ Груп". Това е танзанийски конгломерат, оперираш в 11 африкански страни и развиващ широк диапазон от дейности.

- Потенциалът не е гаранция за напредък. Можем да грабнем огромния потенциал на нашето време, ако предоставим възможност на всички хора да участват, независимо от техния произход, религиозна принадлежност, пол или цвят на кожата - казва в мотивите си да се присъедини към "Щедрото обещание" Робърт Фредерик Смит - основател, председател и главен изпълнителен директор на "Виста Икуъти Партнърс" - инвестиционна компания, която се занимава със софтуер, обработка на данни и развитие на технологиите. Богатството на Смит се оценява на 2,5 млрд. долара.

Ако всеки от богаташите последва примера на Гейтс и Бъфет, светът наистина би станал по-добро място за живот. Представете си само каква колосална сума ще се получи, ако всеки от 2043-те милиардери с общо богатство от 7,7 трилиона долара и 16,5-те милиона милионери с контролираните от тях 63,5 трилиона долара задели половината от богатството си за благотворителност! При все че това е официалният брой на свръхбогатите, колко още се крият?

КОЙ ЩЕ Е ПЪРВИЯТ ТРИЛИОНЕР?

След около 25-30 години се очаква да се появи първият човек, чието състояние ще бъде 13-цифрено число. Или поне така предвиждат американски експерти, цитирани от "Тех Инсайдър". "Несъмнено е, че след 25-30 години ще знаем кой е първият трилионер в света. Несправедливо е, но вървим натам и трябва да приемем, че ще има още по-богати хора", казва бизнесменът Сам Алтман, който е президент на най-голямата и уважавана в технологичната индустрия компания-инкубатор за стартиращи фирми. Той свързва ръста на богатството с иновациите. Тяхното развитие в правилната посока може да донесе на предприемчивите бизнесмени по стотици милиарди долари за година. Други пък смятат, че рано или късно ще бъде създаден уникален продукт, който ще се окаже търговски бум и ще осигури на своя създател рекордно състояние. Но е напълно възможно трилионер да стане и бизнесмен като Илон Мъск, който работи в няколко области, а не само в една. Що се отнася до националността, повечето експерти смятат, че първият трилионер ще е от САЩ, Индия или Китай. През следващите 50 години може да има 11 трилионери на планетата.

Страниците подготви Кристиела Симеонова

ПО ДЖАПАНКИ
С ДЖОБНИ ИЗ ФИЛИПИНИТЕ

От стр. 13

Все още личат останките от разрушителното земетресение преди 4 години. Хората избягват да говорят за него. Възстановени са някои църкви, но още има останали полусрутени сгради в центъра и покрайнините. Тридневното ми обикаляне из улиците на града ме срещна само с двама, трима туристи. Най-често градът се използва за междинна неколкочасова спирка, откъдето започват пътешествията из околните острови. Градът е прашен, а километричните задръствания не могат да се избегнат дори традиционните таксита-мотори. Някои от тесните улички не са асфалтирани и движението е затруднено още повече. Себу не е примамлив за туристи. Освен няколко сгради в центъра, пристанището, една, две катедрали и стар отбранителен форт няма какво друго да се види. Често едва кривнал от главната улица, човек се озовава в тунел от брезентови палатки и нескопосно сглобени бараки от дърво, ламарина и всякакви подръчни материали. Пред съборетините играят полуголи деца, кокошки снасят яйца, а някои дори отглеждат прасетата си направо на улицата. В импровизирани кухни продават ориз, завит в палмов лист, вода, манго и банани за дребни монети. За сравнение кило банани или манго по сергиите в курортните селища вървят 4-5 пъти по-скъпо, а по натежалите от плод дървета из селските пътища пък са гратис. В Себу си заслужава да се отиде на т. нар. народен пазар - най-евтиното и колоритно място в града. Намира се всичко - от купища сушена риба, плодове, зеленчуци, десетки видове ориз до перли и скъпоценни камъни. Единствената препоръка от местните е да се обходи по светло и с локален придружител, защото мястото е известно и с чевръсти джебчии и съмнителни "търговци". Редките златни перли, с които Филипините са известни по цял свят, се намират много по-евтино, отколкото по останалите магазини. Перлите имат различни нюанси на златистото - от цвят шампанско до тъмно, старо злато. Колкото по-наситен е цветът и по-огледална е повърхността, толкова по-скъпи са перлите. Определящи за цената са също абсолютната кръгла форма и големината й. Този вид перли са с диаметър от 9 до 13 мм и са най-редките и скъпи. В Европа цената им започва от 500 евро, докато на пазара в Себу се намират и по стотина евро едната. Предлагат ги и разни типове по уличките, но доверяването на такива продавачи може да ви изиграе лоша шега и да се окажете с две-три пластмасови топчета в ръцете.

От Себу

най-близкият рай

е остров Бохол. Само след два часа по вода човек се пренася в друга действителност, далеч от шума, клаксоните, градската глъч, мръсни улици и въздух. Там плажовете сякаш са недокоснати от човешки ръце, само моторите на снежнобелите тесни лодки с тънки подпори от двете страни от време на време раздират тишината и ти припомнят, че все пак си част от технологичния свят. Островът е известна туристическа дестинация, плажовете са широки, а финият бял пясък е съкровищница за седефени миди, раковини и морски звезди във всички цветове. Остров Панглао е малък, на юг, непосредствено до Бохол, и двата острова са свързани с мост. Там се намират най-красивите плажове в околността - Думалуан и Алона. Известни са с непокътнатата си природа, кристална вода и снежнобели пясъци, а морето е толкова чисто, че и на метър дълбочина се виждат дори най-малките мидички и корали.

Освен шикозните хотелски комплекси има и доста евтини малки местенца, където човек може да пренощува и за 15 евро на вечер. Но това не е прецедент, защото във всички страни от Югоизточна Азия човек може да намери както модерни и много скъпи хотели, така и добре обзаведени, чисти и евтини стаи. Та, ако луксът не е сред приоритетите ни, то по-голямата част от бюджета ни може да бъде насочен за туристически обиколки и забавления. А на Панглао, както навсякъде из Филипините, такива не липсват. Сред най-посещаваните места са т.нар. Шоколадови хълмове. Името идва заради цвета им, който е кафяв през сухия период на годината, за разлика от заобикалящата ги зелена природа. Над 1200-те възвишения са геоложка загадка, разположена на около 50 кв. км. На 20 км от Шоколадовите хълмове в природния резерват могат да се видят

най-малките маймунки в света

- тарсиер. Кафявите мъничета са едва 10-сантиметрови, но с дълги 20-сантиметрови опашки и ококорени огромни очи. Главата, от която стърчат триъгълни уши, може да се върти на 180 градуса, подобно на някои птици. В местността трябва да се пази изключителна тишина, защото животинките са много срамежливи и обикновено спят притиснати към някоя клонка. Преди години са били на изчезване заради намесата на човека в стремежа си да ги опитоми и направи домашни любимци. И тъй като извън естествения си хабитат умират, на острова са изградили център за изследването и размножаването им, но в природни условия. Резерватът с маймуните е в близост до друга атракция - ферма за пеперуди. На острова има невероятни видове и правителството решило да ги събере и показва на туристите. Таксата за вход е по джоба на всеки - излиза около левче. В оградено с мрежи пространство могат да се съзерцават с часове сякаш изрисувани с ярки бои големи пеперуди, които свободно летят и кацат по ръцете и косите на посетителите. На Филипините живеят около 1000 вида пеперуди, а една трета от тях се намират единствено на архипелага.

По хотелите и туристическите агенции екскурзиите из острова струват по около 30-40 лева на човек. Една трета от цената обаче се плаща, ако си я организираме сами или с помощта на моторчетата-таксита, които са за трима души.

Сред предлаганите морски турове има също гмуркане с делфини, за което ранното ставане в 4 ч. е задължително, тъй като делфините започват шоуто си около 6 ч. сутринта. Атракция за търсачите на силни усещания е и

плуването с китови акули

Осемметровите чудовища са най-големите представители на морския свят, но се славят с изключително благ характер и не нападат хора. И понеже досега не е имало инциденти, смелчаците скачат да плуват и да се снимат с гигантите. Някои обаче, подплашени от

Градска реалност в Себу

огромните размери, чевръсто се прекатурват в лодките сред гръмкия смях на местните. Много популярно е и подводното любуване на морските обитатели с шнорхел. Във водите около Филипините буквално гъмжи от цветни рибки, морски таралежи, морски костенурки и прекрасни корали.

Не е за пренебрегване и обиколка из гъстите тропически гори на островите. Предлагат се в изобилие различни турове, които обаче задължително са под вещото ръководство на местни експерти, заради опасностите, които дебнат във филипинската джунгла.

Повечето европейци предпочитат северната част на архипелага - в близост до столицата Манила, докато централните Филипини са залети с азиатски туристи - най-вече от близките Япония и Южна Корея. Заради зачестилите напоследък атентати южната част архипелага е най-малко посещаван от почиващи. Туристическите сайтове дори препоръчват южните райони да се избягват.

Архипелагът е прекрасно място за почивки и екскурзии за всеки вкус и предпочитания. По джапанки и с джобни пари можем да се насладим на екзотиката и красотата му почти във всеки месец от годината, защото температурите не падат под 20 градуса. А усмихнатите хора, ниските цени и природата, недокосната от човешка ръка, го прави привлекателен за туристи от цял свят.

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Рекет поискан!

Или как след два месеца без устройства за интернет и телевизия те карат да плащаш за „предоставена“ услуга

Аида ПАНИКЯН

Случвало ли ви се е да плащате за нещо, което от месеци не ползвате? Не?! Е, тогава ползвайте услугите на МТел и ще преживеете на свой гръб моите патила.

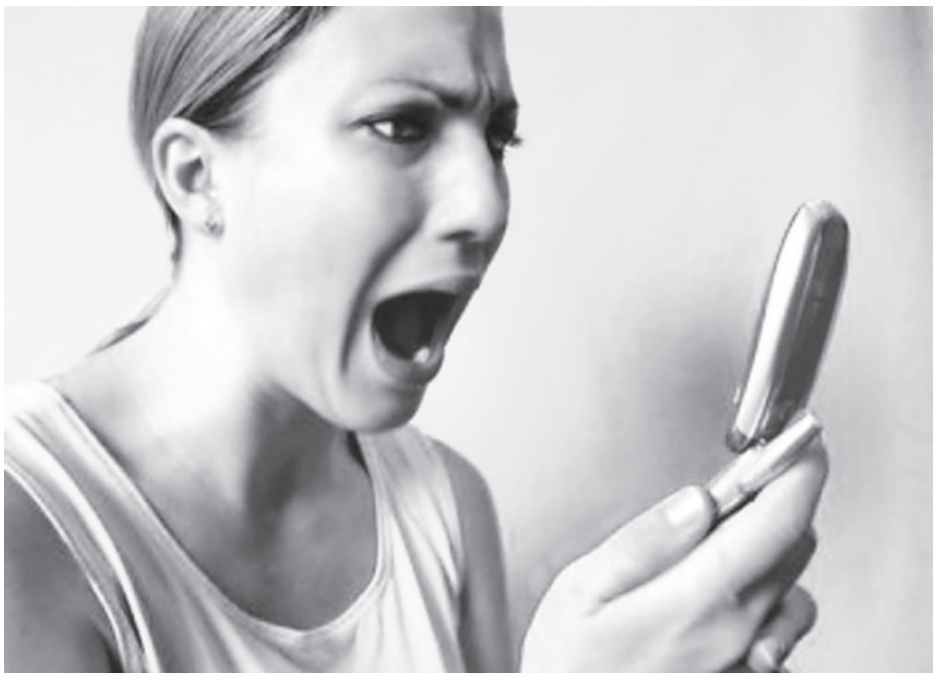
На 24 август 2015 г. сключвам 2-годишен договор за пакетна услуга телевизия и интернет - за 50 Mbps и цифрова телевизия “разширен пакет”. Не коментирам това, че услугата се рекламира като 20 лв. месечно, а като чета договора, се оказва, че 20 лв. е само през първата година, а през втората - 40 лв. месечно. Казвам си: “Е, явно качеството си струва средно месечно да плащам по 30 лв. в продължение на 2 години. Не връщам, а подписвам договора. Не коментирам и това, че през втората година качеството на услугата е сравнима с качеството на стока от гаражна разпродажба, сривове на интернета има през вечер и съм принудена да ползвам мобилен интернет от друг оператор. Но все си казвам: “Трай, през август изтича договорът!”

Всъщност, един път се опитах да им се обадя между 23 и 00 ч., но метален женски глас обясняваше, че “в момента всички наши оператори са ангажирани”. Интересно, колко заети може да са операторите в полунощ (ако изобщо има някой на линия). Друг път звънях около 21,30 ч., но

груб младеж ми „отряза квитанциите“

Макар на договора да е фиксирана дата на изтичането му - 24 август 2017 г., в средата на юли се отбивам в 2-3 различни офиса, за да попитам служители дали е необходимо да подам едномесечно предизвестие, защото в Общите условия се изисква предизвестие. Категоричният отговор е: “Не-е-е, госпожо!” Питам ги: “А къде да върна устройствата, тъй като договорът не е сключен в конкретен офис, а след телефонен разговор (чрез Телесейлс или Е-магазин) ми е пратен с куриер на “Спиди”?” Отговарят ми, че няма значение. Казвам си: “Чудесно. Значи от МТел са се научили да работят коректно с клиенти, защото преди 5-6 години пак ползвах тяхна услуга “телевизия и интеренет” и след близо 2 месеца ходене по мъките, след изтичане на договора, успешно прекратих взаимоотношения с тях...

На 24 август коректно изключвам устройствата за интернет и телевизия и напускам София. Връщам се в столицата на 3 септември и преди да съм разтоварила багажа, отивам в единия от най-близките ми офиси на МТел (“Скай Сити”) да върна устройствата. Младеж с приятна външност започва да ме убеждава да не се отказвам от услугата, после укорително ме пита защо не съм се обаждала, когато не съм имала интернет. След това звъни на шефа си, за да го пита

как да процедира. После ми дава телефона и шефът ме убеждава колко изгодна услуга ще ми предложат, стига да не се откажа от тях. Отказвам, отвратена от заучено лигавото поведение и на младежа зад щанда, и на шефа му.

Следобед отивам в друг офис (“Каufланд” на бул. “Асен Йорданов” 8 - един от офисите, в които попитах през юли трябва ли предизвестие и отговорът бе отрицателен) с надеждата да върна устройствата. След телефонен разговор на младежа (не много учтивия и явно ядосан, че прекъсвам играта му на телефона, Радослав) очевидно с повисокопоставен, оказва се, че все пак е необходимо да подам

едномесечно предизвестие

за прекратяване на договора. (Как да пускам предизвестие за прекратяване на договор с фиксирана дата на приключването му, изтекла преди 10 дни?!?) Както и да е, искам младежът да пусне заявлението. И, о, Съдба, точно в този момент компютърът му “блокира” и няма как да бъде пуснато заявлението. След 15-минутен пазарлък и още един телефонен разговор, младежът изважда стара форма на заявление за едномесечно предизвестие, попълваме го, подписваме го, с голямо нежелание ми прави ксероксно копие и си тръгвам. Казано иначе, очаква се на 3 октомври 2017 г. да изтече срокът на предизвестието и с МТел да приключим взаимоотношения.

На 23 септември със заявлението в ръка отивам в офиса на МТел в “Скай Сити” и връщам устройствата. На 24 септември призори самолетът ме отнася на другия край на света, откъдето се връщам на 22 октомври 2017 г.

На 27 октомври 2017 г. се отбивам в офиса в “Скай Сити”, за да проверя дали са приключили взаимоотношенията ни. Изведнъж се оказва, че не само дължа 2 такси по 40 лв., а и че продължавам да ползвам интернет и телевизия (нищо, че повече от месец са върнати устройствата и толкова време изобщо не съм била в държавата). Единият от служителите укорително ме пита защо съм била обикаляла от офис в офис, а на въпроса ми забранено ли е клиентът да си избира офиси, изръмжава “Да!” (С надеждата, че нещата со кротце и со благо ще приключат, не записвам името му.). След близо 4-часови препирни, едната от няколкото дългокраки, гримирани като по списание, девойки обявява, че е “префактурирала” (каквото и да означава това) и следващия месец дори ще ми върнат едната надплатена такса!!! Пак не записвам името й, защото вярвам, че

дори наглостта има някакви граници

На 15 ноември, докато съм в Брюксел, получавам заплашителен есемес от 1900: “Срокът за плащане на Вашата сметка за фиксирани услуги е до края на седмицата. Предстои спиране”. Какво ти спиране, след като от около 50 дни няма устройства, които да ми позволят да ползвам услугата?

На 17 ноември отивам отново в офиса в “Скай Сити” да проверя как ще ми бъде спряна услуга, която от близо 2 месеца не ми е предоставяна. Оказва се, че трябва да платя 2 такси. За времето, когато не съм ползвала!

На 22 ноември получавам обаждане от тел. 359 2 482 1023. Госпожицата от МТел ме изумява с въпроса си с какво да ми съдейства, защо се отказвам от услугата им интернет и телевизия, и ако има проблем с качеството, да й се доверя и да споделя. Отговарям, че аз от 23 септември не ползвам услугата, тъй като договорът е изтекъл, подала съм заявление за прекратяване на взаимоотношенията с МТел. От нея разбирам, че заявлението ми не е от 3 септември, а от 17 ноември, поради което договорът ми с тях ще приключи на 27 декември! На въпроса как според нея мога да ползвам интернет и телевизия, след като от 23 септември нямам устройства, отговаря, че въпреки това се подава сигнал към мен и съм длъжна да платя засега 2 такси, а после - и останалите до края на декември. И добавя, че ако това не ме устройва, мога да подам оплакване (кой разумен наемен работник предлага на клиент да подава оплакване срещу работодателя му?!?). До кого да подам оплакването, питам? Отговорът е няколко секунди мълчание. След което се повтарят заучените фрази, че сигнал към мен има и без значение, че нямам устройства, трябва да платя “услугата”, която уж ми се предоставя до 27 декември 2017 г.

Рекетът е поискан!

Отказвам да го дам!

Светът е малък

Зимни кошмари

Николай КОЕВ

Зима е. По принцип гаден сезон за онази част от населението, която вече е далеч от красивата част на живота, а го е ударила на преживяване. Но не мислете, че пиша тези редове за малцина българи и навлизам спекулативно в тъжните мисли на хората. Подло обаче е да се мълчи, когато повече от половината останало в Отечеството население съществува в унизителен недоимък. Когато крадливците в т.нар. преход ни превърнаха от индустриална държава в зона на повсеместна нищета и поле за експеримент на човешката издръжливост. Когато едно подозрително малко процентче е практически собственик на националното богатство и капитал. Вярно, съществуват и по-уверено кретащи във всекидневието, присламчили се я към държавна служебица, я към партия, я към евросубсидийка, я към фирма, я към възраждащите се „онези“, които не си изкарват парите, а просто си ги вземат. Но това не променя нещата, а най-малкото е повод на управляващата конюнктура да говори за някаква стабилност и ръст на... хартия. Истината е една и тя е повече от тъжна - в България се живее мизерно и несигурно. И то не от днес и от вчера, а от деня, в който родни властолюбци се наведоха раболепно и всеки откъсна не без чужда помощ част от тъканта на държавата.

Но нека се отдалечим от тържествените фанфари, да напуснем магистралите и да нагазим в многобройните кални пътища на всекидневието. По тях бродят всеки ден милиони българи. Затова и зимните им сънища са кошмарни и свързани с оцеляването. Ето някои прихванати мисли от група, седнала на чаша евтино кафе в още по-евтино „капанче“ от краен столичен квартал.

„Брат ми, вчера младите вкъщи ме обвиниха в насилие над внучето. И защо? Стискам му аз здраво ръката при преминаване на улицата, защото маса селяндури карат като изоглавени през зебрата. Ще бастисат детето. Но нали съм стара служба, годежният ми пръстен се изтъркал от едната страна и направил раничка на ръчичката на Васко. Леле, не съм бил внимателен, причинил съм му страдание. Детето им вика, че нищо му няма, но те... Четат някакви глупости, а после - ние виновни, че не им стигнали точките и не се уредили с детска градина. Как преди нямаше точки, а имаше детски градини? Сега всеки трупа точки, а народът се гърчи. Как да изкарат двамата с ниските заплати. Затова са нервни. Аз съм им сложил зелето на балкона, направил съм компоти, защото ходя преди затварянето на Женския пазар и пазарувам евтино от циганките. Псуват ни, но ни дават, дотам я докарахме. Ама кой ти мисли“, споделя бивш строител от „Кремиковци“, предоставил апартамента от соцкомбината на младите.

„Днес, ако не те сгазят джигитите, ще те отнесе я водата, я някой дрогиран или пиян кретен. То ние сме изцяло извън коловоза, ама това със стената на яз. „Бели Искър“ ме втрещи. Стената била кофти и Цацаров бързо си върза гащите с искане да се започне веднага укрепване. Ама то било голям погром с тези водоеми в страната, та и Бойко се облещи. „Водоноските“ пък искали да повишават цената на водата с някаква такса „солидарност“. Луда работа - вместо да си гледат работата, ни карат да сме солидарни в харча им. На бедняците като нас пък давали бонус - ниска цена за кубик и половина. То да сме на село, да изкараме две кофи вода от герана в поцинкования леген, ама като сме граждани к’во става? Ще се вмиришем предварително, това е“, разгъна сакрална мисъл бивш бригадир от процъфтяващо ТКЗС в Първомайско, изнасяло продукция на източния и на западния пазар.

„То, вмирисването, братле, започва от главата на рибата. Знаеш за какво ти говоря. Не може гербаджиите само да се хвалят, а народът да се гърчи в мизерия. Имало, казват, депутати в наркоразпространението. Ами, покажи ги, назови ги, излез от Министерския съвет и отиди в парламента, разобличи мръсниците. Писна ми вече - този казал това, онзи - друго. И това европредседателство... Все едно всички чакат с нетърпение ние да оправим проблемите на Евросъюза. Не ми се връзват приказките. И този началник от Брюксел - Таяни ли беше? Май дойде на инспекция тук, а и нашите вкупом бяха там да се отчитат. Но дано всичко е наред. Както навремето в стил „Балкантурист“ - ушите на гостите да пращят от мешана скара и хубаво вино. Танци всякакви и танцьорки - също, та дори и нестинарки им водихме. А и работата вървеше ударно, поне така казваха“, сподели напрегнато някогашен регионален шеф в монополната туристическа организация по онова време, когато морето не беше лукс за българите.

Така си разговарят нашенци - обикновено, цветущо, но и будно, за проблемите на деня, които точно тях връхлитат непрестанно. Те не искат думи за проценти ръст, за това колко сме важни, значими, единствени и, представете си... стабилни. Интересуват се най-вече от своята жизнена стабилност, която е неизмеримо отдалечена дори от по-скромните очаквания от това управление. И се страхуват от зимните си кошмари, които често се превръщат в реалност.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Лошо, много лошо живеем

Оцеляваме само по случайност и с луд късмет

Петра ТАШЕВА

Не повярвах на очите си, като прочетох вестта за поредната трета катастрофа с жертви в Ловешко! Зла прокоба ли е? Магия ли е?

Истината ще излезе наяве, но тя няма да върне жертвите. Отидоха си много невинни хора, деца! Причините? Много са! Но не само аз съм уверена, че ние всички сме виновни. Станахме много безотговорни и най-вече - лоши. Лоши сме към себе си, защото не се щадим в нищо. Ние не се пазим, не се предпазваме, впускаме се в рисковани дела и действаме безразсъдно. Така обричаме на опасности не само себе си, но и хората с нас и около нас.

Защо е нужно да се пътува в дъждовно време, когато пътищата са мокри? Защо е нужно да поемаме работа, която не е за нас? Всяка дейност си иска специфичните условия, иска си добре подготвените специалисти и не всеки е за работата, която желае и която поема. Дали всеки, който шофира, е подходящ за това? Има ли прецизен контрол над шофьорите? Пък и те самите водят ли здравословен и хигиенен начин на живот, за да са винаги във форма за шофиране? Силно се съмнявам в това, защото повечето от българите днес употребяват почти всяка вечер твърд алкохол. Кой от тях си казва: "Утре ще карам кола, ще возя себе си или много хора и не бива да пия"? Кой от тези водачи на превозни средства си ляга навреме, за да е свеж, бодър и уверен на волана?

И сигурни ли сме, че контролните органи са безупречни в проверките си? Ако да, защо тогава всеки ден черната хроника ни е толкова "богата" на жертви?

Всички сме подложени на невероятен стрес, който е пагубен за здравето ни. Стресът ни е сервиран от нашия труден живот. Но и самите ние сме виновни, защото много е важен начинът, по който го живеем този труден живот. Здравословен ли е ежедневният ни режим? Здравословна ли ни е храната? Ами питиетата, които изпиваме? А почивката каква ни е?

Сега много от младите, пък и от зрелите хора имат абсолютно вредни навици и ритъмът им на живот предразполага към сериозни болести. Повечето от трудещите се се прибират от работа късно и чак тогава сядат на масата, за да се хранят. Отдавна няма вече столове в предприятия, институти и фирми. Много от гражданите отиват на работното си място, без да са закусили, защото са си легнали късно, стават недоспали и тръгват, без да са хапнали и залък. Това е много вредно. И с децата ни е така. На колко от тях родителите имат възможност да им поднесат сутринта топла закуска, да ги изпратят на училище с плод в чантата?

Денят на много българи започва лошо. Как искаме такива работници да са прецизни в работата си, като те не са си отпочинали добре, не са нахранени както трябва, а и много от тях са ядосани на себе си, на близките си, на всичко и на всички!

У нас за много от трудещите се вечерята е единственото им хранене за деня, като тя започва с обичайното "успокоително" - с алкохола. Мнозина от тях заспиват в малките часове на другия ден и пак почва ежедневната им въртележка: късно ставане, бързане, късно лягане, недохранване, недоспиване! В почивните дни пък нощта е време за забавления, а денят се проспива и ето ти го лошия резултат от целия този нездравословен начин на живот. Като се прибавят и вредните храни, които предлага пазарът ни, ясно е защо сме болни и защо живеем кратко.

Отдавна у нас не се виждат усмихнати и приветливи хора. Почти всички са недоволни от живота си, от обкръжението си, от колегите си, от началниците си, от управленците, от държавата, от слънцето, от климата, от всичко! Може ли при това недоволство да се работи съвестно и резултатно? Много чести са и пагубните инциденти по работните места. Почти всеки ден има жертви на работни площадки и по пътищата ни. Оцеляваме само по случайност и с луд късмет. Жалко е, но такива са фактите. Ние станахме врагове помежду си! А врагове сме най-вече на себе си.

Путин ще обяви кандидатурата си за нов мандат до месец

Петър КУЦАРОВ

За предстоящото издигане кандидатурата на Путин за нов президентски мандат се подготвят две площадки - народна и партийна. Това са предстоящите два форума, които ще се проведат почти едновременно - в последната декада на 2017 година. Общоруският народен фронт /ОНФ/ ще заседава на 21 и 22 декември, а конгресът на управляващата партия Единна Русия /ЕР/ ще премине на 22 и 23.12.2017 г. Главната цел и на двата форума, наред с рутинните въпроси, е да се посочи кандидатура за предстоящите през март 2018 г. президентски избори. Естествено е ОНФ и ЕР да посочат името на действащия държавен глава.

Но преди да бъде издигната кандидатурата му, самият В. В. Путин трябва да обяви дали ще се кандидатира за високия пост. Ето защо може да се предположи, че Владимир Владимирович ще обяви решението си в навечерието на споменатите два форума. Съвпадението на датите на двата конгреса не е случайно. Това е сигнал, че ОНФ и ЕР ще обединят усилията си в предстоящите президентски избори. Решението на посочените два конгреса ще посочи, че настоящият държавен глава на Русия се ползва не само от партийната подкрепа на управляващата партия, но и от широката подкрепа на народа в лицето на ОНФ. Подобно решение устройва различните групи в Кремъл. По традиция Путин участва в работата на споменатите висши форуми на ОНФ и ЕР и ще благодари за изразената подкрепа на неговата кандидатура за президент на Руската федерация на предстоящите избори.

С действията си през последните две седмици президентът показа основните черти на своята предстояща предизборна кампания. А това е показател, че В. В. Путин ще участва в президентските избори през 2018 г. Този извод се потвърждава от участията му в голям брой публични мероприятия както по въпроси на международната политика, така и в решаването на вътрешнополитически проблеми. Така обективно се подчертава широката компетентност на държавния глава и необходимостта именно от неговата намеса за разрешаването на един или друг проблем. Тези действия на президента са косвен показател, че Путин е започнал предварителна подготовка за все още необявената президентска кампания. Той демонстрира способност да работи едновременно в Москва, да се занимава с вътрешнополитически въпроси, след обяд да "прескочи" до Сочи за среща с чужд държавен глава и на следващия ден да повтори посочената схема. А това подсказва, че предизборната компания на Путин ще се характеризира със същите работни елементи. Защото "бащата на руската нация" постоянно работи и не се нуждае от допълнителна предизборна агитация.

Ако се върнем към конгреса на ЕР, и. д. секретар на партията обяви, че очакват Владимир Путин не само като гост, а се надяват, че именно конгресът на партията ще издигне кандидатурата му за президент. Впрочем дали конгресът на ОНФ или на ЕР ще издигне кандидатурата на Путин за президент, няма никакво значение, тъй като руският държавен глава се ползва с достатъчно висок рейтинг.

Почти едновременното провеждане на двата конгреса е показател, че Владимир Путин ще посети и двете мероприятия. А ако участва в предстоящите президентски избори, настоящият държавен глава на Руската федерация сам ще обяви за това преди провеждането на посочените два конгреса.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Химн на надеждата

„Ален мак” - песента и авторът

Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

Някак си не върви, не е честно. Песента е легендарна, любима на поколения българи. А авторът й - почти незнаен. Или пък авторството пристрастно се приписва на Дядото. Докато той е само един от почитателите, горещите любители на този прекрасен символ и химн на надеждата за бъдещето. Написан от родения във Враца на 7.XI.1887 г., и започнал от чин артилерийски подпоручик, Иван Сокачев. който подписва своите творби с псевдонима “Ален мак”. До 1912 г. той служи във 2-ри артилерийски полк във Враца. По бойните поля на Балканските войни тръгват първите им дни. А стихотворението си, както е датирано от автора, е написал при Чаталджа - 1913 г. Още едно потвърждение, че най-хубавото е най-трудното!

Когато се връща от фронта българският поет, писател, военен и фронтовак, автор на пътеписи, фейлетони, ловни разкази, журналист и общественик Иван Сокачев, дава своето стихотворение “Ален мак” на

музикантите от софийското ресторантче „Дълбок зимник”

близо до Орлов мост. Които го претворяват в познатата ни популярна песен. В ресторантчето пък често се отбивал Димитър Благоев-Дядото. И там веднъж той чул песента за аления мак. Много му харесала и развълнуван помолил музикантите на няколко пъти да я изпеят пак и пак. Сетне започнал да идва всяка вечер в “Дълбок зимник”, за да я слуша. Докато песента не излиза извън стените на ресторантчето. И не е запята от хората. Като символ и химн на надеждата за бъдещето!

Никой друг и не подозира, че текстът на песента е създаден на фронта. След един от боевете при Чаталджа, в заснежената, мокра, кална, студена и с много жертви зима на 1913 г. Всичко го има в този текст, вероятно след тежък бой, на офицера Иван Сокачев. И дълбоката носталгия по родината и близките, и надеждата за бъдещето, и силната обич към земята и житата... За пръв път стихотворението е поместено в сборника “Войнишки другар”, издаван в полка от самия Иван Сокачев. А когато той се връща от фронта, допуска, че от този текст би могло да стане песен, да се приспособи с мелодия. И така с повече или помалко случайност и късмет, музикантите от “Дълбок зимник” я запяват,

чува я Дядото

харесват я и останалите посетители в ресторантчето и извън него и се запява от всички.

Малко странна изглежда датировката, поставена най-вероятно от самия автор. Чаталджа в българската военна история и като епизод от Първата балканска война е едно твърде скръбно име. Военните капацитети говорят за Чаталджанска “настъпателна операция” на Първа и Трета българска армия, проведена на 17 и 18 ноември 1912 г. Не би могла да бъде настъпателна, след като войските не са мръднали и метър напред. И търпят впечатляващо поражение с повече от 1480 убити, повече от 1400 безследно изчезнали и над 9000 ранени. Може само да бъде планирана като настъпателна. Но е пълен провал. Лично на главнокомандващия цар Фердинанд и приближените му. След блестящите победи при Лозенград и Бунархисар Турция е сломена и изплашена. И предлага незабавно примирие при всякакви условия. А за щенията на нашия цар знаем, иска Цариград. И независимо, че началникът на щаба на действащата армия генерал Михаил Савов е против, без дори началникът на артилерията генерал Пантелей Ценов да е информиран...

нашите тръгват в настъпление

Двете армии са обединени само формално, няма общо командване, няма дори план за настъплението. Численото превъзходство на българите - 120 000 души и 462 оръдия срещу 110 000 и около 350 оръдия на турците, не е никакво основание за надежда. Турците предварително и надеждно са укрепили района. На тяхна страна е и прилежащата местност. Впечатляващи са оправданията и обясненията на Фердинанд след напразните жертви. “Да не каже някой след това, че не сме опитали!” И в края на ноември е сключено отдавна предлаганото примирие.

Навярно при такова потискащо, почти отчайващо наст-

Иван Сокачев

роението е писал стихотворението си “Ален мак” артилерийският подпоручик Иван Сокачев. Но точно неуспехът на замислената като настъпателна операция осуетил възможността за поизгодно примирие, като че ли въздига младшия командирски състав на армията ни. Наложителна тук е аналогията между подпоручик Сокачев със стиховете му в “Ален мак” и подпоручик Стамен Панчев и всеизвестното му “Сине мой”. В

ненужните кръвопролитни боеве при Чаталджа

той загива. А стихотворението си явно написва непосредствено преди смъртта си.

Артилерийска колона на път за Чаталджа

Завършилият заедно с Владимир Стойчев и Крум Лекарски Военното училище в София през 1908 г., Иван Сокачев участва във всички войни, които България води до 1945 г. Взема активно участие и в двете фази на Отечествената война 1944-1945 г. в състава на Първа българска армия. Лично командващият Трети украински фронт маршал Толбухин го награждава с орден “Ал. Невски” - II степен, за проявена лична храброст. Това е отличие, което притежават не много българи. А военната кариера на автора на “Ален мак” върви твърде устремно нагоре. Кавалер е на още много награди. Той е представителят на България в Комисията по репарациите след войната, член е на ръководството на Българския олимпийски комитет.

Ето как се трупат на камара имена, дати, събития... Точно в тези дни преди точно 105 г. на 17 и 18 ноември 1912 г. се води Чаталджанската настъпателна операция под общото командване на генерал Радко Димитриев. И се е получило твърде пародийно, че следващият ден - 19 ноември, е празникът на Сухопътните ни войски. Заради големия успех в боевете при Сливница през 1885 г. А може да се погледне и по‘ иначе. Пак на този 19 ноември, но през 1942 г., преди 75 години, започва артилерийската подготовка на Сталинградската наистина настъпателна операция. Времена, както често повтаря най-добрият познавач на прозата полк. Георгиев.

Ален мак

Ален мак, самотен скръбен,
сред буйна нива е цъфнал
и огнен поглед неутешно
към тежък клас е приковал.

Нерадост... мисли го измъчват:
“Защо никнах, защо цъфтя?
Безвестно тука ще окапя,
ненужен никому в света...

А утре - жетва приближила,
жетвар плодът ми ще пилей
и нейде вятърът далече
безследно семе ще отвей.”

Но тих ветрец повея нежно
и чу сам аления цвят,
на скръб и болки накипели
прошепнат тихичко ответ:

“От твойто семе ще поникнат,
ще цъфнат огнени цветя.
И ален мак ще гизди вечно
букета мил на пролетта!”

Чаталджа, 1913 г.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 25.11.2017 г. се навършва ЕДНА ГОДИНА от смъртта на

ЛЮБОМИР ИВАНОВ ТОШЕВ

(1928 год. - 2016 год.)

Една година без теб, но винаги ще бъдеш с нас.
За един живот, изпълнен с много обич, всеотдаен труд и достойнство, няма забрава.
За всичко ти благодарим!

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

40 ДНИ
от загубата на скъпия ни съпруг,баща и дядо

РАД НИКОЛОВ ПЕОВСКИ

1930 - 2017

Да си спомним за него с обич и признателност за любовта и грижите, които ни даряваше.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От семейството

ТЪЖЕН ПОМЕН

40 ДНИ, откакто ни напусна завинаги нашата мила и незабравима

ЕЛКА МИХАЙЛОВА ДОЧЕВА

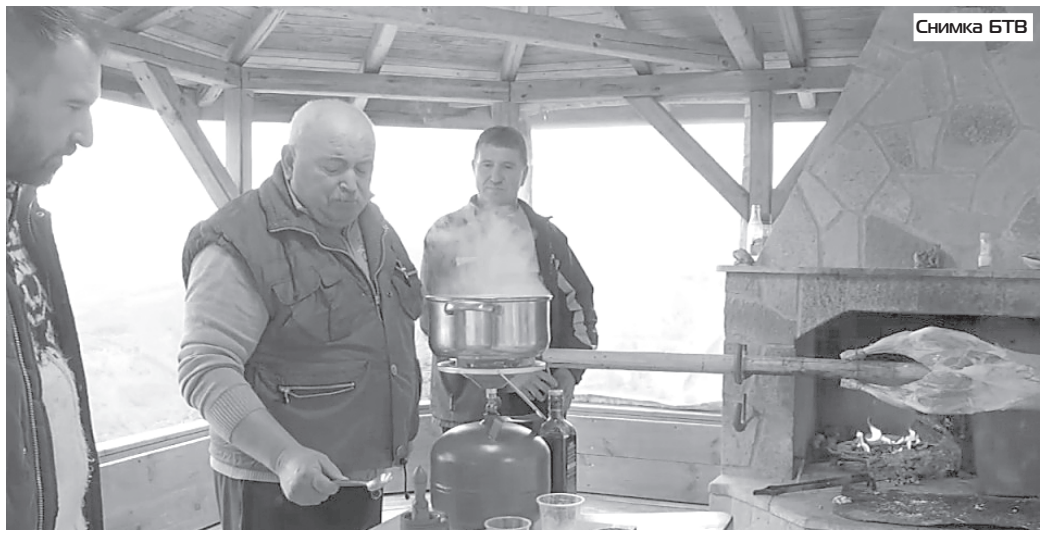

(1928 - 2017)

Елка бе вярна последователка на социалистическите идеи през целия си живот. Всеотдайна, работлива и скромна, тя отдаде всичките си сили на културния фронт и за реализиране на социалистическия идеал.

ДА СЕ ПОКЛОНИМ И СВЕДЕМ ГЛАВИ ПРЕД СВЕТЛАТА Й ПАМЕТ!

От опечаленото семейство, роднини и приятели

Снимка БТВ

От родопското село Река "ловците на храна" шеф Андре Токев и Събин Ранков ще покажат на зрителите на БТВ как се приготвя чеверме, както и традиционни местни вкуснотии

Уредиха Георги Харизанов за шеф в тв „Европа“

Гербаджията кацна в телевизия, за която запознати подозират, че е собственост на Делян Пеевски

Гербаджийският кадър Георги Харизанов се сдоби с нов началнически пост. От 20 ноември той е изпълнителен директор на телевизия "Европа", съобщиха от медията. Въпреки началническата си позиция Харизанов ще продължи да води "Реакция", което се излъчва всяка неделя от 20 до 22 часа. Предаването е съвместен проект на телевизията с Института за дясна политика, чийто основател е той. Медийното му развитие започва от "Канал 3", където се изявяваше като водещ на предаването "Имате думата". Харизанов получил покана за поста от собственика на медията Добрин Иванов, а общото събрание на дружеството от 8 ноември одобрило номинацията.

Името на Харизанов нашумя покрай скандалното му назначение начело на "Напоителни системи" в първия кабинет на Бойко Борисов. Към момента на назначаването си в звеното под шапката на Министерството на земеделието той се оказа без диплома за висше образование. От април 2005 г. срещу него има и влязла в сила присъда за изнудване. Бил е обект на интерес на разследващите органи като заподозрян за заплаха с убийство към млада жена и за кражба на 53 000 лв., извършена през 2001 г. от сейф на строително дружество.

През март тази година Софийската районна прокуратура повдигна обвинения на изпълнителния директор Стайко Ганчев и на членовете на борда на директорите на "Напоителни системи" Георги Харизанов и Радослав Чеглайски за съзнателно сключване на неизгодна сделка, като Ганчев е извършител, а Харизанов и Чеглайски са помагачи. Досъдебното производство срещу тримата е образувано на 30 септември 2013 г. и бе във връзка със съмнения, че са ощетили дружеството при търгове за продажба на скрап.

Харизанов нашумя и като особено активен напоследък гербаджийски пропагандатор. Като активист на ГЕРБ съм залесявал Западния парк и съм боядисвал огради на детски градини, хвалеше се той, като допълваше, че е помагал с логистика и каквото можел на кварталната организация на ГЕРБ. Докато оглавяваше "Напоителни системи" привлече вниманието на медиите със скъпарски обувки и часовник.

Кабелната новинарска телевизия има 16-годишна история. "Европа" е основана от Емил Стоянов, брат на експрезидента Петър Стоянов. Първата ѝ емисия е излъчена на 14 април 2001 г. от студиото в Пловдив. Медията се откроява като проправителствена медия и често защитава политиката на ГЕРБ. От извлечението на книгата на акционерите в Търговския регистър се вижда, че едноличен собственик на капитала на телевизия Европа" от юни 2017 г. е Добрин Иванов, пише "Капитал". Медията уточнява, че той влиза в телевизията с дял от 40% още през юли 2015 г. Останалите 60% се държат от "Бета 1" АД, управлявана от Станислав Гарановски. Предишният собственик на "Европа" Емил Стоянов се оттегли окончателно през септември м.г.

За Добрин Иванов се твърди, че е приближен на депутата от ДПС Делян Пеевски. Фирмата му "Дипи" придоби от свързаната с Пеевски "Вифот Лимитед" вземане от оръжейния завод "Дунарит", което няколко седмици по-късно продаде на синдиците на КТБ срещу обещание да му бъде платено с активи на банката, които вече са били предлагани на търгове, но не се е намерил купувач, твърди "Каптал". Досега няма информация какви точно активи е получил Иванов, добавят от медията. Освен на "Дипи" Иванов е собственик на "Емона 2000", която има бизнес със заведения и ресторанти. Той държи 90% от "Трансмобил", която участва в секторното сдружение на оръжейните фирми и за миналата година има оборот над 50 млн. лв.

След 25 г. Севда Шишманова си тръгва от БНТ

От 1 декември шефката на дирекция "Програма БНТ1" Севда Шишманова напуска Българската национална телевизия, съобщиха от медията. Тя напуска телевизията след 25 години в нея. Програмната шефка на БНТ 1 е депозирала оставката си още в първия ден от встъпването в длъжност на новия изпълнителен директор на националната телевизия Константин Каменаров. "Винаги съм приемала тази позиция като мандатна и в съответствие с изпълнение на гласуваното ми професионално доверие за защитената публично концепция за развитие на БНТ1 в този период", мотивира напускането си Шишманова. Все още не е ясно накъде ще поеме професионалния си път оттук насетне. БНТ цени високо постигнатото от Севда Шишманова и благодари за нейната всеотдайност и професионализъм, заяви след напускането ѝ Каменаров.

Шишманова започва кариерата си като репортер в "По света и у нас", след което е международен кореспондент, припомнят от БНТ. От 2004 до 2010 г. бе член на Управителния съвет на БНТ, а през последните 7 години оглавяваше дирекция "Програма БНТ1". Автор на над 15 документални филма, участвала е в създаването на сериалите на БНТ и е била член на международното жури на редица филмови фестивали, припомнят от БНТ. Тя е създател на "Денят започва с култура", "История.bg", "Лачените обувки на българското кино", "Пътуващо кино с БНТ1", по време на двата си мандата реализира проектите "Голямото четене", "Ръкописът", "Малкото голямо четене", " Голямото Рок Междучасие" и сериалите "Под прикритие" и "Четвърта власт".

Наз@ем от мреж@та

Новата шефка на Народното събрание Цвета Караянчева попадна под прицела на онлайн коментаторите от първия миг, в който името ѝ се завърти за поста. Устойчивостта на нервите ѝ, избухливата ѝ природа и острият ѝ език накараха хората от форумите да се усъмнят колко дълго ще продължи спокойствието в НС.

● Всички жени от ГЕРБ в парламента, са усойници! Просто Борисов такива ги избира. Да вдигат врява и да съскат, а той да върви след тях, и като доброто ченге, да оправя нещата.

● Хамалския език е запазена марка по стадионите, особено в провинциалните градове. На мога да рабера как някои депутати прескочиха този широк трап, изтръскаха сламата от обувките и се вземат на сериозно. Вероятно е свързано с ръководните начала, поствени отгоре.

● Наистина ли това ни е капацитета като народ? Или просто в мътилката отгоре излиза боклука.

● Калинка Караянчева е поредната назначена от падишаха некадърница, безкрайно неподходяща за важния държавен пост, който заема.

● Караянчева все още не е дала адекватно обяснение какво правече на конгреса на Ердоган. На който конгрес бяха обявени намеренията му за конституционни промени и президентска република.

И таз мома ръкопляскаше и цъфтеше.

● Тази не е ли креслива истеричка??? В момента в който я насъскат ще си демонстрира кресчендото.

● Ало дебилите , след това нещо всеки може да стане Председател на Народното събрание , вижте до къде смъкнахте нивото на парламентаризма в България ! Направете си труда да проверите какви велики българи са заемали тази длъжност... свинска държава управлявана от един свинар!

● Днес сутринта слушах кокошката. Тя вече говори като "истинска" софиянка - "ходиме", "говорime" и т.н. Нищо, че не различава Именителен от Винителен падеж.

● Каквата държавата такъв и езика. Сложете образователен ценз на депутатите и тест по правоговор.

● госпожата, на която шефът и го въведе това говорене в политиката. речника им се състои от 100 думи и тогава обясняваше, че говорил на разбираем за хората от улицата език. Вие ГЕРБавите като сте прости и сте прочели по една книга през живота си, това не означава че и хората са като вас.

● На малко прасе и нов началник не се радвай,защото не знаеш каква свиня ще излезе

● Да припомня: "Единствената лента, която преряза Пламен Орешарски, е на ресторант в Пекин", заяви Караянчева. Председателят на парламента Цецка Цачева обаче я поправя, че лентата била във Виетнам. "Е, то Пекин е във Виетнам", отвърна Караянчева.

● На парламента ни авторитета
ще скочи с Караянчевата Цвета,
че въпреки селяшкия си вид,
тя е добре известен ерудит.
Тя знае нещо, дето азне знам -
Пекин е столица на Виетнам

● Да смятаме ли, че новият сезон на великите географски открития вече е открит? Щото с тая на тази най-висока трибуна в държавата какво ли не може да се очаква...А след това може Боко да я прати посланик в Нубия, да си опреснява знанията...

● Дядо Коледа да ѝ подари един голям глобус. Препоръчително е!

- Познанията на тази по география са като на плеймейтка. Кой допуска такова нещо да се добере да върховете на държавата???

Българи, засрамете се. Гласувате за тотални глупаци, които унищожават Родината ни и бъдещето на децата ни.

● Те и главанака го бяха одобрили та и веднъж вече го спасяваха като "незаменим" ама се видя че боко си пази столчето ....Има ли тази някакви юридически познания или като главчев ще кима с глава и ще чете дневния ред..То май за това и хигиениестката на парламата става че и по малко щеше да иска..

● На завалията Главчев му скроиха Номера на китайката (без никакви аналози с Виетнам и столицата му Пекин)

● Махнаха Главоча и избраха Виетнамската патица по пекински.

А държава, в която председателският съвет на парламента ? се командва от премиера, е всичко друго, освен парламентарна република.

Сега ще си гласуват на воля Закона на Шишко и Ментата за доопосквaнето на КТБ, харизването на "Враня" на Дедо Цар и още знайни и незнайни поразии...

Спи, народе, спи, докато се свършиш!

(Запазен е оригиналният правопис)

Страница на Павлета ДАВИДОВА

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Очаквайте

„НАСТРОЕНИЕ” С КАМЕЛИЯ ТОДОРОВА И МИЛЕН КУКОШАРОВ В „СОФИЯ ЛАЙВ КЛУБ”

„Черен петък” след „Черна комедия” в Театъра на армията

Билетите, купени днес, утре и в неделя за представления през ноември, декември и януари, са по 7 лв.

Снимка ТБА

“Черна комедия” - пост. Иван Урумов

След “Черна комедия” от Питър Шафър, чиято премиера бе на 22 и 23 ноември, в Театър “Българска армия” предстои “Черният петък” (24 ноември), “Сивата събота” (25 ноември) и “Обикновената неделя” (26 ноември). Само в тези дни касата на театъра ще продава билети за всички представления, продукция на ТБА, през ноември, декември и януари на цена от 7 лв., научи ДУМА от Деница Димитрова.

“Черна комедия” се играе на 28 ноември, а през декември - на 7, 19 и 28. Една на пръв поглед обикновена авария в електрозахранването поражда куп смешни ситуации и неочаквани обрати, в които са замесени привлекателен млад скулптор (Веселин Анчев), бъдещата годеница (Луизабел Николова), бившата любовница (Евелин Костова), властния баща-военен (Георги Къркеланов), изтънчен съсед (Владислав Виолинов), пияна стара мома (Анастасия Ингилизова) и богат меценат-милионер (Моню Монев).

Ако все още не сте гледали “Саломе” - постановката на Диана Добрева, която е истинска наслада за сетивата, може да го направите на 27 ноември или 20 декември. В ролята на Саломе е самата Диана, превъплътила се в магнетичната юдейска принцеса. Дъщерята на Иродиада пожелава пророка Йоан Кръстител, но невъзможната й любов я превръща в чудовище.

Време за “Секс, наркотици, рокендрол” са 30 ноември и 12 декември. Култова постановка, която не слиза от сцената на Театър “Българска армия” вече 25 години. В компанията на Ивайло Христов, Добрин Векиловдони и Коцето Калки има много, много музика и смях.

“В полите на Витоша” самият автор П. К. Яворов описва драматичната история между него и Мина. Една историческа любов, която Радина Кърджилова, Веселин Анчев, Иван Радоев, Стефка Янорова, Явор Бахаров, Гергана Плетньова, Тигран Торосян, Луизабел Николова, Стойко Пеев, Асен Кобиларов, Калин Иванов пресъздават по великолепен начин е на 5 декември.

“Тартюф” - комедията на нравите, която ще ни пренесе в друга епоха, може да гледаме на 8 декември. Авторът Молиер улавя духа на престорената и осмива алчния човек. Сюжетът е актуален и днес и не слиза от световните сцени. Веселин Ранков, Иван Радоев, Гергана Данданова, Евелин Костова, Тигран Торосян, Владислав Виолинов, Гергана Плетньова, Веселин Анчев, Калин Иванов, Луизабел Николова, Симеон Дамянов и Асен Кобиларов са главните заподозрени за доброто настроение, което ще ни донесе “Тартюф”.

БЪЛГАРСКИ ПОЕТИ С КИТАРА СПЕЧЕЛИХА НАГРАДИ НА ФЕСТИВАЛ В БЕЛГРАД

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Мат Петрарка, американец, който отскоро живее в София, се класира на първо място и свири в стил алтернативен рок, като впечатли публиката на Кантфест в Белград с авторската си песен “Run Within”. Втора награда получи Марияна Добрева, опитна певица от Бургас, основателка на рок група “Силует”. На четвърто място се нареди младият талантив музикант Борис Масларски, син на известния бард Асен Масларски. Борис спечели с огромна преднина на първия полуфинал, научи ДУМА от Лили Друмева.

Кантфест се състоя за четвърта поредна година в сръбската столица между 17 и 20 ноември, както ДУМА писа. Конкурсната програма включваше 24 артисти от Сърбия, Хърватия, Словения, Босна, Македония и България, които изпълниха по две песни в две конкурсни вечери - полуфинал и финал. Полуфиналите се проведоха в Индиджа и Белград. Най-добрите 12 участници бяха включени във финалната вечер, която се организира и излъчи от сръбската телевизия “Studio B”. Събитието бе в стила на риалити формати като “Гласът на България” и “X-Factor”. Четиричленно жури в състав Миодраг Якшич (продуцент и издател), Бранимир Локнер (музиковед), Иван Кичанович (поет с китара, победител на Кантфест 2016) оценяваше изпълненията, а публиката имаше възможност да гласува с SMS-и. Сред членовете на журито и почетен гост на фестивала беше българската кънтри певица Лили Друмева.

РУТ КОЛЕВА ТРЪГВА НА НАЦИОНАЛНО КЛУБНО ТУРНЕ

Снимка Дориян ТОДОРОВ

Рут Колева обяви датите за своето национално клубно турне, след големия успех на концерта в зала “България” с участието на Софийската филхармония. Обиколката започва днес във Велико Търново и ще продължи в Севлиево (25), Пловдив (1 декември), Варна (2), Бургас (16) и Русе (23). Феновете на Рут ще имат възможност да чуят най-новите песни от дългоочаквания албум “Confidence. Truth”, който излезе официално в онлайн магазините и беше представен със спектакъл. Миналият четвъртък Рут Колева лайв бенд с диригента Владимир Джамбазов и музикантите от Софийската филхармония представиха зашеметяващ спектакъл в зала “България”, със специалното участие на любими български музиканти. За пореден път певицата разчупи стереотипите за българска музика със своя емоционален двучасов концерт, който обедини разнообразието на стиловете, за да подчертае общото между тях - любовта към изкуството. В началото на концерта Рут покани на сцената талантливата 10-годишна певица Жени Радева, с която изпълни в дует своето парче “Нищо друго”. Малко по-късно гостите имаха удоволствието да чуят най-доброто от Иво Папазов-Ибряма, Орлин Павлов, Стефан Вълдобрев и хип-хоп артиста Жлъч с изпълнение на новия сингъл “Безтегловност”.

КРАТКИ

Димо Димов с клавирен рецитал в зала „България”

Един знаменит български пианист - Димо Димов, и сонати на Бетовен ще звучат в последния за годината концерт на Нов симфоничен оркестър. Последната - 32-ра соната, звучи изключително рядко на световните сцени. Българската публика има шанса да се радва на пианист от ранга на най-големите и да чуе този шедьовър, подчертават организаторите. Димо Димов ще изнесе своя клавирен рецитал на 27 ноември от 19.30 ч. в зала “България”.

Още два спектакъла на „Кармен”

След големия интерес, предизвикан от новата премиера на операта “Кармен” от Бизе от Софийската опера и балет предлагат още два извънредни спектакъла - на 28 ноември от 17 ч. и 30 ноември от 19 ч. Цените на билетите са 40, 30, 25, 20 и 15 лв., за ученици, студенти, преподаватели и пенсионери - специална цена на билета 10 лв. (отстъпката важи само на билетната каса).

Книжовна среща с Нидал Алгафари

Тетралогията на Нидал Алгафари “Боже, защо Господ лъже?”, “Алах, милост нямаш ли?”, “Любиш ли, ти Бог си” и “Орисани да избираме”, ще бъде представена на 27 ноември от 18.30 ч. в литературния клуб на Столичната библиотека с участието на автора и “Студенти за българската литература”. Входът е свободен, ще има книги и възможност за автографи.

Русенски кукленици гостуват във Велико Търново

В съботния афиш на Куклен театър “Весел” на 25 ноември от 11 ч. в читалище “Искра” във Велико Търново гостува премиерният спектакъл на Държавния куклен театър в Русе “Малката кибритопродавачка” по Андерсен. Най-новото заглавие от афиша на русенските кукленици ще бъде представено за любителите на театралното изкуство и на търновска сцена. Постановката е на режисьора Валентин Владимиров, сценографията и куклите са на Валентина Германова, а музиката - на Станимир Иванов. Приказната история разказват актьорите Симона Димитрова, Нели Тодорова, Кремена Станева, Хубен Нурев и Мартин Маринов.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Очаквайте

ПЛАМЕН БОНЕВ СНИМА ВИДЕО НА СКАЛАТА НА САМОУБИЙЦИТЕ

Тайната на младостта е в шоколада и виното

Умереното пиене, определено като до 7 напитки седмично за жени и 14 за мъже, значително намалява риска от смърт

Яденето на шоколад и пиенето на червено вино могат да предотвратят бръчки, твърдят изследователи. Учените открили, че какаовото лакомство и нискоалкохолната напитка допринасят за подмладяването на старите клетки, карайки ги да изглеждат по-здрави.

Екипът от изследователи прилага съединения, базирани на химикали, които естествено се срещат в червено вино, тъмния шоколад, червеното грозде и боровинките. Тези храни са богати на флавоноиди, които са известни със своите антиоксидантни и противовъзпалителни ефекти.

Когато застаряваме, нишките на ДНК в клетките ни постепенно губят защитните теломери, пише bistro.bg. А в рамките на часове от опита с така наречените

реверсаролови анализи старите клетки започват да се делят и теломерите им стават по-дълги.

Д-р Ева Каторе - изследовател в университета в Ексетър, която е извършила експериментите, е изненадана от степента и бързината на промените в клетките. "Когато видях някои от клетките в съдовете за култивиране, не можех да повярвам. Тези стари клетки изглеждаха млади. Беше като магия. Повторих експериментите няколко пъти и във всеки един случай клетките се подмладяваха. Аз съм много развълнувана от последиците и потенциала за това изследване", разкри д-р Каторе.

Чаша вино или бутилка бира на вечер може да намали риска от ранна смърт, твърдят още учените. Умереното пиене, определено като до 7 напитки седмично за жени и 14 за мъже, значително намалява риска от смърт от сърдечни заболявания и други проблеми. Дам Сали Дейвис - британският лекар, направил проучване сред над 300 000 американци, заявява, че няма "безопасно ниво" на пиене. Изследвания от Университета в Тексас и Университета Шандонг в Китай сочат, че ползите за сърцето ясно надделяват над рисковете, особено сред възрастните хора.

Вицц

Спор между депутати:

- Какво можеше да се купи с един долар по време на управлението на вашето правителство?

- Нищо. Ами сега при вашето правителство какво може да се купи?

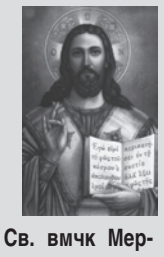
- Сто пъти повече!!!

Проф. д-р ВЕСЕЛИН БРЕЗИН, управител на фонд „Научни изследвания"
Доц. д-р ГЕОРГИ ПАСКАЛЕВ, хирург
ДИАНА ЛЮБЕНОВА, актриса
ЛИДИЯ ДИМИТРОВА, диригентка
МИНКО КАВАЛДЖИЕВ, вицеадмирал о.р.
Проф. НИКОЛА ГЕОРГИЕВ, литературовед
СИДОНИЯ ПОЖАРЛИЕВА, преводачка

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

24

Св. вмчца Екатерина. Св. вмчк Меркурий.

Прекъсват традиция на филмовия фестивал в Кан

Прочутият кинофестивал в Кан през 2018 г. ще прекъсне традиция, продължаваща десетилетия. За първи път главната награда на филмовото събитие - "Златната палма", ще бъде връчена в събота, а не в неделя, съобщиха организаторите.

"Фестивалът започва нов период в своята история", заяви неговият президент Пиер Лескюр, според когото това ще внесе баланс и нова енергия в двуседмичната проява на Лазурния бряг.

През следващата година 71-вото издание на най-голямото и престижно киносъбитие ще започне на 8 май (вторник), а не както досега в сряда. Според организаторите церемонията по награждаването в събота ще помогне за представянето пред по-широка публика на закриващия филм и ще позволи провеждането на допълнителна галавечер.

Голяма част от критиците, зрителите и другите посетители на фестивала изпускат финалните прожекции, тъй като бързат да се приберат преди началото на следващата седмица.

АГЕНТИ НА ЦРУ ТЪРСЯТ МИЛИОНИТЕ НА ЕСКОБАР

Двама бивши агенти на ЦРУ тръгват на лов за предполагаемото скрито съкровище в поредицата "Милионите на Ескобар". Зрителите ще имат възможност да проследят епичната мисия от 26 ноември в 22,00 ч. по Дискавъри (Discovery Channel).

Дъг Ло и Бен Смит, бивши агенти на ЦРУ и част от множество мисии в Близкия изток, работят със служители в Администрацията за борба с наркотиците, които се заемат със случая за филтрирането на вътрешния кръг на Ескобар в търсене на скритото богатство. Елитният екип разполага с невиждан достъп до технологии, редица умения, придобити от ЦРУ, и множество вътрешни източници, за да претърсят Колумбия за парите.

Обявиха Хейли Болдуин за най-сексапилната в света

Манекенката Хейли Болдуин оглави класацията за най-сексапилните жени на 2017 г. на сп. "Максим". Красавицата обаче не прие сериозно титлата си, но не пропусна да се похвали с нея в социалните медии.

"Еха, благодаря!", сподели Хейли Болдуин, когато научи, че оглавява ежегодния списък. "Ако знаеха колко непохватна и шантава съм", написа тя в инстаграм.

Хейли Болдуин е на 20 години. Тя е дъщеря на актьора Стивън Болдуин и съпругата му Кения. Манекенка е от три години.

Сред най-сексапилните жени на 2017-а са също актрисата Марго Роби, певицата Кати Пери, моделката Зоуи Кравиц, манекенките Бела и Джиджи Хадид и др.

По традиция 24 ноември започва с шумни наздравици и тържествен залп, защото на тази дата рожден ден празнува властелинът на буквите, рицарят на огненото слово, родопският орел на българската публицистика

ТОДОР КОРУЕВ

Бъди здрав и щастлив, Тошо! Нека още дълги години си така духовит, уверен, вдъхновяващ, принципен и изпълнен с енергия Човек, Мъж и Учител, а ние ще вървим по стъпките ти и ще се учим от теб! И още поне два пъти по 75! Наздраве!

ДУМАДЖИИТЕ

Само 36 дни преди края на 2017-а имаме повод да празнуваме, защото в събота рожденичка е

ХРИСУЛА ВАСИЛЕВА

Приемането на горещи новини по телефона, дешифрирането на записи и наборът на стотици страници са нейната стихия. А това изисква търпение и философско постоянство. Хриси, пожелаваме ти здраве и безброй поводи за радост с любимите хора през следващите 365 дни. Запази доброто си настроение и се наслаждавай на малките, но ценни неща в живота.

От екипа на ДУМА

СРЕЩИ

АЛЕКСАНДЪР СТАНКОВ:

Налагайте млади футболисти в България

„В Китай нямат заложби за футбол, но дори световни звезди се провалят там заради трудната адаптация“, смята бившият селекционер на младежките национали

Интервю на Мони ГЕОРГИЕВ

□ *Г-н Станков, защо във футболен Китай, където се изливат милиони евро, канят български специалисти, а нашите отбори нямат чужденци? Тези дни във фейсбук известен наш треньор бе написал, че ако резултатите на Делио Роси начело на „Левски“ бяха дело на български специалист, той отдавна да е уволнен от „синия“ клуб…*

- Бих започнал оттам, че в Китай трудно се канят български специалисти, конкуренцията вече е много голяма. Там също са на вълна чужденци, големи имена. Трудно е да започнеш дори в отбор от третото ниво, има много португалци, испанци… От друга страна, ние наистина не ценим собствените си кадри. Българските треньори в чужбина не са много, но постигат нелоши резултати. Крайно време е да разберем, че всяко постижение на българин зад граница в който и да е спорт, трябва да се цени високо, защото да се пробие е тежко.

Виждате Мъри Стоилов какво прави в Казахстан… Но всичко е плод на невероятен труд и доказване във всеки момент.

□ *Това не е първият ви период в Китай. Различно ли е сега нивото на футбола в най-многолюдната страна на планетата?*

- Факт е, че допреди няколко години никой не обръщаше внимание на китайското първенство. Но държавата, провинциите и фирмите вложиха огромни инвестиции. Настоящият президент на страната е запален по футбола. Китайците искат непрестанно да се доказват пред света. Построиха се много стадиони, привлякоха се именити треньори от чужбина и в резултат конкуренцията се вдигна неимоверно. Човек просто не може да си представи за какво става на въпрос. Вече се отделят и средства за наставници на треньори в академиите, защото искат да започнат „производството“ на собствени кадри. Това е много трудно, тъй като китайските деца нямат заложби за футбол като нашите, например.

□ *Не е ли парадоксално, че вече дори в спортове, които не са традиционни за тази страна като тениса на маса, гимнастиката и вдигането на тежести, китайците постигат забележителни успехи, само във футбола не? Играчи от Южна Корея и Япония отдавна пробиха в силни европейски шампионати, за разлика от китайските.*

- Китай още не е футболна нация. Няма заложби в антропологичните данни на младите момчета. Въпреки всичко, те се опитват да направят бум в този най-популярен спорт в света. Трудно е, но те няма да спрат да наливат пари и да се откажат да постигнат някакви резултати. Купуват скъпи звезди от целия свят. Местните футболисти също бележат израстване, но когато играе националният им отбор без чужденците, се вижда разликата.

□ *Как стоят нещата с детско-юношеския им футбол?*

- Китайците обичат да копират това, което не могат сами да направят. Това важи не само за футбола - и по отношение на автомобилостроенето, на индустрията във всяка област. По света е на мода испанският модел на функциониране на футбола и те се опитват да го пренесат. Но също така строят много игрища за подрастващите. Стремят се чрез специалисти, най-вече от Испания и Холандия, да изградят структури от най-ранна детска възраст.

□ *Ще продължите ли да работите в „Мейджоу Хака“?*

- Изкарах много тежък сезон. В Китай това, че си постигнал добър резултат или нещо, което е било трудно, не ти гарантира нищо за бъдещето. Имах разговори с ръководството и е доволно от мен, но поставих условия за евентуално подновяване на контракта и в момента обмислят. Аз пък имам възможността да разговарям с други отбори, имам предложения не само от Китай, но и от други страни. До средата на декември вече трябва да знам бъдещето си.

□ *Каква е причината Валери Божинов, а вероятно и още много европейци, да не се адаптират в азиатската страна?*

- Не искам пак да акцентирам колко е трудно, но само, който не е работил там, не знае. Китай е много специфичен, съвършено различна култура. В града, в който бях аз, е доста тежко да живееш и работиш. В Мейджоу няма къде да пиеш едно кафе, да отидеш след работа да разпуснеш. Единственото развлечение е да си на базата, да тренираш, а вечерта да се прибереш в квартирата и да отделиш време за себе си. Другото са тежки пътувания. Примерно, ние сме в Южен Китай, имаме пътуване 5 ч. на север със самолет. В нашия град е 36 градуса, а отиваме да играем на 3-4 градуса. Много път, много напрежение, коренно различен начин на мислене. Може би заради това изключително добри треньори и футболисти са идвали тук и тепърва ще идват, но хора, които не знаят как да се приспособят към местния начин на живот, трудно постигат резултати.

Снимка ALEXANDARSTANKOV.COM

АЛЕКСАНДЪР СТАНКОВ е един от малкото ни футболни треньори, работили с успех в чужбина. По време на завършилия преди месец футболен сезон в Китай, провеждащ се по системата пролет-есен, той пое и спаси от изпадане втородивизионния „Мейджоу Хака“, където пък завари бившия национал Валери Божинов. Станков познава добре футбола в азиатската страна, тъй като е наставлявал още „Далян Аербин“ (2010-2011) и „Хунан Билоу“ (2015). Роден е на 3 септември 1964 г. в Хасково. Син е на легендата на ЦСКА и бивш треньор и президент на „армейците“ Борис Станков. Като футболист играе за „Тетевен“, „Миньор“ (Бухово) и „Банкя“, а кариерата му на треньор започва като помощник в “Хасково” (1998-99) и преминава още през кипърския „Алки“ (Ларнака, 1999–2000), ЦСКА (2000, 2001, 2003-04; помощник – 2000, 2009), „Черно море“ (2001-02, 2014), дубъла на руския „Криля Советов“ (2005), националния ни отбор до 21 г. (2006-08) и „Локомотив“ Пд (2013-14).

□ *„Джансу Сунин“ на Фабио Капело завърши 12-и от общо 16 отбора в елита…*

- Да, трудно се спасиха. Това, че си Капело е гаранция за много пари, но не и че ще имаш успехи. Много бързо и адаптивно трябва да научиш нравите им. В момента, в който мислиш, че си научил всичко за Китай, идва огромна изненада.

□ *Дайте пример.*

- Още от първия ми период. Ако тръгнеш да крещиш на футболистите в съблекалнята, че не са направили нещо както трябва, няма да те разберат. Но ако направиш една строга, специфична физиономия и ги гледаш 2-3 минути в очите, това аз съм тренирал пред огледалото, реакцията е съвсем различна. Запечатало ми се е в главата едно определение на Люпко Петрович - „Там, където свършва логиката, започват китайците.“

□ *Следите ли какво се случва в българския футбол?*

- Определено, няма как да е иначе. Проблемите обаче от години си седят, вървим с много ситни крачки напред. Но има и нещо друго. Прекалено са ни завишени критериите - и на футболната общественост, и на журналистите. Далеч съм от оправдателен режим, но и преди години съм задавал същия въпрос - на базата на какво ги имаме високите изисквания?

□ *Може би на онзи успех от САЩ 1994...*

- По-скоро на базата, че ние искаме да имаме успехи. Нашата страна е много малка, икономически не е на никак високо ниво, има хиляди проблеми в държавата. Искаме обаче футболът да е отделна губерния. Искаме да гледаме футбол с качество, доближаващо се до това в Англия и Испания, а националният отбор да се класира всеки път на европейски и световни. Не става. Случващото се тук е реално отражение на всичко, което е около нас. И това съм го казвал в интервю още преди 12 г. Всички в бранша знаем, че трябва да се инвестира в детско-юношеския футбол, но нямаме обща методика. В разговор със Стюарт Пиърс през 2007 г., когато моите младежки национали играеха срещу предвожданите от него английски, той ми обясни, че от 56 редовно играещи футболисти във Висшата лига, трябва да избере група от 18. А аз тогава събрах едва 5-има, играещи по 90 минути. И трябва ли да задължаваме клубовете с ултиматуми да налагат млади футболисти? Че ако съм треньор на клуб и ако имам млад футболист с потенциал, защо да не го пускам, а трябва да ме заставя БФС? Но се иска смелост, подкрепа от ръководство, президент. Да, когато играеш с млади, те лъкатушат като резултати, но всичко става с търпение и много труд.

□ *По-добро ли е нивото на първенството ни от момента, в който го оставихте?*

- Откакто се върнах наскоро, гледах няколко мача. „Лудогорец“ - ЦСКА бе на добро ниво, другите не ме впечатлиха. Обидно ми е да гледам празния „Васил Левски“ и мач пред 50 човека. Първенството при всички положения е по-оспорвано, но не виждам промяна като качество.

□ *Няма как да подминем темата „ЦСКА“.*

- В живота ми най-мразя хората без мнение и хората, които се плашат да го изразяват и само лавират като ветропоказатели. Не искам много да я коментирам и да я избягвам тази тема, но ми е обидно, когато се срещам с приятели, познати, чуждестранни треньори, мениджъри… Обидно ми е и не знам за себе си какво да отговоря, когато ме попитат от кое ЦСКА си - „ЦСКА 1948“ или „ЦСКА-София“? Всичко се преобръща в мен. Трябва да има едно ЦСКА. Смешно е, обидно е, не може да има 2 отбора с името ЦСКА. „Червената“ общност трябва да е обединена. Представяте ли си да има два „Реал“ (Мадрид)-а?

□ *Казахте, че претенциите към националния ни отбор са високи, но ако направим паралел с 360-хилядната Исландия, която се класира за Мондиал 2018…*

- Ние също сме имали силни периоди. Видяхте обаче, че Италия като нас не се класира. Има една приказка „Търколило се гърнето и си намерило похлупака. Аз мисля, че похлупакът е националният отбор, а гърнето - Хубчев. За мен той е подходящият селекционер във всеки един аспект - с ясни правила и изисквания, отстоява си позицията. Има позитивна искра в представянето на тима. И трябва да я адмирираме А не както сега има популисти, които чакаха успеха на Григор Димитров на АТП турнира в Лондон и започнаха да викат „Браво, Григор, фантастичен!“ Същите вероятно не са гледали един негов мач и чакат лошите му периоди, за да го оплюят. Аз съм човек, който разбира положените усилия и лишения за този успех на Гришо и колко са ценни за родината подобни постижения. Наскоро четох изказването на мой приятел, професор, как в България трябва много да се трудим, да спазваме законите, да влагаме много усилия в попрището, в което работим. А тук е трудно да си честен, трудолюбив и не на последно място - независим.

www.duma.bg

10-годишната Зои обича баба си, но поиска да я продаде

Препечена филийка с Богородица

ИЛИ ПЕЧАЛБА И ОТ АБСУРДНИ ОФЕРТИ

Платежоспособни ексцентрици са готови по всяко време да броят хиляди долари за какво ли не

В последния петък на ноември, обявен от безброй търговци по света за "черен", магазините привличат клиенти с фантастичните намаления на стоките от 20 до 90 процента. И в същото време много активисти и неправителствени организации призовават населението поне в рамките на едно денонощие да се откажат от пазаруването. Инициативата "Ден без покупки" (Buy Nothing Day), която също се провежда на 24 ноември, цели да напомни на човечеството, че свръхпотреблението е много опасна обществена тенденция.

В интернет днес може да се намери и да се продаде практически всичко - дори онова, което на пръв поглед съществува само в нечие въображение. Сред най-необичайните лотове, за които се наддава в глобалната мрежа, е багерът Kobelco. Купува го 3-годишно момиченце от Нова Зеландия. Докато родителите спят, дъщеричката им решава да си поиграе с компютъра. Сутринта обаче ги изненадват с честитка за $12 640, които трябва да платят за истинска огромна самоходна гъсенична машина с движещо се гребло, използвано за копане. За щастие успяват да изяснят кой е причинителят на неловката ситуация и проблемът се решава бързо и с усмивка.

Тостът с изображението на Дева Мария е създаден също напълно случайно от жителка на американския щат Флорида, която едва не изяжда скъпоценната препечена филийка, но се спира овреме. И решава да пусне парчето хляб на търг в eBay. Но най-любопитното е, че и за него се намира купувач: интернет казино плаща цели 28 хил. долара, за да притежава прегорялото резенче с рисунка, напомняща Божията майка.

Звездите също са доста находчиви: някои разпродават дрехите си, други - бижутата, а на популярната телевизионна водеща Елън Дедженеръс й хрумва да разбере дали някой ще наддава за кичур коса на Джъстин Бийбър. Търга печели един от многобройните фенове на канадския поп певец и автор на песни, платил 40 668 долара. Трябва да се отбележи обаче, че цялата сума бе дарена за благотворителност.

Комплектът за лов на вампири се рекламира в интернет като идеален подарък за почитателите на вампирската сага "Здрач". Мечтаната екипировка включва арбалет със сребърни стрели, кол от трепетлика, бутилка светена вода и някои хирургически инструменти. Крайната цена на цялото снаряжение стига до 4550 долара. Вампири, бъдете бдителни, някой вече го е купил!

Най-скъпият прозорец, продаван на eBay, е изтъргуван за $3 001 501. Цели три милиона долара - именно това е сумата, платена за пробитата стъклена рамка, през която се предполага, че Лий Харви Осуалд е стрелял в президента Кенеди.

Прозорец, през който е стреляно по Кенеди

Някои прекарват цялото си съзнателно съществуване в търсене на смисъла на живота, а други го... продават в интернет. През февруари 2000 г. анонимен жител на Северна Каролина пуска този необичаен лот в глобалната мрежа. Но успява да спечели едва 3,26 долара. Или хората не са повярвали, че някой е намерил отговора на сакралния философски въпрос за крайната цел на човешкото съществуване, или пък с тази сума е оценено само краткото описание на "стоката": "Намерих смисъла на живота и ще се радвам да споделя тази информация с онзи, който плати повече."

10-годишната Зои Пембъртън от Великобритания решава да продаде чрез eBay баба си. В обявата момичето честно характеризира майката на своя баща като "досадна, мрънкаща, дразнеща, но приятна дама, обичаща да решава кръстословици". Тъй като правилата забраняват да се търгува с хора, администраторите на интернет сайта много бързо премахват "артикула", въпреки че от пръв поглед си личи шегаджийският му контекст. "Не зная колко бих могла да спечеля от този аукцион, сигурно не повече от 99 пенса", смята Зои. А баща й Томас бърза да отбележи, че бабата и внучката са в прекрасни отношения и много се обичат.

Джъстин Уеймс пък не се и опитва да забогатее за сметка на някой от родните си. А разрешава на всички желаещи срещу определена сума да му крещят. Креативният младеж е убеден, че по този начин помага на клиентите да премахнат натрупалите се в тях стрес и агресия.

А жител на САЩ сметна, че най-добре е да продаде... душата си! Но и този лот бе премахнат с мотива, че "липсва доказателство за реалното наличие на стоката".

Водата, за която се твърди, че е недопита от самия Елвис Пресли на концерта в Северна Каролина през 1977 г., е купена над четвърт век след паметното събитие за 455 долара.

Цели $15 хил. са платени за мястото на челото на Каролайн Смит. Момичето използва лицето си за доживотна реклама на известно казино, като си направи перманентна татуировка. Уеб дизайнерът Андрю Фишер пък

Смисълът на живота също бе купен на търг

Комплект срещу вампири

успява да спечели за същото 37 375 долара, като рисунката дори е временна.

Не бива да се пренебрегва и находчивостта на Мери Андерсън, която пусна за продан призрака на баща си, понеже плашел малкия й син. Оказва се обаче, че да предложиш на търг духа на починал не е много лесно. Но изобретателната американка прилага към "стоката" бастун, използван от човека приживе. Интересното е, че не просто се намира купувач и за този лот, а продавачката на фантоми става по-богата с 65 хил. долара.

Написаната върху обикновено парче хартия английска дума "The" също бе продадена за сума, с която в София може да се купи гарсониера. Към бележката бяха приложени снимки и шегаджийско описание на лота: "Идеално ще пасне на всяка ситуация, безупречно ще се побере върху дланта ви или в портмонето." Равносметката на грамотната рекламна кампания на стоката е 40 хил. долара печалба.

"Ако не харесвате живота си, продайте го и започнете всичко от начало!", призовава Иън Ъшър. И това не е елементарно празнословие, а думи, подкрепени с личен пример. След сърцераздирателен развод 45-годишният (тогава) британец е толкова съкрушен, че организира аукцион, прочул се като "Печалният търг". С начална цена само 1 долар мъжът предлага за продан... стария си живот! Всъщност лотът включва и обзаведена къща в Пърт, вехта кола, хидроцикъл, мотор, парашутна екипировка, работно място в магазин и дори запознанство с всички приятели на Иън. Само седмица след началото на наддаването той става побогат с 305 хил. долара. В началото използва парите, за да пътешества. А после купува къща на Карибите, където продължава да се наслаждава на щастлив живот.

Оказва се, че всичко може да се продаде в интернет. Най-важното е да се предложи интересна стока, която да заинтригува платежоспособните ексцентрици.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 24 НОЕМВРИ 2017

Първата ни ракета благодари и на екипа си

Григор Димитров благодари отделно и на екипа си за най-силния сезон в кариерата му. През 2017 г. българинът спечели трофеите в Бризбейн, София, Синсинати и Лондон, като последният е финал на сезона с участието на осемте най-добри тенисисти на АТП. Хасковлията стартира годината на 17-о място и финишира на рекордната трета позиция в света. Пред него са само тенис величията Рафаел Надал и Роджър Федерер.

“Още веднъж искам да благодаря за невероятната подкрепа и милите съобщения, които получих през миналата седмица. Наистина сбъднах една мечта. Очаквам с нетърпение да видя какво ще ми предложи 2018-а. Искам да благодаря на целия ми отбор за безпощадната подкрепа през изминалата година. Беше невероятно пътешествие и нямаше как да се справя без тях. Това беше отборна победа”, написа Гришо в туитър.

АТП разкри тайните на Гришо

Дани Валверду възроди кариерата на българина

Асоциацията на професионалните тенисисти разкри тайните за възхода на Григор Димитров, който стартира 2017 година от 17-а позиция и финишира трети. Организаторите на най-авторитетните турнири по тенис признаха, че треньорът на българина Дани Валверду, е човекът, който е успял да овладее потенциала му и да го пренесе в успешна игра на корта.

“Имаме страхотна връзка. Виждаме тениса по един и същ начин. Имаме връзка и оценяваме развитието на годината”, призна Димитров пред сайта на АТП в материал, който е озаглавен: “Защо Димитров и Валверду са перфектният тандем?”. В него се акцентира върху факта, че преди появата на Валверду Димитров сякаш не знаеше какво да прави с всички опции, които разнообразната му игра предлага на корта. Но младият специалист от Венецуела опрости играта на българина и го поведе към успеха.

“Димитров се бореше с нервите, особено във финала (в Лондон), и намери начин да победи. Когато е концентриран, той играе на високо ниво, но работихме върху това да се справя и в тези дни, в които не е в зоната. На финала бе въпрос на воля и Григор отговори на този въпрос”, анализира 31-годишният латиноамериканец. Статистиката на хасковлията сочи точно същото, защото през годината той е спечелил 17 от общо 27 тайбрека, от тях 8:5 срещу играчи от топ 10 и 4:1 във финали. “След година и половина Димитров е възприемчив като в деня, в който започнахме. Той се откри пред мен във времето, споделя ми своите виждания и амбиции. За мен е важно да му обясня защо правим определени неща, защо тренираме 8 часа на ден. Държа на постигането на краткосрочните цели и на анализа на представянето след турнирите.

Снимка LIVETENNIS.COM

Григор Димитров и останалата част от екипа му с титлата от финалния “Мастърс” на осемте най-добри за 2017 г.

Тенисът е начин на живот. Човекът, който си извън корта, трябва да бъдеш същият в решителните моменти. Играчът, който виждаме при 6:3, 2:0 може да реагира различно в ситуация на натиск. По време на решителните моменти този играч може да бъде раздразнен или смутен. Тенисистът, който приема нещата по правилния начин, е този, който е свикнал, има манталитета и рутината да се чувства комфортно под напрежение. В тези моменти помага времето, което влагаме извън корта.

По отношение на отбора направихме така, че да държим нещата в едно ядро. Искаме да задържим фокуса върху важното и да избягваме ненужните разсейвания. Опитваме се да държим нещата леки и спокойни около Григор, но в същото време да се дистанцираме от хора и неща, които могат да го разсеят от важното. Ако искаш да играеш добре, не може мислите ти да са другаде. Логично, добрите резултати на корта правят задачата да мислиш за играта по-лесна. Той винаги е бил на най-високо ниво, но в тениса има повече от това да се представяш добре в турнирите. Всекидневната отдаденост, тренировките и желанието да се подобряваш, всичко трябва да е налице и за Григор е така.

Ще ни трябва здрава работа, за да продължим израстването и да се състезаваме на най-високо ниво, докато задържаме високото място в ранглистата. Конкуренцията догодина ще бъде по-свирепа. Много топ играчи ще се завърнат. За щастие, удовлетвореността няма да бъде проблем за Григор. На него му хареса да побеждава”, допълни Валверду.

Снимка GONG.BG

Гришо и треньорът му Дани Валверду позират с купата от турнира в София

Страницата подготви Марин МИЛАШКИ

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.30 Черно море - Пирин
21.45 Сент Етиен - Страсбург
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
22.00 Уест Хем - Лестър
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
16.30 Керала Бластърс - Джамшедпур
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Ханover - Щутгарт
ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
19.00 България - Финландия (мъже)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
11.00 и 15.00 Гран при на Абу Даби (тренировки)
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 Марек - ЦСКА
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
БАСКЕТБОЛ
21.00 Панатинайкос - Реал Мадрид
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ-БЯГАНЕ
13.15 СК в Рука
СКИ-СКОКОВЕ
18.45 СК в Рука (квалификация)

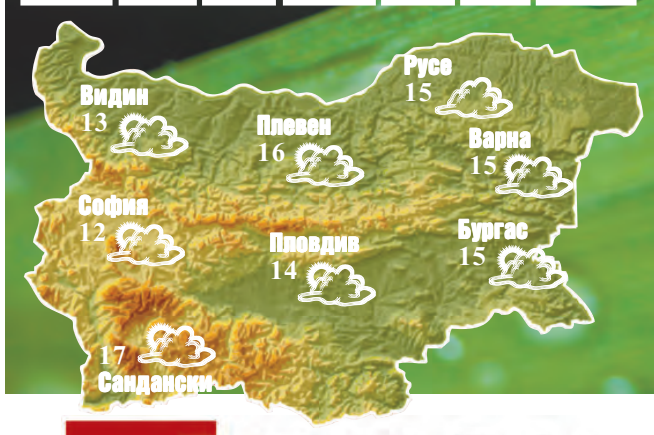
УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА
13.00 Септември - Ботев Пд
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.15 Берое - Славия
17.30 Левски - Верея
21.00 Каен - Бордо
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
17.00 Ман Юнайтед - Брайтън
19.30 Ливърпул - Челси
ПО НОВА СПОРТ
14.30 Барнзли - Лийдс
17.00 Норич - Престън
19.30 Шефилд Ю - Бирмингам
ПО РИНГ
16.00 Болоня - Сампдория
21.45 Каляри - Интер
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
19.00 Олимпик Донецк - Шахтьор Донецк
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Борусия Д - Шалке
19.30 Борусия М - Байерн
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Абу Даби (квалификация)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ-БЯГАНЕ
13.30 СК в Рука
СКИ-СКОКОВЕ
17.00 СК в Рука
СКИ
19.45 СК в Килингтън (жени)
21.00 СК в Лейк Луис (мъже)

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
13.00 Несебър - Царско село
15.30 Локо Пд - ЦСКА-Сф
17.45 Етър - Дунав
22.00 Монако - ПСЖ
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
18.00 Хъдърсфийлд - Ман Сити
ПО НОВА СПОРТ
15.30 Саутхемптън - Евертън
18.00 Марсилия - Гингам
ПО РИНГ
16.00 Удинезе - Наполи
19.00 Лацио - Фиорентина
21.45 Ювентус - Кротоне
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
10.30 Урал - Краснодар
13.00 Рубин - ЦСКА М
ПО БНТ HD
БИАТЛОН
15.05 и 18.00 СК в Йостерсунд
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Абу Даби
БАСКЕТБОЛ
22.30 Минесота Тимбърулвс - Финикс Сънс
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ-БЯГАНЕ
10.30 и 12.45 СК в Рука
СКИ-СКОКОВЕ
16.00 СК в Рука
СКИ
19.50 СК в Килингтън (жени)
21.00 СК в Лейк Луис (мъже)

ВРЕМЕТО

Над по-голямата част от страната ще преобладава ясно и слънчево време. Ще е почти тихо и на места в низините ще има мъгла или ниска облачност, които по поречието на Дунав и на места в източните райони ще се задържат почти през целия ден. Там температурите ще останат по-ниски - около 7-8 градуса. В останалата част от страната максималните температури ще са между 10 и 16 градуса.

Изгледи за

25
максимални
9°/14°

26
максимални
8°/15°

Без съществена динамика на атмосферата ще бъде и в съботния ден. На повече места ще се задържат сутрешните мъгли и температурите ще се понижат с още 2-3 градуса. Облачността от запад ще се увеличава в неделя и привечер, с умерен северозападен вятър, над страната ще започне да нахлува студен въздух. Ще завали дъжд, който ще премине в сняг.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес" ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Милена Николова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Георги Христов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано" 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура културен блок
11:00 Здравето отблизо Здравно предаване
12:00 По света и у нас
12:30 Мариюс игрален филм / Франция, 2013г./
14:20 Обзор Лига Европа /п/
15:00 Вяра и общество с Горан Благоев /п/
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Специализирано предаване за хора с увреден слух
16:40 Как се прави? документална поредица
17:25 Светът е 7 Обзорно предаване за събитията от международната политика
17:55 Зелена светлина
18:00 По света и у нас
18:40 Още от деня коментарно предаване
19:45 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев Обзорно политическо предаване
21:55 В сянката на Тюдорите тв филм /3
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Концерт на група „Севън" /Швейцария/ Джаз фестивал „Банско 2017"
00:30 Денят започва с Култура
02:10 Здравето отблизо /п/
02:50 Мариюс игрален филм /п/
04:30 Още от деня коментарно предаване/п/
05:40 Панорама с Бойко Василев /п/

bTV

06:30 „Тази сутрин" - информационно предаване
09:30 „Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
13:30 Премиера: „Любов под наем" - сериал, с. 1, еп.8
15:00 Премиера: „Италианската булка" - сериал, с.1, еп.162
16:00 Премиера: „Клиника край езерото" - сериал, с.2, еп. 76
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице" - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:55 Спорт тото
18:00 „Опасни улици" - сериал, еп. 858
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Сега и завинаги" - сериал, с. 2, еп.2
21:00 „Фермата" - риалити
22:30 „Шоуто на Слави" - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Под наблюдение"- сериал, с.3, еп.3
01:00 „Италианската булка" /п./ - сериал
02:00 bTV Новините /п./
02:30 „Преди обед" /п./ - токшоу
04:30 „Опасни улици" - сериал, еп. 741
05:30 „Аламинут" /п./

NOVA

06:20 „Здравей, България" - сутрешен блок
09:30 „На кафе" - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети" - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Двете лица на Истанбул"- сериен филм
13:30 „Остани с мен" (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми" (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Завинаги свързани" (премиера) - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка"
18:00 „Семейни войни" (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Съдби на кръстопът" (премиера) - предаване на NOVA
21:00 BIG BROTHER: MOST WANTED 2017 - риалити шоу
22:00 „София - Ден и Нощ" (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира"- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков" - предаване на NOVA
01:00 „Костюмари" - сериен филм, сезон 5
02:00 „Чучулигата"- сериен филм
04:00 „Ритъмът на мечтите" - сериен филм

БНТ 1

05:00 Телеканал „Добро утро"
08:00 Новини
08:15 Телеканал „Добро утро"
08:30 „Пробни покупки"
09:00 „Живей здравословно!"
10:00 „Модна присъда"
11:00 Новини (със субтитри)
11:15 „Времето ще покаже"
14:00 Новини (със субтитри)
14:15 „Хайде да се оженим!"
17:00 „Мъжко / Женско"
16:00 „Времето ще покаже"
17:00 „Вечерни новини" (със субтитри)
17:40 „Човекът и законът" с Алексей Пиманов
18:50 „Поле на чудесата"
20:00 „Време"
20:30 „Най-добър от всички!"
21:55 „Вечерният Ургант"
22:50 Филм „Джентълмени, успех!"
00:30 Филм „Моят любим клоун"
01:55 Филм „Посещението на дамата"
05:00 Новини
05:10 „Гении и злодеи"
05:35 Филм „Децата на Дон Кихот"

ОВЕН

Ентусиазмът ви е заразителен и отваря всички врати пред вас. Великодушието ви ще ви спечели нови истински приятели.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Чувствате, че нищо не е в състояние да ви изненада. Ще се справите с онова, което се изисква от вас. Бъдете реалисти.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Подходящо време за професионални планове. Бъдете по-предприемчиви и можете да се надявате на наистина голям успех.

22 май - 21 юни

РАК

На работното си място ще бъдете в стихията си. Всестранно проявявате способностите си и получавате одобрение.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Очаква ви приятен ден. Не си поставяйте прекалено високи цели обаче, за да не останете крайно разочаровани.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Неочаквани приходи ще ви позволят най-после да си вземете глътка въздух. Приятни новини ще разведрят атмосферата.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Само вие самите може да разнообразите деня си, защото събитията, които предстоят, едва ли ще ви се сторят интригуващи.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Възползвайте се от всяка свободна минута, за да си починете. Очертава се доста напрегнат и изморителен ден.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

С лекота ще осъществите своя идея, върху която работите от много дни насам. Не се колебайте да рискувате.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Възможно е да ви измъчват неразбирателствата в семейството. Но ще ви се отдаде добра възможност да ги разрешите.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Денят ви няма да е от най-спокойните и ще бъде добре, ако бъдете по-отстъпчиви. Изслушвайте опонентите си.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Динамичен ден, а за тези от вас, които работят в деловата сфера, е и доста обещаващ. Ще постигнете успехи.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Легендата на Милан и Италия Франко Барези получава от президента на Локо Сф Иван Василев фланелка от екипа на отбора с №6 и името му. Световният шампион от Испания 1982 и вицешампион от САЩ 1994 откри съвместно с Локо Сф 19-ата футболна академия на Милан и първа на Балканите

Националите паднаха до 43-о място

България заема 43-о място в актуалното издание на световната ранглиста на ФИФА. Националите победиха Саудитска Арабия с 1:0 в контрола този месец, но въпреки това тимът ни бележи спад със 7 позиции в класацията спрямо миналия месец и със 719 т. заема 43-о място.

В топ 5 няма промени. Световният шампион Германия запази лидерската позиция с 1602 т., пред Бразилия 1483, европейския шампион Португалия 1358, Аржентина 1348 и Белгия 1325.

Испания скочи с 2 позиции и вече е 6-а с 1231, като изпревари Полша 1209.

С прогрес от 3 места Швейцария е 8-а с 1190 за сметка на 9. Франция 1183 и 10. Чили 1162.

Сериозен прогрес с 9 позиции бележи Сенегал, който се класира на световно първенство за първи път от 2002 г., и се изкачи до 23-о място, с което отбеляза най-доброто си класиране за всички времена.

Везенков все пак ще играе за България

Барселона пусна национала да излезе срещу Финландия и Исландия в последния момент

Владимир НИКОЛОВ

Александър Везенков пристигна в България късно вечерта в сряда, след като най-накрая клубът му Барселона му разреши да се присъедини към националния отбор за предстоящите световни квалификации с Финландия и Исландия. "Беше трудна седмица. Искам да благодаря на Барселона, на треньора, на ръководството за това, че ме пуснаха да дойда да играя и осъзнаха колко важни са за мен тези двубои. Благодарен съм и на семейството ми и всички, които бяха до мен, защото беше една много различна седмица. Трябва да се намери баланс между играчите и клубовете. До последно чакахме да видим дали някой ще е контузен, дали ще има проблеми. Треньор и ръководство помогнаха много, това беше най-доброто решение", разкри Александър как е получил дълго чаканото "да" от клуба.

"Аз съм много мотивиран и много амбициран. Виждам как тренират момчетата, по изказванията им колко са готови. Не трябва да има напрежение и пренавиване. Финландия ще са без ключови играчи, но това не трябва да ни успокоява. Треньорът си знае работата. Говорих с него и с момчетата и ще изиграем един добър мач", коментира той.

"Проведох много разговори. Ако не се беше случило, не знам как щях да го приема. Благодаря пак на Барселона и на моето семейство най-вече", заяви избраният от Бруклин Нетс в Драфта баскетболист.

"Петери Копонен остана в Барселона. Не знам той как го прие. Не искам да коментирам. Само ще кажа, че съм още по-мотивиран да победим Финландия в петък", каза Везенков по адрес на съотборника си в Барса и национал на финландците, който обаче остана в клубния отбор. "Не знам дали най-важното е кой ще остане извън групата. Важни са победите или загубите. Аз продължавам да тренирам. Готов съм за битка. Много нови играчи има, много и на моята позиция. Говорихме и казаха, че са доволни от мен. Трябва да покажа характер в този труден момент", бе коментарът на крилото относно ситуацията, в която се намира, и това, че не попада в групата за мача вече няколко двубоя поред.

"Много ще се радвам залата да е пълна. Мисля, че може да се постигне. И ние, и феновете заслужаваме пълна зала и баскетбол на високо ниво. За мен е най-хубаво, че ще играем в Ботевград. Там, където живеят майка ми и баща ми. Не знам какви са очакванията на хората и нашите очаквания. Финландия ще играят амбицирано, имат играчи на много високо ниво и са опасен отбор, въпреки че ще са без трима от най-добрите си баскетболисти. Не можем да ги подценим. Ще стане интересен двубой. Всички групи са тежки. Франция са с различен състав, Испания, Гърция са без играчи от Евролигата. Дано това да се оправи, защото най-добрите заслужават да играят за националните отбори", завърши 206-сантиметровият левичар.

Пращаме само петима щангисти на световното

Марин МИЛАШКИ

България ще участва само с петима щангисти на световното първенство за мъже и жени в Анахайм (28 ноември - 5 декември). При мъжете ще ни представляват Владимир Урумов (62 кг), Георги Шиков (94) и Васил Господинов (105), а при дамите в надпреварата ще излязат Даниела Пандова (48) и Галя Шатова (63).

Според регламента всяка държава може да участва на шампионата с по 8 мъже и жени. Българската федерация обаче не изпраща пълни отбори заради липса на национален отбор, от който да се прави избор на щангисти. Най-големият ни щангист в момента Иван Марков (85) се възстановява след операция на коляното, а другият ни добър тежкоатлет Божидар Андреев (77) спря да тренира, заради конфликт между федерацията и личния му треньор Пламен Братойчев.

"Не искам да нагнетяваме предварително напрежение сред нашите състезатели. Проведохме добра подготовка, дано няма контузии и дано всеки съумее да даде максимума, точно когато трябва. Искам отново да благодаря на личните треньори и наставниците по места, защото те вършат апостолска дейност по центровете", заяви старши треньорът Иван Иванов. В предварителните заявки Урумов е седми, Шиков 9-и, Господинов 12-и, Пандова 16-а, а Шатова - 22-а.

Групата ни заминава утре. В Анахайм ще участват общо 213 мъже и 159 жени. Състезанията ще се проведат в същата зала, в която през 1984 година се състоя олимпийската надпревара в Лос Анжелис. И тогава половината от световните сили в този спорт не участваха, но поради бойкот на Източния блок начело с бившия Съветски съюз. Сега 10 от водещите страни пропускат първенството заради допинг наказания и пълна неразбория след повторни тестове, а КНДР бойкотира шампионата заради обтегнатите отношения със САЩ.

Левски на Владо Николов се върна с победа в Европа

Владимир Николов дебютира с победа в евротурнирите като треньор. В мач от квалификациите на "Чалъндж къп" воденият от него Левски обърна Щрасен с 3:1 гейма (-22, 16, 20, 20) в Люксембург. На реванша "сините" се нуждаят от 2 гейма, за да се класират за 1/16-финалите. Там вече ги очаква холандският Орион Дутинхем.

Столичани започнаха колебливо и отстъпиха в първия гейм, но стабилизираха играта си и не оставиха особени шансове на съперника. Николов използва почти всички състезатели, а в четвъртата част шанс за изява получиха и младоците Валентин Благинов, Самуил Вълчинов, Людмил Бенов и Иван Панков. Най-резултатен бе капитанът Смилен Мляков с 20 т. Гордън Люцканов добави 12, а Александър Кордев и Симеон Александров по 11.

15 точки за домакините направи бившият състезател на Левски Милан Миланов. Брат му Любомир Миланов не се появи в игра. Реваншът е в сряда от 19.00 ч. в зала "Христо Ботев".

Произведено в България

Революционен футбол

Иван ЧЕНЧЕВ

Имаше едно време един футболист на Челси с леко размътен поглед и още по-размътени действия извън терена, а и на него. Дениз Уайз му беше името. Този юнак си затвърди имиджа на нестандартен тип и взе та участва в популярно телевизионно предаване, в което героят (той) оцелява чисто гол в джунглата.

Е, само като видях тази новина и се размечтах за подобно шоу, но тук – в Територията. При условие обаче, че този, дето ще бере душа за залък хляб, докато тича из нашия Балкан, да е представител на властта. Ще падне сеир, а? Представете си само как му лъсват задните части, докато се опитва да се покатери горе на черешата! Гледката отвсякъде си заслужава. Не заради голия му задник, разбира се, а защото ще се бори за храна. Ще има гледаемост, не мислите ли? Опасявам се само, че сума народ ще звъни в предаването да иска от продуцентите джи-пи-ес координатите на въпросната риалити звезда, за да й „помогнат" да не оцелее! Във формата де, да не вземете да си помислите нещо друго?

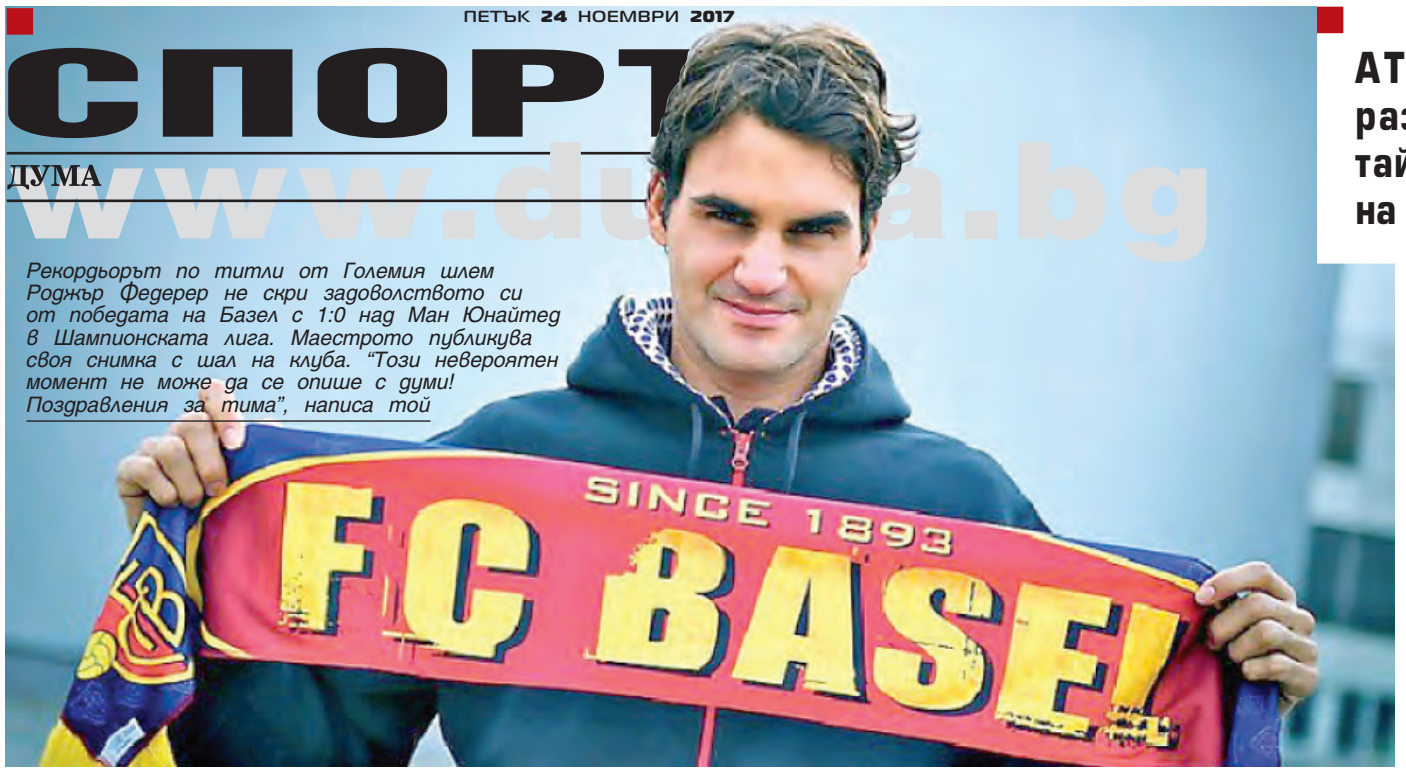
Онзи ден присъствах на неформална вечеря с дъщерята на Че Гевара – Алейда. Поговорихме си, поразпитах я за баща й. Нормално. В хода на разговора полюбопитствах дали Че се е интересувал от спорт. Изненадата ми бе пълна, когато получих отговор, който не очаквах. Имаме новина, уважаеми! Гевара не само е обичал футбола, но е играел за нискоразреден отбор в Росарио, Аржентина. А в такъв тим е играл и Лео Меси. Значи великите, които са ритали топка там, стават двама. Алейда продължи да ми разказва. „Сега в Росарио няколко отбора спорят за кой точно е играл баща ми. По-интересното е, че тогава той е имал приятелка, която отишла да го гледа на мач. Баща ми е играл като халф и прякорът му сред неговите съотборници бил Бегача. Обичал е да тича като млад. Та неговата приятелка споделила после, че за пръв и последен път се срамувала от Че Гевара, защото неговият отбор излязъл със скъсани гащета и фланелки. Били много бедни".

Жалко, че няма кадри оттогава, бихме казали. Може Че Гевара да е бил основоположник на революцията във футбола, а не Меноти или холандският Аякс.

Тези неща не съм ги срещал в аналите на историята, без да претендирам, че съм изчел всичко за Че. Но ви ги споделих, защото идват от първа ръка, а и вярвам, че е било ново за вас. Както и, за да знаем, че с каквото и да се занимава човек в живота си, дори и с велики дела, време за спорт трябва да се намира.

Иначе, футболният отбор на Локомотив София подписа вчера договор за сътрудничество с Милан! Браво! Сега очаквам Славия да се съюзи с Реал Мадрид, Ботев Пловдив с Нант, Локо Пловдив с Ювентус, ЦСКА с Байерн Мюнхен или Ливърпул, Левски с Челси... А националният ни отбор с всички останали, за да можем най-накрая да се класираме на голям футболен форум. Толкова...

www.duma.bg

Рекордьорът по титли от Големия шлем Роджър Федерер не скри задоволството си от победата на Базел с 1:0 над Ман Юнайтед в Шампионската лига. Маестрото публикува своя снимка с шал на клуба. "Този невероятен момент не може да се опише с думи! Поздравления за тима", написа той

Базел удари Юнайтед

Без Миланов ЦСКА М победи Бенфика, но е с малки шансове да прескочи групата

Базел изненада Манчестър Юнайтед с 1:0 в среща от V кръг в група А в Шампионската лига. Михаел Ланг (89) донесе победата на швейцарския първенец. Гостите доминираха през първата част, а домакините взеха инициативата след почивката. В началото вратарят им Томаш Вацлик отрази удар на Ромелу Лукаку, а малко след това Мануел Аканджи изчисти от голлинията удар с глава на Маруан Фелайни. Преди почивката „червените дяволи" удариха гредите първо след наглед безопасно центриране на Антони Марсиал, а после Маркос Рохо с шут от далеч.

След паузата положенията бяха пред вратата на гостите. Тарик Елиунуси, Димитри Оберлин и Михаел Ланг направиха пропуски. Ланг също удари напречната греда, но накрая оползотвори центриране на Раул Петрета и отне точката на Юнайтед, която осигуряваше предсрочно класиране за 1/8-финалите. Шампионите от Лига Европа обаче останаха начело в групата с 12 т., а в последния кръг на 5 декември приемат на "Олд Трафорд" ЦСКА М, като трябва да загубят с повече от 3 гола, за да завършат 3-ти. Бронзовите медалисти в Русия сразиха Бенфика с 2:0 и заедно с Базел са с по 9 т., но швейцарците, освен че имат по-добри показатели в преките двубои, играят с аутсайдера Бенфика.

В Москва българският национал Георги Миланов не бе изобщо в групата на домакините заради фрактура на левия крак. Георги Шенников (13) откри след извеждащ пас на Бибрас Натхо, но съдиите проспаха засадата.

След почивката Витиньо проби по дясното крило и се опита да подаде, а Жардел (56) засече топката в собствената си врата

АТП разкри тайните на Гришо

Стр. 37

РЕЗУЛТАТИ

ШАМПИОНСКА ЛИГА
V КРЪГ

ГРУПА А: ЦСКА Москва - Бенфика 2:0 1:0 Шенников (13) 2:0 Жардел (56-авт); **Базел - Манчестър Юнайтед 1:0 Ланг (89).**

1. Ман Юнайтед	**4**	**0**	**1**	**10:2**	**12**
2. Базел	**3**	**0**	**2**	**9:5**	**9**
3. ЦСКА	3	0	2	7:8	9
4. Бенфика	0	0	5	1:12	0

VI кръг: 5.12, 21.45: *Ман Юнайтед - ЦСКА и Бенфика - Базел.*

ГРУПА В: Андерлехт - Байерн М 1:2 0:1 Левандовски (51) 1:1 Ани (63) 1:2 Толисо (80); **ПСЖ - Селтик 7:1** 0:1 Дембеле (1) 2:1 Неймар (9 и 22) 3:1 Кавани (28) 4:1 Мбапе (35) 5:1 Верати (75) 6:1 Кавани (79) 7:1 Алвеш (80).

1. ПСЖ	**5**	**0**	**0**	**24:1**	**15**
2. БАЙЕРН	**4**	**0**	**1**	**10:5**	**12**
3. Селтик	1	0	4	5:17	3
4. Андерлехт	0	0	5	1:17	0

VI кръг: *Байерн - ПСЖ и Селтик - Андерлехт.*

ГРУПА С: Карабах - Челси 0:4 0:1 Азар (21-g) 0:2 Вилиан (36) 0:3 Фабрегас (73-g) 0:4 Вилиан (85); **Атлетико М - Рома 2:0** 1:0 Гризман (69) 2:0 Гамейро (85).

1. ЧЕЛСИ	**3**	**1**	**1**	**15:7**	**10**
2. Рома	**2**	**2**	**1**	**8:6**	**8**
3. Атлетико	1	3	1	4:3	6
4. Карабах	0	2	3	2:13	2

VI кръг: *Рома - Карабах и Челси - Атлетико.*

ГРУПА D: Ювентус - Барселона 0:0; Спортинг Лисабон - Олимпиакос 3:1 1:0 Дост (40) 2:0 Сезар (45) 3:0 Дост (66) 3:1 Офое (86).

1. БАРСЕЛОНА	**3**	**2**	**0**	**7:1**	**11**
2. Ювентус	**2**	**2**	**1**	**5:5**	**8**
3. Спортинг	2	1	2	8:7	7
4. Олимпиакос	0	1	4	4:11	1

VI кръг: *Олимпиакос - Ювентус и Барселона - Спортинг.*

Botanic

LaxaL® е съставен от фино обработени обвивки от семената на Psyllium – познат като най-мекия и безвреден лаксатив. Той е богат на разнообразни фибри, които след намокряне увеличават и омекотяват изпражненията, подобрявайки моториката на червата. Това възстановява редовното изхождане, без да води до лениви черва и зависимост.

Не съдържа животински продукти, оцветители и консерванти.

Действа благоприятно при запек.

БРАНДЕКС 02/821 15 00

Лаксатив от природата

LaxaL® www.botanic.cc

КОЛКО ЧЕСТО ПОСЕЩАВАТЕ ТОАЛЕТНАТА?

За съвременния начин на живот е характерна липсата на движение и здравословна храна. А възрастните хора са допълнително подложени на неблагоприятни условия. Всъщност стресът и други специфични заденост в средата, в която живеем, предизвикват редица здравословни проблеми.

Един от тях е запекът. За съжаление това е проблем, който рядко се комуникира. Счита се за интимен и твърде личен, а несподелянето го задълбочава. Ако по-често се говори за това, вероятността да се намери разрешение на проблема е много по-голяма.

Запекът е не само неприятно, а и сериозно заболяване, което може да доведе до разнообразни здравни проблеми като апендицит, лош дъх в устата или мирис на тялото, обложен език, отпадналост, нарушено всмукване на веществата. Освен това запекът може да има отношение и към заболявания като рак на дебелото черво.

Важно е червата да се изпразват редовно. Дебелото черво натрупва отпадни продукти. Антигените и токсините на чревните бактерии и несмляната храна могат да допринесат за развитието на захарен диабет, заболявания на щитовидната жлеза, кандидоза, улцерозен колит.

Запекът означава различни неща за различните хора. За много хора това означава рядко изхождане. За други обаче запек означава твърди изпражнения, затруднено изхождане (напрягане) или чувство за непълно изпразване след дефекация.

Броят на движенията на червата обикновено намалява с възрастта. Повечето възрастни имат изхождания между 3 и 21 пъти на седмица и това се счита за нормално. Най-често срещаният модел е едно изхождане на ден, но този модел се наблюдава в по-малко от половината от хората.

Медицински казано, запек обикновено се определя при по-малко от три чревни дефекации седмично. Тежък запек се определя при по-малко от едно изпразване на червата на седмица.

Добре е да се внимава с приема на слабителни средства. Повечето от тях водят до зависимост или изтъняват чревните стени.

Чрез приемането на растителни фибри се избягват отрицателните странични действия, съпътстващи използването на всякакъв вид лекарствени средства срещу запек. Индийският живовляк, познат като псилиум, е най-меката и безвредна билка, осигуряваща редовното изпразване на червата. Ефектът не е мигновен и именно заради това продуктът уравновесява по напълно естествен начин нормалната чревна флора. Първите резултати могат да настъпят след няколко дни или след няколко часа. Това зависи от индивидуалния проблем в организма. Подходящ е за дълготрайна употреба, без да нарушава перисталтиката и да води до лениви черва. Действа меко и с натрупване, като не предизвиква неприятно усещане на болка и дискомфорт.

Поради липсата на странични ефекти, псилиумът се препоръчва пред всички останали разхлабителни. Фитопродуктът LaxaL (лаксал) е с основна активна съставка органичен псилиум и е едно от най-безвредните и ефикасни средства за борба със запека. Препоръчително е да се взема с голяма чаша вода. Повече информация можете да намерите на http://botanic.cc/products/.